

NAZIONALE
12
24 A
16
BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE

CL. PTOLEMÆI

Pelusiensis Mathematici

OPVS

DE SIDERVM IVDICIIS

Quadripartitum

è Græco Codice in Latinum sermonem

per

ANTONIVM GOGAVAM

GRAVIENSEM

Iampridem translatum,

cum approbatione

GEMMÆ FRISII

Medici, & Mathematici clarissimi

denuo editum.

Præpositis

ad singula Capita Breuiarijs,

vel Notationibus

D. PLACIDI de TITIS Perusini

à Mathematicis

Serenifs. & Reuerendifs.

LEOPOLDI GVILIELMI

ARCHIDVCIS AVSTRIÆ &c.

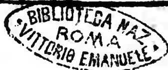
Et in florentissima Ticinensi Academia

Mathematices interpretis.

PATAVII, 1658.

Typis Pauli Frambotti. *Sup. Permissu.*

Ad

EXCELLENTISSIMI SENATVS
PROVINCIÆ MEDIOLANENSIS
Illuſtriſſimos DD.

D. MARCH. ALOYSIVM
C V S A N V M
Regentem, & Præſidem.
Senatores

D. Aloyſium Belcredium.
D. Andream Alfer.
D. Io. Guidobonum Caualchinum.
D. Carolum Patellanum.
D. Franc. Mariam Caſnedum.
D. Hyacinthum Orrigonum.
D. Gabrielem de la Hoz.
D. Ioannem Bracherium.
D. March. Hieron. de Talentis de Florentia.
D. Lucam Pernigottum.
D. Thomam Perſichellum.
D. Io. Franc. Ramos del Manzano.
D. Don. Ludouicum Franco Carillo.

ORAM Vobis, Patres Excellentiſsimi Senatus Mediolanenſis conſpicui, Ptolemæus quondam in Matheſi facilè Princeps rediuiuus

adſtát, accepturus inde qua ſorte in terris adeò claras poni virtutes, quas è cœlo fluere poſſe nunquam didicit. Ipſæ Stellæ veſtros radios anhelant, quibus vel feliciori Phœbea lampade reſperſæ affluentiam & æquitatem uberiùs, quam ſolent, ad mortales demittant. Gaudent Orbes Cœleſtes recentia ſibi Phœnomena vernare coruſca. Egomet, qui paucis, & perſpicuis comprehendere, quæ Ptolemæus pluribus, & obſcuris exhibuit, in ſtudioſorum gratiam niſus ſum, Vobis dedo, quibus me meaq; omnia voui. atqui cito dicam. Veſtra, vtpote Veſtræ iuſſu munificentiæ exculta, Veſtræ dulcedine comitatis decorata. Cœlo ſeuiſtis, è Cœlo metere non pudeat. & ſanè quidem fruges tum Amplitudini, tum largitati nimis exigua. verumtamen quanti præſtant caducis æthera, tanti pręcellit hoc Ptolemæi Opuſculum ingentibus Philoſophorum voluminibus. Addite nunc, quęſo, mu-

nera,

nera, Clarissimi, pan dite encyclion virtutum sinum, pandite Vestram lucem, qua Ptolemæus, cui sua siderea, omnium fons vitæ animantium sibi visa, diu non profuit, in æuum perennet, quæque plena manu semina dedistis, Vestro fœta iubare viuant, fota calore maturescant. Et hoc meum erga Vos obsequij specimen, è prolixiorum Archetypo ductum, eadem, quam in me impartiti fuistis humanitate, agite dignum. Diu seruet Vos Deus incolumes, & hic, & cœlo perpetim beet. Dat. Papiæ Kal. Maij. cIɔ Iɔc LVIII.

Illustriss. DD. Vestræ

Addictissimus
D. PLACIDVS DE TITIS.

GEMMA FRISIVS MEDICVS

Candido Lectori S. D.

Vibusdam hodie mos est, Lector humanissime, quotiescunque in publicum emittitur liber cuiuscunque aut argumenti, aut etiam auctoris, ut inspecto frontispicio, hoc unice obseruent, an adiectum sit opus nouū, opus recens natum, & alia huiusmodi. Quòd si tales non adsint inscriptiones, tanquam ab angue tacti mox fugiant. Verum enimuero similes isti videntur iis, qui nauseabundi quotidianum ac omnium comprobatum experientia cibum respuunt. Quam ob rem fungos, limaces, ac insuper incognitarum quoque herbarum turbas in acetaria cōgestas edere malunt, quàm longo rerum usu salubrem victus rationem sequi. Cedant sanè vetera, dummodo meliora succedant. Sed nescio quo fato accidat, ut vix veterum vestigia sequi à longe nobis concessum sit. Prodeunt indies scribendi prurigi-

ne prouocati aliquando de Astrologicis Iudiciis varii auctores. Sed quantũ ab artificio Ptolemæi (qui omnium calculo primas hic obtinet) absunt, id nunc clare constabit, ubi totus nobis in Latinam transfusus est linguam, opera partim Camerarii partim Antonii Gogauæ Grauiensis, & in Græcis literis & in hoc studii genere æque docti industria, idq; clarè ac eleganter. Quod in tali argumento quamdifficillimum arbitror, & maxime in Ptolemæo, qui veterum breuitatem cum verborum pondere obseruauit. Credo hanc ob causam multos fuiße ab hoc opere deterritos, nec hactenus quenquam totũ absoluisse. Quanquam non negauerim potuiße, si laborem ac molestiam hic requisitam subire voluissent. Accipe igitur humanissime Lector, hoc opus vetus & nouum. Veterem Ptolemæum inquam, nouo ac eleganti idiomate loquentem. Vale Louanii Cal. Octob. 1548.

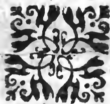
Ad

Ad benignum Lectorem *Additio D. Placidi de Titis Perusini*.

Am dudum ad me peruenit, & quo desideratis fruerer felici quidem sorte, Operis Ptolemæi de Siderũ influentiis ex Græco Codice in Latinum sermonem præsens hæc Antonij Gogauæ translatio, quam à Gemma Frisio in Mathematicis celeberrimo laude non exigua commendatam re ipsa postea comperi dignam. Et profectò cum plures alias traductiones lustrauerim, nullam ita verisimilibus verbis, elegantibus, atque ad inuicem iuxta disciplinam hanc rationabiliter relatis contextam adhuc vidi. Triginta & pluribus annis penes me mansit, quę necessarijs humanissimis nonnunquam exhibita, ut nostri Principis doctrinam perciperent, ubi summopere placuisset, rogantibus exemplar concessum est, præpositis unicuique capiti Breuiarijs, vel Notatio-

tationibus, quibus ad Autoris mentem, veramq; sententiam percipiendam aditus tum planior, tum latior pateat. Iucundo excipe vultu, & hilari animo percurre, spe tutus per huiusmodi conuersionem tanti viri testimonio comprobatam, acquirendi veram, & ingenuam de sideribus Disciplinam. Fruere, & Vale. Patauij Cal. Octob. 1657.

IN-

INDEX CAPITVM
LIBRI I.

LIBRI II.

LIBRI III.

XI. De

LIBRI IV.

§ §

Menda sic corrigantur.

Pag.	ver.		
7	17	corom	eorum
13	14	ractam	rectam
14	11	fiat	fiant
16	17	Soli	Solis
17	28	intentiosiue	intensione
19	3	freuentissimam	feruentissimam
22	1	siguratiouibus	figurationibus
22	30	proprietutes	proprietates
23	13	Matemque	Martemque
26	19	Serpenratij	Serpentarij
26	32	reliquiæ	reliquæ
27	5	d eque	dèque
28	13	proprior	propior
28	25	in Solis	Solis in
29	4	inde.	inde
31	11	non de figni	non de signis
33	12	Zodaici	Zodiaci
35	29	socieratum	societatum
34	19	æquedictantes	æquedistantes
36	24	ipsius	ipsis
38	32	aufrale	australe
39	2	validi	calidi
39	29	piscr	pisc
40	14	vlouere	voluere
49	26	sijn	si in
55	25	vestigione	vestigatione
56	3	inter luna	interlunia
58	2	congruantes	congruentes
59	12	dominus	dominos

59 20

59	20	libertis	libertatis
62	5	congruent	congruant
65	20	Libonorum	Libonotum
65	31	nupus	nuptis
71	29	hebitantes	habitantes
72	5	Pol	Poli
72	19	vehementes	vehementiores
79	20	plebis	plebeis
79	30	die ficcat	deficcat
85	16	quidam	quiddam
91	31	efficatiam	efficatiam
93	27	fuerunt	ferunt
94	18	fuerunt	ferunt
95	20	euentum	euentuum
102	2	nutriatur	nutriantur
102	25	funt, ad	funt, fed ad
105	13	rarionem	rationem
105	28	iuutiles	inutiles
108	3	contrarumùe	contrariarumuè
109	18	vniformibus,(adde)an duplicibus.	
113	7	deformmitatē, in augulis	deformitatem, in angulis
113	22	de monftri	de monftris.
117	2	malefici	malefici
118	12	Dijudicas	Dijudicatur
120	26	conueniat gubernatores	conueniat vitæ gubernatores
121	18	Sin neque	Si neque
121	24	gubernatorum	gubernatorem
122	30	Quò enim	Quot enim
125	24	eiufdemq;	eifdemq;
127	15	occupetinitiū	occupet initium

134

CL· PTOLEMÆI

PELVSIENSIS MATHEMATICI

Opus

De Siderum Iudicijs

QVADRIPARTITVM;

Cum Breuiarijs ad singula Capita

D. PLACIDI DE TITIS.

Liber Primus Cap. I.

Duo innuit cognoscenda in hac Arte, Familiaritates Astrorum per motum acquisitas, & eorum ad agendum naturas. Cum verò motus Astrorum sit duplex, in Zodiaco, & circa Terram, duplex ponit genus Familiaritatum. Siderum inter se hoc est in Zodiaco, & erga Terram seu mundum sicut etiam docet in Almagesto lib. 8. cap. 4. atq; infra vt patebit. In præsentiarum licet de his plura, tamen ex professo naturas Astrorum in agendo recenset.

VO sunt Syre, quibus peruenitur ad Astronomicas prædictiones, præcipua quidem & maxima. Vnum, quod primum & loco est & potestate, quo Solis & Lunæ & Stellarum motuum configurationes cum erga se, tum terram deprehendimus. Alterum quo

de illarum cōfigurationum naturali proprietate consideramus subiectarum rerum mutationes. Atque horum prius & suum habet & per se dignum tractatu studium, etiam si adiunctione alterius ad finem prædictionum non perueniatur, deque illo peculiariter & quàm potuimus certis argumentis rationem vestigatam alio libro explicuimus. De altero autem, minusque adeò ex sese perfecto, in præsentia verba facere decreuimus, conuenienti quidem philosophiæ modo: Atque ita ne ab vllo, cui veritas curæ sit harum rerum cōparatio fiat cum prima & immutabili certitudine, cùm intellexerit materiæ & illius habitudinis imbecillitatem, & difficultatem coniecturæ capiendæ. Neuè quis à contemplatione eorum, quæ percipi possint resiliat, cùm videat tam multa in vniuersum planè ab hoc circumfuso cælo affluentes nobis causas declarare. Solet autem fieri, vt quicquid pauci assequi possunt, id in multorum reprehensionem incurrat. Harum verò duarum scientiarum, quam loco & potestate priorem diximus, si qui calumniari velint, merito cœci prorsus habeantur. Sed altera præbet sanè non leuem occasionem insectatoribus. Nam alij difficultate cognitionis adducti, scientiam esse negant, alij quia non facile quæ impendere sciantur, possint euitari, inutilem etiam finem cognitionis criminantur. Pro inde antequàm ad explicationem singilatim accedamus, placuit exponere rationem vtriusque quatenus &

possit

poſſit hoc modo & vtile ſit prænoſci futura. Poſſe autem priore loco diſputabimus.

ASTRONOMICARVM Præuiſionum ſcientiam eſſe, & quatenus ea tendat. Cap. II.

Profeſſionem hanc eſſe veram ſcientiam ratione, & experimentis oſtendit. Sidera influere & motu in Zodiaco, & quotidiano circa tellurem. Obſeruatione ſtellarum futura rationabiliter præuideri poſſe; & errores ſi qui contingunt, vnde procedant. Diuerſitate ſeminis, loci Climatis, educationis, & conſuetudinis inuerti Siderum influxus, maximè demũ cautione, prudentia, & virtutibus: Quibus hominis libertas è ſiderum viribus eximitur omnino.

PRincipio euidentiſſimum eſt & non indiget verboſa probatione, pertranſire & diffundi vim quandam ab æetherea & ſempiterna natura, in vniuerſa terræ circumpoſita & ſemper mutationi obnoxia, quæque ſub Luna ſunt prima elementa, ignis & aeris, quæ quidem ipſa includantur & agitentur æthereis motibus, includant autem & coagitent inferiora omnia, terram & aquam, & quicquid in illis naſcitur animantum aut germinum. Nam & ſol ipſe vna cum cælo circumdante omnia terreſtria perpetuo quaſi ordinat, non modo per mutationes ſtatorum in anno temporum,

quibus animantibus vita, germinibus fructus quibusque suis tribuitur, & laticum fluctus & corporũ affectiones procurantur, verumetiam quotidiano circuitu, cum calefaciens & humectans, tum arefaciens & refrigerans constanti ordine & modo pro figurationibus conuenientibus ac puncto verticali nostro. Luna verò vt proxima terris, manifestè in terreña influit, cum illa enim consentiunt & commutantur pleraq; omnia & animata, & inanimata. Ipsi fluuij nunc augescunt, nunc decrescunt, secundum Lunarem splendorem. Ipsaq; maria impetu diuerso pro eo ac illa oritur aut occidit, feruntur. Denique germina ac animantes aut omnino aut partim vna cum Luna incrementa, & detrimenta sentiunt. Iam stellarum decursus plurimum significant in aere, vel æstus, vel ventorum, vel hyemis, quibus conuenienter & terrena afficiuntur. Ipsarum autem inter se configurationes, cunque congressæ effectiones suas commiscent, plurimarum & variarum mutationum causæ sunt. Nam quamuis Solis vires in ordine generalis constitutionis antecellant, ipsæ tamen in reliquis aut adiiciunt aliquid illi, aut demunt. De Luna quidem res est, & manifestior, & crebrior per interlunia, & plenilunia atque item medio tempore, de reliquis autem & incertior & interuallis rarior: vt dum illæ apparent aut occuluntur, aut aliqua in declinatione sunt. Quæ si quis considerauerit, facile intelliget non modo constitutiones rerum affici

ab

ab illarum motibus necesse esse, sed etiam seminum & initia & perfectiones fingi & informari, pro habitudine cæli consequens indicabit. Quapropter qui inter agricolas & pastores præ cæteris sunt diligentes, de flatibus eorũ temporum quo sementem fecerunt aut pecus ad coitum admiscere, coniecturam facere solent de euentu. Et vt breuiter dicam, Quicquid in vniuersum accidit, hoc non contemplatione naturæ, sed sola obseruatione de euidentibus solis & lunæ configurationibus, & reliquarum stellarum significationibus præuideri à plerisque cernere est. Atq; horum nonnulla excellentiore quadam vi & simpliciore ordine procedentia intelligunt non modo penitus indocti homines, sed & bruta animalia quædam secuti sunt temporum & flatuum annua discrimia, quorum semper est sol autor. Quæ verò maioris negocij sunt, ea tamen non fugiunt quosdam necessitate rerum suarum adactos ad obseruationes. Vt nautæ sciunt illi quidẽ significationes certas hyemis & ventorum, quas dant & lunæ & fixarum stellarum cum Sole configurationes: verùm quia neque tempora neque loca, quippè imperiti astronomicæ scientiæ, notata, neque cursus stellarum errantium collectos habent, ideo non raro contigit illos errare. Quid autem obstabit quo minus qui exquisiuerit stellarũ omnium atq; solis & lunæ motus, vt iam nullum configurationum neq; tempus neq; locum ignoret, si etiam ordine & consequentia expositio-

nis harum rerum percepto distinctas naturas omnium quæ diximus perspexerit, non iam dico quę in rebus subiectis appareant, sed quarum effectiones potestate constent, vt quod Sol calfaciat, Luna humectet deq; reliquis similiter, siq; is sit, cui ingenium hac in parte suppetat, quid inquam, obstabit, quo minus naturaliter & certò, ex omni commistione, proprietatem habitudinum discernere possit, ita vt de quocumq; tempore proposito explicet iuxta rationem eorum quę tunc in cœlesti contemplatione obseruauit, circumfusi cœli proprium modum & statum, veluti futurum aut calidiorem aut humidiorem? Similiter vt hominum propriæ singulorum constitutionis generalem cognitionem habeat, collectam à statu circundantis cœli: veluti, corpus alicuius tale esse, talem autem animum, quæ etiam consequetur casuum singularium præuisio, nempè quod talis cœli status, tali constitutioni aptus sit & conducat ad prosperitatem, talis verò contrarius & in aduersa impellat. Hæc igitur fieri posse vt percipiantur, ex his atque similibus facile patet. Quòd autem non sine causa, quàmuis immeritò, quasi fieri vt percipiantur, nequeat, calumniam sustinent, nunc deinceps docere conabimur. Primum quidem intelligendum multa errata, eorum qui parū accuratè in re magnæ & multiplicis considerationis versentur, derogare fidem scientiæ, & facere vt fortuita videantur etiam quæ veritatem complectuntur. Quod non rectè fit. Nam

hæc

hæc imbecillitas non est scientiæ sed professorium. Præterea bona pars quæstus gratia huius scientiæ nomen & dignitatem alijs artibus vaticinatricibus prætexere consueuere, qui cùm fidem apud vulgus inuenerint, illis quidem imponunt, cùm videantur prædicere plurima, atque ea quoque quibus prædictis naturalis nulla ratio subsit: verùm qui rerum inquisitioni student, ex eo ipso etiam damnant prædictiones naturalibus rationibus munitas. Sed iniuria, nisi & philosophiam è medio tollendam censeamus, ideo quod qui illam professi sint, non nulli improbi reperiantur. At est manifestum, multum falli in hac parte etiam diligentissimos & summo studio in mathematis versatos. Non fit hoc propter quicquam eorum quæ diximus, sed rei natura & infirmitate profitentium in tanto onere professionis. Nam præterquàm quod materia quo modo sese habeat, generaliter consideramus, non certitudine aliqua, sed coniectura: præsertim quæ ex multis diuersisque rebus concreta sit, hoc quoque accidit, vt configurationes quas veteres tradiderunt, & quibus nos iudicia accommodare consueuimus, pronuntiantes de ijs quas nunc obseruamus, vt illi olim: eæ igitur configurationes nè semel quidem cum nostris similes & congruentes repertæ sint. Nam magis quidem aut minus concordare possunt, atque id quidem immensis temporum ambagibus, prorsus autem conuenire nullo modo, cùm omnium rerum cœlestium simul ac ter-

restrium instauratio (nisi cui lubeat inanitate quadam gloriosa ostentare scientiam & perceptionem earum rerum quarum nulla esse potest) aut non sit prorsus expectanda, aut nō intra saltem tempus quod humano intellectu comprehendatur. Si quando igitur in prædicendo erratum fuerit commissum, ex eo vsu venit, quod subiecta exempla dissimilia inter se fuerint. Atque hæc vna est in aeris exploratione difficultas, ad quam nulla accedit causa comperiendorum motuum cœlestium. Quod autem ad Genethliologica & alia singilatim, & peculiariter compositarum rerum iudicia attinet, per multa cernere est quæ singulares constitutiones illarum adiuuent & conficiant. Quis enim nescit quantum seminum diuersitas ad proprietatem generis vniuscuiusq; momenti habeat, cùm & hoc ipsius cœli circumfusi & definiti omnibus terris hemisphærij ambitus opus sit, vt vires omnibus seminibus instruantur quibus vnumquodque in sui generis effictione & informatione excellat, vt hominis, equi, & cæterorum? Loci etiam in quibus gignimur, ne ipsi quidem mediocres mutationes afferunt constitutionibus. Nam & singulorum generum seminibus propositis, vt exempli gratia, humanis, & eodem in statu aeris, tamen multum diuersis in locis geniti & corporibus & animis inter se differre comperimus. Et vt hæc omnia paria faciamus, ipsam tamen educationem & consuetudiues, nonnihil ad vitam degendam singilatim con-

ferre

ferre constat. Quo circa, etsi vis maxima est circunfusi cœli, quod hæc omnia quæ diximus & ipsum in talem modum adornarit, cum illa cōtra in hoc nihil contulerint, tamen nisi quis & ipsa coniunxerit cum aereis causis multum turbabuntur qui omnia arbitrati fuerint sese collecturos ex solo supernorū motu, etiam quæ ab illis absolutè non dependeant. Ex his igitur facilè poterit intelligi, quàm peruersè facturi simus, si propter quædam errata iudiciorum, ipsam totam rationem euertere velimus. Neque enim gubernandi artem ideo respuimus, quod gubernatores sæpè offendant. At si non potius vt in tanta & tam diuina professione grato quidem animo contenti fuerimus eo ipso quod supra vires nostras non fit, siue tanquam humano quodam more certa omnia ab ipsa postulauerimus, cùm magis debeamus nostrum studium ad illam conferre & bonitate quadam animi attribuere etiam aliena. Vtq; non vertimus Medicis vitio cum & de morbo, & de ægrotantis natura sæpè percontantur, ita etiam hac in professione vt pigeat assumere & genus, & regionem, & alimoniam, atque adeo nonnihil etiam eorum quæ iam acciderunt.

ESSE VTILEM. Cap. III.

Siderum contemplatione fruimur, & delectamur; cognitione temperamenti corporis eligimus quæ nobis conducunt; futurorum prænis-

sione componimus animum; immò amplius præcognita aut penitus auertuntur, aut mitescunt, nimirum prouidentia, qua homo Terra Cæloque imperat.

QVo igitur modo fieri possit vt de Astronomia aliquid prænoscamus, & vlterius non tendat hæc scientia quàm ad aeris accidentia & quibus ex ea caussa homines efficiantur, quæ sunt, vt opinor, prima compositio virium & actionum corporis animiq; itemq; certæ affectiones & longæuitas, & breuitas vitæ, præterq; etiam illa, si qua sunt cum his principijs propriè & naturaliter copulata, vt cum corpore res familiaris & coniuctus, animo existimatio & dignitas quo etiã certi casus referendi erunt ?. Hæc igitur confido in superioribus esse explanata. Sequitur vtilitatis consideratio, quam & ipsam paucis absoluemus. Sed prius constituendum videtur quid vtile hac in parte intelligi, & ad quẽ finem referri velimus. Nam si animi bona spectabimus, quid poterit esse optabilius ad tranquillitatem, gaudium, felicitatem, quàm hæc de qua loquimur futurorum cognitio, qua & humanorum, & diuinorum contemplatores efficimur ? Siue corporis magis à nobis respectus habetur nulla est scientia qua intelligi melius possit quid vniuscuiusque constitutioni aptius conducibiliusque sit.

Quòd si fortè non est largitrix opum & gloriæ & aliorum huius generis, non feramus molestè

molestè, cùm idem crimen totius philosophiæ inueniatur. Nihil enim horum ipsa quidem docet acquiri. Sed vt neque hanc ideo damnamus, ita etiam nostram scientiam conseruabimus maiores & potiores vtilitates persequentes. Omnino si quis exquirat, reperiet à nulla planè re quæ alicuius momēti sit, huius scientiæ reprehensionem duci. Hoc enim tantum dici audimus, superuacaneam esse cognitionem earum rerum futurarum quæ ineuitabili modo futuræ sint, & dici ne hoc quidem disertè. Neque enim etiam in ijs rebus quæ necessariò accidunt, ignoramus subitis & inopinis aduersitatibus animos magnopere percelli, & successibus extolli.

Sed præuisio futurorum animum compcnit & moderatur meditatione absentium tanquàm præsentium, & præparat ad excipienda ventura cum tranquillitate & constantia. Non autem existimandū est omnia à supernis causis in res recta humanas deriuari, tanquàm inuiolabili & diuino quodam edicto proposito singilatim, vt nulla alia vis obsistere quin ita illa grassentur valeat. Nam ipse quidem cœlestium corporum motus sempiternus est, & procedit diuino, & inuariabili ordine & lege. Inferiora autem mutationibus subiiciuntur de superioribus quidem & primis causis, sed accidit hoc illis per consequentiam legis & ordinis naturalis & variabilis. Præterea sunt quæ hominibus accidunt circunstantia aliqua generali, non autem ex vniuscuiusque natu-

 rali

tali & propria constitutione, vt si qua ingenti & valida aeris conuersione, totæ gentes intereant, sicut fit in ardoribus, pestilentia, diluuionibus, cùm semper minor causa maiori succumbat. Alia autem eueniunt singulorum peculiari & naturali constitutione, per exiguas & faciles aeris contrarias affectiones. Quibus hoc modo disertè cognitis, perspicuũ fit, quod quæcumq; à prima causa vel in vniuersum vel singilatim moueantur, hæc inuariabili modo procedere, cùm illa insuperabilis sit & omni contra nitente vi præstantior. Quæ autem aliter se habeant, eorum quibus contrariæ affectiones contigerint, facilem esse cõuersionem, quibus verò defuerint, illa primas causas sequi. Hoc verò fit in scientia hominum, non illarum necessitate et potentia. Quod ipsũ animaduertere est similiter geri in omnibus quibus naturalia sunt principia. Nam et saxa & germina & animantes, atque insuper etiam vulnera & morbi & ægritudines, partim necessarias affectiones partim ex eo quod cõtrariam habet effectionem dependent. Atque ita existimari par est, naturæ studiosos prædicere hac scientia euenturas res hominibus non inanitatem quandam opinionum ingredientes. Quæ enim habent multas & ingentes effectionum vires, euitari non possunt, cùm alia quibus illud non accidit facilè conuersiones admittant. Hoc modo & medici si qui in notandis morbis exercitati sunt, planè præuident qui lethales sint, quiuè curabiles. De his igitur

quæ

quæ mutationibus obnoxia sunt, ita audiemus differentem Genethliacum, vt si verbi causa, talem orationem habeat. Quoniam talis est de qua loquor constitutio, fiet si proprietates aeris tali modo conuertantur, magis quidem aut minus ad subiectas consequentias, vt illinc talis quispiam morbus existat. Eodem modo & medici prædicunt de vlceribus, quæ vel vt serpant, vel vt putrescant, futurum pronunciant. Similiter & de metallis exemplum dari possit, vt si quis doceat lapidem Magnetem, id est, Herculanum, ferrum ad se trahere. Nam quemadmodum horum vtrunq; per se tendit ractam viam, in quam à primæ illius naturæ vi rapitur, si relictum sibi sit, ignoratione contrariæ effectionis. sed si medicinã contrariam vlceri opposuerimus, neq; illud iam serpet, neque putrescet, neque lapis Herculanus illito alij succo iam ferrum attrahet. Sicut igitur hæc obsistunt, & contrarias effectiones inducunt naturaliter & fatali lege, ita in his quoque rebus fit de quibus loquimur. Ignorata enim aut præuisa quidem, sed neglecta tamen ea quæ hominibus euenire debeant, haud dubiè seriem primæ illius naturæ sequuntur, præuisa autem & sortita curam, naturaliter & fatali etiam lege aut auertuntur penitus, aut leniora efficiuntur. Cùm autem, vt semel dicam, nihil intersit quod ad hanc vim attinet inter generalia, & singularia, mirum videri possit, qua nam de causa in vniuersum quidem pesuasum plerisq; sit & præuideri

uideri illa posse, & præuisis vtilem esse attentionem. Maxima enim pars hominum fatentur se quoque venturas cognoscere, & annuorum temporum mutationes, & significationes stellarum inerrantium, necnon Lunæ configurationes. Adque eam cognitionem non mediocrem cautionem adhibent magna cura præparantes ad æstus gelidifica, ad hyemes calidifica, omninoq; dant operam vt rerum cunctarum naturæ temperentur. Pretereà quo rectiora fiat omnia & in temporum conuersionibus, & tuto naues in portu soluantur, obseruant significationes fixarum stellarum. In coitu autem pecorum, & sementibus configurationes Lunæ augescente illius lumine, neque quisquam inuentus est qui hæc damnaret, vt quæ aut non obseruari possent, aut obseruata nihil afferrent fructus. Cur igitur negant esse singilatim præuisionem, ex proprietatibus reliquarum commistionū, vt æstus hyemesue intentiores aut remissiores futuras, deq; item vniuscuiusque propria constitutione, vel quare inutilem ferè in his cautionem esse volunt? Cùm manifestum sit, si ad generales æstus gelidis instructi minus illum sentiant, similem posse efficientiam esse etiam in singularibus rebus, quarum constitutio augmenta magni caloris complectatur. Sed enim omnis hic error ex eo nascitur quòd ferè propter difficultatem in singularium præuisionibus parum exercentur, quæ res & alijs penè omnibus scientijs fidē detrahere solet, quodq;

contrariæ effectionis vis negligitur. Et quia non multum inuenire est talem constitutionem & tam perfectam, cui non impedimentum à prima illa natura objciatur, ideo opinio extitit, incommutabiliter nobis vniuersa & ineuitabili modo penitus immitti. Verùm sicut ipsa præuisio, & si non nusquàm incurrens, tamen quia aliqua fit, digna summo, nisi fallor, studio videtur. Ita etiam de attentione faciendum indico, vt quamuis non cuncta sanare possimus, tamen quæ possimus seu magna siue parua, in ijs libenter, & grato animo illam amplectamur, & non vulgaris lucri instar ducamus ipsius factam nobis copiam. Quę omnia ita vt exposuimus sese habere cum & Ægyptij intellexissent, à quibus maximè auctam huius artis vim scimus, adiunxere vbiq; astronomicis præuisionibus medicinæ præcepta. Neque illi constituissent expiationes, & auersiones, & curas eorum quæ ab aere vel inciderent, vel imminerent, & in vniuersum & singilatim, si in ea opinione fuissent, amoueri illa aut auerti nullo modo posse. Nunc verò quæ contrarias effectiones in ordine naturæ habeant, quasi secundo in loco fati ponentes, coniunxere cum præuisionis vi, ad vsum & fructum omnium, viam præceptionum quas illi vocant compositiones iatromathematicas, quæ vox significat coniunctionem rerum medicarum cum mathematis. Qua ratione Astronomia quidem declararet subiectarum constitutionum proprietates, & quid

casuum

casuum cœlum circundans nos intenderet, & suas quorumque causas, nam sine horum cognitione opem certam ferri posse non sunt arbitrati, quippè qui scirent non eandem omnibus corporibus aut morbis conuenire. Sed medicinæ scientia hoc efficiebat, vt & futuri mali auersio & præsentis curatio quo ad eius rectissimè fieri posset, de concordibus aut cõtrarijs singulorum effectionibus existeret. Verùm de his ac summatim quidem hactenus. Nunc transeamus ad explicationem harum rerum, ordientes vt in præceptionibus à primis, hoc est, quæ sit cœlestium corporum & propria vniuscuiusque natura & efficacia, ita vt tradidere veterum naturales obseruationes, præq; cæteris de stellarum errantium viribus, deque Soli, & Lunæ disseramus.

DE VIRIBVS STELLARVM errantium. Cap. IV.

Naturas, erraticarum in agendo absolutas exponit. Sol magis calefacit, minus exiccat, intensione scilicet lucis. Luna madefacit ratione propinquitatis, videlicet magnitudinis seu extensionis lucis, quemadmodum asserit de Venere. Singuli autem reliqui pro suo colore, magnitudine, situ & configuratione ad luminaria. Concludit beneficos esse ♃ ♀ & ☾, maleficos ♄ & ♂, ancipites ☉ & ☿. Et notandum quod calor ☉ quamuis eminenti virtute trāsmutet simplicia corpora, tamen in primis est

maxi-

maximè vitalis, et communis cunctis viuentibus tam homini quam feris, et tam salubribus, quam noxijs, seu veneno praeditis, ideoque versatilis naturae, ita ut cum benignis Astris producat animalia salubria, cum maleficis noxia.

ANimaduersum est naturā Solis effectū habere caloris paulatimque siccitatis. Hunc nos etiam sensibus percipimus multò tertius quam reliquarum stellarum, propter ipsius & magnitudinem, & euidentiam mutationum temporalium, quandoquidem quo proprius sol accedit ad verticalem nostrum locum, eo magis ea quæ diximus experimur.

At Luna propterea quod proximè terram fertur, vnde humidæ exhalationes exeunt, plurimum madefacit. Atque ita prorsus subiecta corpora potissimum & mollia reddit, & putrefacit. Habet tamen, propter illustrationem Solis, etiam calefaciendi communicationem.

Saturni stella maximè frigidifica est, sed & nonnihil arefacit. Quod vt verisimile est, & à Solis calore, & terræ humiditate longissimè distat. Cęterum & huius stellæ, & reliquarum vires exquiruntur etiam de obseruatione configurationum ipsarum cum Sole, & Luna. Nam secundum illas, alias aliter pro intentiosine & remissione circumfusi nobis cœli modum constituere manifestum est.

Stella Iouis temperatæ naturæ est. Media enim fertur inter frigidificam Saturni, & æstuosam

ſtuoſam Martis. Caleſacit autem & humectat, ſed quia caleſaciendi vis præcellit, ideo fœcundi ab illa venti excitantur.

Martis ſtella & areſacit & vrit, ſicut congruit igneo ipſius colori & vicinitati Solari, cùm ſubiectus illi ſit orbis ſolis.

Stella Veneris eoſdem habet effectus, quod quidem ad temperationem attinet, quos Iupiter. Sed ratio eſt diuerſa: Nam quod vicina eſt Soli, nonnihil calidifica eſt, ſed multò vehementius humectat, quemadmodum & Luna, propterea quod ingenti luce prædita attrahit exhalationem humidam à proximis terræ locis:

Mercurij ſtella ferè quidem non minus aliquando areſacere quàm humores abſorbere, propterea quòd non valdè longè à Sole recedat: aliquando tamen & humectare deprehenditur, cùm ſuperpoſita ſit terræ proximo orbi Lunæ. Subitarum autem mutationum in vtranque partem effectrix eſt inflata, quaſi celeritudine comitatus ſolaris.

Quæ cùm ita ſeſe habeant, cùmque quatuor ſint humores, ſeù primæ naturæ: Duæ fœcundæ & viuificæ, nempe calidi & humidi, ex his enim omnia & coaleſcunt & roborantur: Itemque duæ exitiales & detrimentoſæ, aridi & frigidi, vnde rurſum diſſipantur & debilitantur omnia: Tradidere ſimiliter veteres, & ſtellas beneficas eſſe, Iouem, Vener. & Lunam eo quòd temperatæ naturę ſint, & in qua plurimum ſint calidi & humidi. Stellam verò

Satur.

Satur. & Mar. maleficas, quòd contrariæ ſint naturæ & effectus. Alteram enim frigidiſſimam, alteram freuentiſſimam eſſe voluerunt. In medio reliquerunt Solem, & ſtellam Merc. vt participes vtriuſque naturæ, ſuoſque effectus accommodantes illarum ſtellarum ad quas acceſſerint proprietatibus.

DE STELLIS MASCVLINIS & fœmininis. Cap. V.

Qualitates actiuæ apud Ariſtotelem in Meteor. lib. 4. cap. 1. Calor et Frigid.tas; paſſiuæ, Humiditas, et ſiccitas; quare ☉ ♃ ♄ & ♂ actiui, ſeu maſculi: ☽ & ♀ paſſiuæ ſeu fœminæ. Ad Solem quoque configurati magis, et minus huiuſmodi qualitates aſſequuntur. Tandem in Quadrantibus mundi: quod notandum accuratè; inde enim proficiſcuntur familiaritates coſmicæ.

RVrſus cùm primarij ſexus duo ſint: Maſculinus & Fœmininus, conferenda ex ſupradictis naturis humiditas ad fœmininũ, quod illa in hoc ſexu abũdet, reliquæ verò ad maſculinũ apponentur. Proindè conuenienter traditur Veneris ſtella & Lũna fœminini ſexus, propterea quòd in illorum naturis humiditas excellat. Sol verò ſtellaque Saturni, & Iouis, & Martis maſculini. At Merc. ſtella, vtriuſque particeps, cùm ex pari ſiccæ & humidæ conſtitutionis effectrix ſit. Cæterum

ipſæ

ipsæ etiam stellæ masculas fœminasque vires suscipere dicuntur, pro eo atque erga Solem sese habuerint. Ac masculescere quidem matutinas & antecedentes, vespertinas & sequentes effœminari. Similiter pro eo atque habuerint sese erga horizonta. Nam ab oriente vsq; ad medium cœli, nec non & ab occasu vsque ad imum cęli masculescere tanquam orientales, in reliquis autem duabus portionibus, tanquàm occidentales effœminari.

DE DIVRNIS ET NOCTVRNIS.
Cap. VI.

Solem Iouem, et ♄ diurnos ponit ratione caloris, et frigiditatis, quæ actiua sunt: Lunam ♀ ♂ nocturnos ratione humiditatis et siccitatis, quæ passiua. Temperatur verò frigiditas ♄ calore diei, calor ♂ frigiditate noctis

PRæterea cùm euidentia temporum discrimina dies & nox efficiat, & diurnum quidem spacium masculum censeatur propter calorem, & rerum gerendarum opportunitatem, nocturnum verò fœmininum, propter insitum humorem illi, & acquiescendi conuenientiam. Stellarum quoque consimili ratione nocturnam esse docuere veneris & lunam, diurnos solem, & stellam Iouis, promiscuum Merc. Sic vt matutina in figura diurnus, in vespertina nocturnus habeatur. Vtrique etiam conditioni attribuere maleficarum alteram, secuti non similitudinem, sed

di-

diuersitatem naturarũ. Nam si stellis bonæ constitutionis similia applicata fuerint, augentur vires bonitatis illarum, sed exitialibus admistas dissimilia coercent vehementiam maliciæ illarum. Qua de re frigidam Saturn. stellam attribuere calori diurno, ac Martis siccam humidati nocturnæ. Hoc enim modo vtraque ad temperatam conditionem accedet, postquam à contraria constitutione correcta moderationemque adepta fuerit.

QVID VALEANT CONFIGVrationes erga Solem. Cap. VII.

Cum primum Planetæ directi separantur à Sole humectant vsque ad dimidiam ferè distantiam seu descensum ab Apogæo Epicycli, tunc enim augent suum lumen, inde ad medium regreßum, Perigæum, seu imum Epicycli calefaciunt, quia intendunt lucem: mox exiccant vsque ad subsequentem mediam distantiam vbi minuuntur lumine: tandem directi vsque ad occultationem frigefaciunt. Iuxta illud Philosophi 2. de ortu, & inter. lib. 2. tex. 56. Sidera agere acceßu, & receßu, propè, & procul esse; quæ maximè per situm in Epicyclo consequuntur; & ob eamdem rationem ex habitu etiam in aliјs circulationibus eadẽ differentiæ colligi debent.

NEque ignorandum vires cùm Lunæ tũ trium stellarum Saturn. Iouis & martis

tis intendi aut remitti de figurationibus erga Solem. Luna enim ab Oriente vsque ad primum incrementum cùm quasi dimidiata apparet, efficiens est humiditatis maximæ: Inde verò vsque ad plenilunium, caloris. Hinc etiam vsque iterum ad dimidiationem, siccitatis. Atque etiam hinc ad interlunium vsq; frigiditatis. Et stellæ, quas diximus, matutinæ vsque ad primam stationem, humoris plurimum habent. A prima verò statione vsque dum oriuntur de nocte, magis calefaciunt. Hinc etiam vsque ad secundam stationem, magis desiccant; à qua quidem donec occultentur, magis frigefaciunt. Atque has singulæ vires in vniuersum quidem in circumfuso nobis cœlo exercent, quibus præualentibus varietates tamen constitutionum plurimæ existunt, ex commistione diuersarum stellarum, coercente contraria semper natura vniuscuiusque effectuum vehementiam.

DE VIRIBVS STELLARVM inerrantium. Cap. VIII.

Naturas fixarum, & ex coloribus ferè colligit, simili Planetarum modo, sicut & in deliquijs, & Crinitis infra docet: quibus pateat sidera varietate quoque colorum, varietatem qualitatum, & effectuum præstare.

SVperest vt stellarum quoque fixarum naturas & proprietates effectuum percurramus,

mus. Nunc igitur deinceps sicut de erranti-bus fecimus, percensebimus & in his peculiariter obseruatas rationes. Ac primum quidem earum quæ per signiferam descriptæ sunt. In capite ariet. stellæ effectus habent commistos ex viribus Martis & Saturni. Quæ in ore sunt idem possunt quod stella mercurij, non-nihilque quod Saturni. Quæ in posteriore pede, martiæ: in cauda veneriæ sunt.

Vbi tauri signum quasi amputatum cernitur ibi stellæ sunt naturam sapientes Veneris & Saturni aliquantum. At vergiliæ Lunam Martemque referunt. In capite inter suculas vna luce rutila excellens, quæ & facula dicitur, martia est.

Geminorum signum in pedibus stellas habet, quarum natura similis est naturæ Merc. & nonnihil Veneris. In femoribus lucidæ stellæ saturniæ sunt. In capitibus duæ nitent, quarum prior Mercurialis est, cognomento apollinis, posterior martia, cognomento herculis.

In Cancri oculis stellæ duæ, effectum similem habent stellæ Merc. & aliquantulum Mart. In brachijs stellæ Satur. sunt & Merc. Illæ verò in pectore quasi girus nebulosus præsepis cognomento, martius & lunaris est, iuxta quem vtrinq; positi, vt vocantur, asini, martij sunt & solares.

Duæ stellæ in Leonis capite idem possunt quod Saturn. & paulatim accedunt ad Martis etiam naturam. In ceruice tres saturniæ

sunt

sunt & aliquantulum Mercuriales. At illud in corde lucidum sidus, regulum vocant, æquale est Marti & Ioui. Aliæ in ilio, & vna cauda splendida saturniæ & veneriæ. Aliæ in femoribus veneriæ, & nonnihil mercuriales sunt.

Virgo habet in capite stellas & vnam supra alam australem idem pollentes quod stella merc. & referentes nonnihil mart. quoque naturam. Reliquæ in ala & quæ sunt in cingulo merc. sunt, & aliquantum veneriæ. Vna in ala septentrionali, vindemiatoris nomine Saturn. & Merc. At illa quæ spica nominatur, veneria & aliquantum martia est. Aliæ in extremis pedibus & vestimenti tractu, Mercur, & nonnihil Mart. sunt.

In chelis quæ sunt in iugo siue chelis Scorpij extremæ stellę effectus habent similes stellæ Iouis & Merc. Mediæ verò Saturni, & aliquantum Martis.

In ipso Scorpio, quæ in fronte sunt splendidæ idem valent quod Mars, paulatimque accedunt ad Saturn. quoque naturam. Quæ in corpore numero tres, quarum media reliquis rutila luce præstat, nomenq; habet Græcum quo Marti comparatur, referunt naturam Mart. & nonnihil Iouis. Quæ sunt in nexibus dorsi Saturniæ, nonnihilque Veneriæ. Quæ verò in ipsa cauda, Mercuriales & Martiæ sunt. At girus ille nebulosus, vt dicitur, Martius & Lunaris,

Ex stellis quibus Sagittarii signum effingitur,

gitur, sunt in cuspide Sagittæ, Martiæ & Lunares, In arcu & vbi illæ manu comprehenditur, Iouiales & Martiæ. Ille in ore gyrus Solaris & Martius. Aliæ in fascia & dorso Iouiales, & aliquantum Mercuriales. Aliæ in pedibus, Iouiales & Saturniæ sunt. Illa caudę quatuor laterum figura, Veneria, & aliquantum Saturnia est:

Stellæ quæ sunt in cornibus Capricorni, idem efficiunt quod Veneris stella, & ad Mart. quoque naturam paulatim accedunt. Quæ in ore, quòd Satur. habentq; nonnihil. Vener. virium. Quæ in pedibus & aluo Martis naturam & Mercur. Quæ in cauda, Saturni & Iouis naturam referunt.

In aquarii humeris, itemque veste & manu sinistra, stellæ sunt effectus similis stellarum Saturni & Mercurii. In femoribus quæ cernuntur, magis Mercurium, minus Saturnum referunt. Quæ in profuso latice, Saturni & aliqua ex parte Iouis naturam habent.

Stellæ in capite piscis australis Mercurij vires repræsentant, habentq; Saturni quippiam. In huius corpore stellæ Mercuriales & Iouiales sunt. Quæ sunt in cauda & filo australi, cum naturam referant Saturni, accedunt sensim tamen & ad Mer. Quæ sunt in corpore & spina Piscis septentrionalis, martiæ sunt, valent tamen & venerium quiddam. Quæ in filo septentrionali, Saturniæ sunt & Iouiales. Illa in nodo splendida, Martis naturã & Mercurij quoque nonnihil habet. Reliquarum

effigierum in regione ſeptentrionis ſunt ſtellæ in vrſa minore lucidæ natura Saturniæ, non tamen nihil venerem quoque referentes. Stellæ verò vrſæ maioris, martiæ ſunt. Sub huius cauda quaſi crines, lunares ſunt & veneriæ. Draconis ſplendidæ ſtellæ, ſaturniæ ſunt & martiæ, atque etiam iouiales. Stellæ cephei Saturniæ ſunt & Iouiales. Bootæ Mercuriales & Saturniæ. Rutilus ille fulgor qui arcturus nominatur, Martius eſt & Iouialis. Stellæ coronæ ſeptentrionalis, veneriæ ſunt & Mercuriales. Quæ in ſigno quod in genua videtur procubuiſſe, mercuriales. In lyra ueneriæ & mercuriales. Quibus idem valent alitis quoque ſtellæ. Caſſiepiæ, Saturniæ ſunt & Veneriæ. Perſei, Iouiales & Saturniæ. Gyrus ille in capulo enſis, Martius & Mercurialis. Aurigæ ſtellæ ſplendidæ, Martiæ ſunt & Mercuriales. Serpenratij, Saturniæ, quæque Veneris aliquid habeant, Ipſe quidem Serpens, Saturnius & Martius eſt. Saggittæ ſtellæ, Martem referunt, habent & Veneris quiddam. Aquila, martia eſt & Iouialis. Delphin, Saturnius & Martius. Stellæ lucidæ equi, vires habent Martis & Mercurij. Andromeda, veneria. Delta, mercuriale eſt. In regione auſtrali, eſt in roſtro Piſcis auſtralis ſtella lucida, poteſtate veneria & martia. Cæti ſtellæ, ſunt Saturniæ. Orion in humeris ſtellas habet Martis & Mercurij naturæ. Reliquæ ſplendidæ, Iouiales ſunt & Saturniæ. Extrema ſplendida illa fluminis ſtella Iouem, reliquiæ Saturnum

num

num referunt. Leporis stellæ, Saturniæ & Mercuriales sunt. Canis, veneriæ. Vna in rostro fulgida Iouis, & aliquantum Martis naturam habet. Hydri lucidæ, Saturniæ & Veneriæ sunt. Crateris, Veneris vires, d eque Mercurii aliquid habent. Corui, Martiæ & Saturniæ sunt. Argo nauis lucidas stellas habet Saturnias & Iouiales. Centauri humana figura, stellas complectitur Venerias & Mercuriales. Equina habet splendidas, venerias & Iouiales. Quæ in fera sunt splendidæ, Saturnum referunt, & nonnihil Martem. Quæ verò in ara, Venerem & aliquantulum Saturnum. Corona australis stellas habet splendidas natura Saturnias & Mercuriales.

DE ANNI TEMPORIBVS & quatuor Angulorum natura.

Cap. IX.

Quatuor Anni temporum qualitates enarrat, quibus hominum ætates assimilat, atque Horizontis Cardines.

ATque hæ sunt vires singularum stellarum, vt à veteribus obseruatæ fuere. Exquiri autem & anni temporum quatuor natura debet, quæ nominamus, Ver, Æstatẽ, Hyemem, Autumnum. Ac Ver quidem humiditatis plurimum habet, cùm soluto frigore, aura calore diffunditur. Aestas calidior est, propterea quòd tum Sol proximè verticalem nobis punctum fertur. Autumni verò propria

ſiccitas eſt, humiditatem tum prætetito æſtu reprimente. Hyems autem tota eſt frigida, quòd Sol tum longiſſimè diſtet à verticali nobis loco. Sed cùm ſigniferi nullum ſit initium, ex ipſius quidem vt circuli natura: prætulere tamen aliis, principiumque fecerunt Arietis locum tribuentes vt inanimante primas, humido quo ver excellit, atque ordine reliqua tempora annumerantes. Omnia enim animalia prima in ætate humido abundant, & mollia teneraque ſunt, ſicut illa tampeſtas ſentitur. Proxima verò ætas vt æſtas feruet. Tertia, tanquàm de floreſcens & proprior interitui, arida eſt, Autumnoque aſſimilis. Vltima, in qua animantis eſt corruptio, ita vt hyems, prorſus eſt frigida. Ad hoc exemplum quatuor anguli horizontis, ex quibus naſcuntur, totas illas partes occupantes venti, etiam diſtribuuntur. Orientalis enim ariditatis plurimum habet, quòd cùm ibi Sol eſt, tum per noctem excitata humiditas deſiccari incipiat. Hinc igitur venti ſpirant aridi & deſiccantes auras, qui ferè ſubſo lani vocantur. At plaga Meridionalis & calidiſſima ipſa eſt, propter flãmationes in Solis cœli medio, quod vt noſtrarum terrarum ſitus eſt ad meridiem maximè declinat. Huius venti nominantur communiter nóti, ſuntque calidi & rarifici. Cæterum locus occiduus, quòd ad illum cùm Sol peruenit, tum primũ humiditas per diem exhauſta diffundi incipiat & humectus ipſe eſt, & qui inde exeunt venti quos nominant

fauo-

fauonios, teneri sunt & madidi. Verùm septentrio totus frigidus est, propterea quod pro situ nostræ terræ longissimè absit à calore cursus Solis per cœli medium, quique inde spirant venti, communi appellatione dicti aquilones, frigidi sunt & congelatores. Vtilis est harum rerum notitia ad iudicia singularũ commistionum. Patet enim quòd de talibus constitutionibus, horarum, ætatum, Angulorum, ipsa etiam stellarum efficientia variet, quæ certe vt simplicior, ita & validior est peculiaribus aptisque in locis, vt in calidis calidificæ, & in humidis humidificæ. In alienis verò admistione diuersitatis debilitatur, vt in frigidis calidificæ, & aridis humidificæ, atque ita aliæ in alijs pro ratione & consequentia commistionis.

DE SIGNIS TROPICIS Æquinoctialibus & Bicorporibus. Cap. X.

Signa tropica, æquinoctialia, mobilia, fixa, & communia optima ratione assignat.

HIs expositis, annectere pergamus ipsorũ etiam duodecim locorum, ipsorum traditas naturales proprietates. Ac ipsorum quidem generales constitutiones, rationem candem habent cum suis temporibus, colliguntur tamen quædam ipsorum proprietates à familiaritate Solis, & Lunæ, & reliquarum stellarum, sicut postea dicetur, vbi prius vires duodecim locorum simplices, & quas per se, & quas

& quas ergà ſeſe inuicem habeant, explicauerimus.

Primum diſcrimen ſolet fieri ſignorum, vt alia dicantur eſſe tropica, alia æquinoctialia, itemq; firma & bicorpora. Tropica ſunt duo. Primum à ſolſtitio æſtiuo, hoc eſt, partes triginta Cancri. Alterum à ſolſtitio hyberno, id eſt, partes triginta Capricorni. Atque his nomen à re inditum eſt, quoniam Sol, vbi hæc primum eſt ingreſſus mox retrò conuertit, abitq; diuerſam latitudinis viam, in Cancri quidem æſtatis: in Capricorno verò hyemis auctor. Sunt & æquinoctialia duo, vnum quod eſt æquinoctii verni aries. Alterũ quod autumnalis Libra, quibus & ipſis à re nomen eſt impoſitum. Cùm enim primum ad ea Sol peruenerit, per totum orbem terrarum exæquantur dicbus noctes. Ex reliquis octo ſignorum locis, quatuor firma vocantur: quatuor bicorpora. Firma quidem quæ tropica & æquinoctialia ſequuntur Taurus, Leo, Scorpius, Aquarius, quod per illorum peculiaria tempora vbi ad hæc Sol acceſſit multò vehementius ſentiamus humores, calores, ſiccitatem & frigus. Non quod tum aeris ſtatus ſimplicior ſit natura ſua, ſed quia nos aliquantulum in illis temporibus verſati ipſa mora vires eorum magis experimur. Bicorpora ſunt quæ poſt firma numerantur Gemini, Virgo, Sagitt. Piſces. Inter enim firma tropicaq; & æquinoctialia poſita, & initio, & fine, cõmunes naturas cũ illis habent, quæ & antecedunt & ſequũtur.

DE

DE SIGNIS MASCVLINIS, & Fœmininis. Cap. XI.

Signa quæ masculina, seu diurna, & quæ fœminina, seu nocturna: & nota quod masculina configurantur cum signis ♈. & ♎. vnde calor, & frigiditas, quæ actiua sunt incipiunt produci: fœminina cum ♑ & ♋ vnde incipiunt produci humiditas, & siccitas, quæ sunt passiuæ. Quæ de aliorum sententia recenset, intellige de Domibus, Cardinibus, & Quadrantibus mundi, non de signi Zodiaci, eadem prorsus ratione quam diximus, quia nimirum latio circa terram similis est lationi in Zodiaco, atque familiaritates, quæ fiunt in vna, familiaritatibus, quæ in altera; ordine tamen conuerso, prout motus in mundo siderum contrarius est ei, qui in Zodiaco. Obseruanda verò summo studio formæ signorum, & Imaginum atque earum proprietates, quæ colliguntur ex ipsis inferioribus quibus referuntur.

PRæterea sex loca signorum Masculino sexui & diurnæ conditioni attribuere, totidemque Fœminino & nocturnæ. Ordinis autem huius ratio, consequentia & serie ipsa constat, ita vt vicinitas coniunctioq; est diei & noctis, maris & fœminæ, cumque initium Arieti tribuatur, propter causas à nobis expositas, & mares principes dominiq; sint naturaliter: semper enim quod agit, potentia prius est eo, in quod agitur. Arietis quidem locus, atque idem Libræ masculina signa esse

accepimus & diurna. Vel ob hanc etiam causam quòd per hæc circulus æquinoctii describitur, qui primæ & maximæ rerum omnium agitationis auctor est. Ab his igitur serie singilatim seruata consequenter ordinis ratio ducitur: id est, vt masculinis & diurnis continuè fœminina nocturnaq; subiiciantur. Nonnulli tamen masculina signa ab Orientali loco qui horoscopus dicitur, ordientes, disposuerunt. Sicut enim aliqui tropicorum locorum initia à lunari circulo ducunt, quòd celerrimæ Lunæ conuersiones sint, ita & illi principium tribuere masculinis locis Orientem propter subsolanum. Horum etiam alii seriem consequentiamq; singilatim vt diximus secuti sunt. Alii totius circuli in quadrantes diuisionem. Loca quidem ab horoscopo vsque ad M C. hisq; opposita, ab occidua plaga vsq; ad I M. matutina & masculina nominantes: vespertina verò & fœminina, quæ sunt in reliquis binis quadrantibus. Sunt & aliæ appellationes locis factæ, de formis signorum, vt aut quadrupedia dicerentur, aut terrestria, aut ducalia, aut fœcunda, aut huiusmodi. Quorũ omnium cùm ex ipsis figuris causæ manifestæ sint, nos illa verbosè persequi superuacaneum duximus. Cùm quidem expositæ à nobis sint huiusmodi imaginum naturæ, quatenus in iudiciis vtiliter vires illorum considerari deberent.

DE

DE CONFIGVRATIONE Duodecim locorum. Cap. XII.

Radiorum mensuras docet, & super Zodiacum; vt inde radios etiam mundanos cognoscamus. Conuenientiam colligit à similitudine sexus signorum, inconuenientiam à dissimilitudine; sed re vera, vt nota: Maginus oppositio fit inter signa sexu similia: Quocirca natura radiorum potius à gradibus qualitatum, & eorum contrarietate, vel amicitia videntur procedere in benignis, vel hostilibus distantijs.

FAmiliaritas autem intercedit locis Zodiaci secum, primum iis quæ cum aliis aliquam figurarum describunt, quæ sunt demetiens: id est anguli bini recti. Signa autem sex, partes centum LXXX. Triquetra, hoc est, angulus rectus vnus atq; insuper triens illius. Signa verò quatuor, partes C X X. quadrata, hoc est, vnus rectus angulus, tria signa, partes XC. Sexangula, id est, illæ reliquæ duæ partes anguli recti signa duo, partes LX. Cur autem hæc tantummodo discrimina recepta fuerint, hinc cognitu facile erit. Atque ipsius quidem diametri ratio per se patet, nam oppositio est in vna linea recta. Cæterum si maximas duas portiones conuenientes, atq; item supra portiones accipiamus. Nempe rectam gulorum duum ex diametro dimidium & trientem, quæ portiones conuenientes, atq; itē supra portiones sunt, fit vt dimidiatio tetragonum constituat. Triens verò sexangulum.

Supra portionum autem si constituatur à rectangulo quadrato hemiolion, hoc est, sesquiplum. & epitriton, hoc est, sesquitertium, illud discernit quadratam à sexangula, hoc triquetram figuram à quadrata, quarum quidem figurarum triquetra & sexangula conuenientes putantur; quia consimilia loca signorum complectuntur, hoc est, omnia aut masculina aut fœminina. Inconuenientes verò figuræ habentur quadrata & dimetiens, quod illæ per dissimilia loca constituantur.

DE IMPERANTIBVS, & obedientibus signis. Cap. XIII.

Antiscia secundaria vocant recentiores huius capitis familiaritates; & suam ponit rationem primariam, Ptolomaus quod aquali spacio temporis oriantur, & eosdem describant parallelos, idest aquales, & ab Aequatore aquedistantes: ex qua euidenter colligitur quid censendum de sideribus latitudinem habentibus: sit enim vt hanc familiaritatem contrahant non nisi in pari secundum gradus quidem Declinatione. sed nomine diuersa: Et experimenta sanè mirabili testantur consensu.

DIcuntur etiam imperantia & obedientia loca quæ æquali spacio distant, seu ab vno siue ab vtroque punctorum æquinoctialium, eo quòd æquali spacio temporis perorirantur, eosdemque describant parallelos. Cæterum quæ in æstiua sphæræ parte sunt imperantia, quæ in hyberna obedientia nominan-

minantur, quia sol illic dies, hic verò noctes incipit producere.

DE INTVENTIBVS, & eiusdem potentiæ signis. Cap. XIV.

Antiscia primaria vocari solent: & notanda ratio summa; quia videlicet ab ijsdem horizontis punctis & oriuntur, & occidunt; quod contingit non nisi in eodem Parallelo Declinationis, & eiusdem nominis; in quo differunt ab imperantibus; nam illa sub eadem secundum partes Declinatione contigunt, sed diuersi nominis.

PRæterea dicimus eiusdem potentiæ esse eas partes quę æquali spacio distant, seu ab vno seu ab vtroq; puncto tropico, fit enim per illas partes sole meante vt spacia dierum ac noctium, itemque horarum sibi respondeant. Itaque & intueri sese mutuò illa signa dicuntur, cùm ob eas causas quas exposuimus, tum quod vtraque & ab iisdem partibus horizontis & oriuntur & occidunt.

INCONIVNCTA. Cap. XV.

Quæ secundo, vel sexto loco ponuntur signa cum primo inconiuncta censet, vt qui putant semisextilem efficacem esse decipi cognoscant.

EA verò quę nullam habent enumeratarum societatum rationem loca, inconiuncta & aliena nominamus. Quæ neq; im-

perant, neque obediunt, neque se intueantur, neq; idem possunt atque insuper nullam quatuor illarum figurarum describunt, quas diximus esse demetientis, triquetrā, quadratam, sexangulam, sed vel secunda vel sexta numerantur. Nam illa quasi à se mutuò detorquentur, & cùm bina sint, singulos angulos complectuntur. Illa verò quę sexta numerantur, totum orbem in partes inæquales secant, cùm aliæ figuræ omnes in partes æquales illum diuidant.

DE DOMIBVS.

Cap. XVI.

Signa sub iure domicilij Planetis dicat, conuenienti singulis ratione.

ADiunguntur etiam planetæ locis signiferi, propter domos: vt nominantur, & triangula, & altitudines, & fines, & quidquid huiusmodi est. Domuum autem ratio naturalis hæc est. Quia ex duodecim signis duo proximè accedunt ad verticalem nobis punctum, ideo calores & æstus generant, ea sunt Cancer & Leo, placuit attribuere illa duobus præcipuis & maximis, hoc est, ipsius luminibus, Soli quidem Leo, propterea quòd masculinum est signum. Lunæ verò Cancer, quod fœmininum esset. Atque ita factum est, vt conuenienter dimidium orbis à Leone vsque ad Capricornum solare vocaretur, dimidiumque ab Aquario vsque ad Cancrum lunare, vt vtroque possent singula loca suis stellis assignari, quarum alia figuras cum Sole, alia

cum

cum Luna describerent, pro conuenientia orbium motus, ipsarum.& naturæ proprietate. Nam Saturno quòd natura maximè frigidificus esset, quodque supremum & à luminibus remotissimum haberet orbem ob contrarietatem caloris, opposita signa attributa fuere Cancer & Leo, Capri. & Aquar. Quæ signa & ipsa sunt frigida, & hyberna propter oppositionem malefica. At Ioui qui esset temperatæ naturæ, &subiectus Saturni globo, data sunt proxima illis signa spiritu & fœcunditate præstantia, Sagittar. & Pisces, quæ cum luminum signis triquetram figuram describunt, quæ conueniens est beneficentiæ. Post quem Marti desiccatori, & subdito Sphæræ iouali, similiter proxima his ascripta sunt, quæ & ipsa similem haberent naturam, Scorpio & Aries quadrata dispositione, vt cõgruebat illius corruptrici & noxiæ constitutioni. Veneri verò, quòd natura esset temperata & sub Marte, dedere coniuncta his signa quòd fœcundissima essent Libra & Taurus. In quibus & ipsis situs sex angularis custoditur. Neque ipsa etiam hæc stella amplius duobus signis vnquam neque anteit, neque sequitur Solem. Mercurio, qui & vltimus neque vnquàm vltra vnum signum abesset à Sole, omniumquè aliarum stellarum infimo in loco, data fuere proxima signa luminum signis, Gemini & Virgo, quibus & ipsis ambobus ferè in primis vicinus ferretur.

DE

DE TRIANGVLIS. Cap XVII.

Triangulorum digniatem, duce item ratione distribuit.

TRiangulorum conciliatio talis est. Nulla sanè figura magis consentiens est, quàm triquetra æqualium laterum: ipseq; significer tribus circulis definitur, æquinoctiali & duobus tropicis. Ipsius verò duodecim loci diuiduntur in triangula æqualium laterum quatuor. Horum igitur primum ducitur per arietem, leonem, & sagittarium, tria signa masculina: quæ sunt solis, martis, & iouis domicilia. Hoc triangulum ascriptum soli & ioui. Mars enim propter alienam conditionem exclusus fuit. In administratione autem primas tulit interdiu sol, nocte iupiter. Locus autem arietis æquinoctialis est, Leonis æstiualis, Sagittarii hybernus. Idem triangulum potissimum aquilonare est ob iouis dominium, quippè qui sit fœcunditatis & spirituum auctor, sicut & aquilonares venti. Sed admiscetur tamen huic & africus, propter mart. domum, ita vt fiat triangulum, vt Græci vocant, Borrolibycum, quod misturam aquilonis & africi significat. Nam africos mars excitat, qui conditionem lunarem sequitur, cùm & occidua cœli plaga effœminata habeatur. Secundum triangulum ductum per taurum, virg. & capri. quodq; constat signis tribus fœmininis lunæ & veneri datur. Ipse taurus vicinior æstiuo circulo est, virgo æquinoctiali, capricor. hyberno. Hoc triangulum potissimum australe est.

est, propter veneris dominationem, cuius stella illius partis ventos suscitat, propter validi & humidi vim. Quia verò & subsolanum admittit propter saturn. domicilium capr. qui hunc ventum ciet, quiq; orientem propter conditionem solarem tenet, fit hoc tanquàm priori oppositum, vt ita dicam, Austrisolanum. Triangulum tertium gemini, libra, aqua. complectitur tria signa masculina. Alienum prorsus à mart. proprium verò saturn. & merc. propter duas illorum domos. Quare his præmissa administratio est diurna quidem satur. conditionis causa, nocturna verò merc. Ipsum quidem signum gemini vicinum est circulo æstiuo, libra æquinoctiali, aquar. hyberno. Hoc triangulum potissimum est subsolanum propter saturn. Sed quia conditionis nomine iupiter conciliatur saturno, admiscetur ventus iouialis aquilo, vt fiat triangulum. Græca voce borrapelioticum, quod significat confusionem solani cum aquilone. Quartum per cancrum, scorpi. & pisc. relinquitur marti qui solus restet, quiq; ius sibi huius vendicet propter domicilium suum. Adiunctæ tamen huic sunt socię administrationis, cum propter conditionem, tum propter signa fœminina, nocte quidem luna, interdiu verò venus. Ipse cancer in æstiuo est circulo, scorpio accedit ad hybernum, piscr. ad æquinoctialem. Hoc triangulum potissimum est africum, propter dominium mart. & lun. Sed propter vener, commistione austri fit notolibycum: id est,

austria-

austriafricum.

DE ALTITVDINIBVS.
Cap. XVIII.

Exaltationem vnicuiq; Planetarum assignat.

Altitudinum planetarum, vt vocant, ratio hæc est. Cùm sol vbi ad arietem peruenit in semicirculum aquilonarem conscendere incipiat, vbi verò ad libram deiici & deferri ad austrum, non inconuenienter ipsi tribuere in ariete altitudinem, cùm etiam dies tùm crescant, & calor viuificus exoriatur. Eidem libra, vt deiectio constituta est propter cõtrarias causas. Saturno vt soli opponeretur, sicut & illius domicilium, vlouere oppositum signum libr. altitudinem, arietem deiectionem esse. Nam vbi calor intenditur, ibi remitti frigus necesse est, contraq; vbi hoc augetur, illud dominuitur. Cæterum cùm luna à congressu cum sole in ariete primum appareat luceq; augescat, & quasi extollatur in tauro trianguli sui principe signo, ideo taurus illius altitudo perhibetur, eidemq; oppositum signum scorp. deiectio. Iouis autem vis cùm patescat, in suscitatione aquilonarium & fœtificorum flaminum, extollitur in cancro in aquilonem maximè, intenduntur q; ac complentur illius vires, ideoq; hoc signum ipsius altitudo dicitur, deiectio verò capricorn. At mars qui natura est æstuosus multòq; quàm alibi in capr. magis, quòd ibi terræ sit proximus, eam ob rem meritò accepit altitudinem signum iquiali altitudini oppositum capr.

Deie-

Deiectionem autem cancer. Sequitur stella Veneris, quæ cum humidi maximè efficiens sit, eumq; potissimum in piscibus effectum exerceat, vnde humiditas vernalis moueri cernitur, in illo loco inuenit altitudinem, deiectionem verò in Virgine. Iam Mercurii aridiuscula stella vt contrariæ efficientiæ contrariam etiam altitudinem in Virgine, cùm impendet iam autumni siccitas, ipseq; quasi excollitur, deiectionem verò in pisc. sortita est.

DE FIIBVS. Cap. XIX.

Fines ægyptiorum recenset.

FInium ratio duplex est. Vna Ægyptiaca quæ principatus modo domiciliorum obseruat. Altera Chaldaica, accommodata ad triangulorum administrationes. Ac Ægyptiaca quidem quomodo vulgo tenetur, non admodum seruat, neq; ordinis, neq; numerorum cosequentiam. Primum quod in ordinatione finium nunc priores dat domiciliorum, nunc triangulorum dominis non etiam nunquàm altitudinum, vt exempli causa queri possit, si domiciliorum dominos respiciant, cur, si forte de Saturno sermo sit, primas illi tribuerint in iugo, ac non veneri potius?

Itemq; in ariete, cur iupit. potius quàm mars? Quòd si triangulorum dominos spectent, cur principem locum assignent in Capricorno Mercurio, ac non veneri potius? Iam si placeat altitudinum principatus, cur ducit agmen in Cancro mars, ac non potius iupiter?

iupiter? Iam si hæc aggregent singulis, quiq; horum obtinuerint plurima illi præstantiam concedant, quæramus licet cur præcedat reliquis in Aquario Mercurius, cui in illo loco præterquàm trianguli ius nullum est, cùm Saturnus teneat, & domicilij & trianguli? Quin etiam Mercurium cur in Capricor. primum in ordinem statuerint, qui planè ab illo sit alienus? Huiusmodi inconuenientiam in reliqua serie passim animaduertere. deinde numerum etiam finium incongruũ esse manifestum est. Nam quod aiunt singulatium stellarum ex terminis collectum numerum eundem esse quem eadem attribuat in annis, rationem propriam aut probabilem habere non videtur. Quin etiam, si tali collectioni quod ad annorum attributionem attinet credamus, quia hoc ab Aegyptijs asseueratur, fieri tamen potest; vt idem conficiatur etiam si aliter, & diuersis modis terminorum numerus per singula signa exquiratur. Quòd autem aliqui sapere, & probare volunt hanc rationem, contra veritatem manifestò nituntur. Nam planè falsum est quod aiunt, illum numerum singularum stellarum temporalem effici secundùm ascensionum rationes. Primum enim sequuntur vulgares traditiones de planis ascensionum ementijs, quæ ne minima quidem ex parte ad veritatem accedunt. Nam secundum illas in parallelo inferioris Aegypti, volunt exoriri signum Virginis, & Libræ temporibus 38. & triente. Leonis verò Scorpij tempo. 35. Cùm

demonſtretur per lineas quod hæc plus temporis in exortu conſumant: illa verò, hoc eſt, Virgo & Libra, minus. Præterea qui hæc conquiſierunt ne ſecutos quidem apparet numerum finium ab alijs traditam, quàmuiſq; multa neceſſariò commenti, atque alicubi ipſarum portionum portionibus vſi fuerint, quo conſtaret ipſis quod propoſuiſſent tamen ne ſic quidem ad veritatis metam perueniſſe cognoſcuntur. Quæ autem ferè traditur ab illis ratio finium propterea, quòd vt diximus, plurimum huic fides tribui ſoleat, ad ſubiectũ ſeſe modum habet.

FINES AEGYPTIORVM.

Ar.	Iup. 6	Ven. 6	Mer. 8	Mar. 5	Sat. 5
Tau.	Ven. 8	Mer. 6	Sat. 8	Iup. 5	Mar. 3
Gem.	Mer. 6	Iup. 6	Ven. 5	Mar. 7	Sat. 6
Can.	Mar. 7	Ven. 6	Mer. 6	Iup. 7	Sat. 4
Leo	Iup. 6	Ven. 5	Sat. 7	Merc. 6	Mar. 6
Virg.	Mer. 7	Ven. 10	Iup. 4	Mar. 7	Sat. 2
Lib.	Sat. 6	Mer. 8	Iup. 7	Ven. 7	Mar. 2
Scor.	Mar. 7	Ven. 4	Merc. 8	Iup. 5	Sat. 6
Sag.	Iup. 12	Ven. 5	Merc. 4	Sat. 5	Mar. 4
Capr.	Mer. 7	Iup. 7	Ven. 7	Sat. 4	Mar. 5
Aqua.	Mer. 7	Ven. 6	Iup. 7	Mar. 5	Sat. 5
Piſ.	Ven. 12	Iup. 4	Merc. 3	Mar. 9	Sat. 2

IVXTA CHALDAEOS.
Cap. XX.

Fines Chaldeorum ponit, & approbat magis Aegyptios; de quibus si congruentem naturæ rationem exoptas nuper excogitatam, atque etiam de cunctis Planetarum dignitatibus, vide cap. 12. lib. 2. nostra Cœlestis Philosophia.

RAtio Chaldaica simplicior quidè est magisque persuasibilis, sed non perinde absoluta, cùm ipsa in serie, quàm ad triangulorum dominationes refert, tum numero quoque finium. Hæc etiam absque præscriptione perspici facilè poterit. Nam in primo triangulo ari. Leó. & Sagittar. similiter per signa definiunt terminos, sicut primum locum teneat dominus trianguli: id est, iupiter. Secundum sequentis trigoni, præsens ea est venus. Ponantur tertij dominatores consequenter, ij erunt Satur. & Mercu. et vltimo Mar. dominator postremi trianguli. In secundo triangulo, vbi similis per signa distributionem seruant, primus locus est Vener. Secundus & tertius, Saturn. & Merc. Quartus, Mar. Quintus, Iouis. Ad hunc modum ferè sese habet etiam in reliquis duobus triangulis finium terminatio. Cæterùm vbi sunt minus duo dominatores, Saturn, inquam, & Merc. principatum ordinis sui tenebit interdiu Saturn. noctu Merc. Iam numerus finium ne ipse quidē inuolutus est. Vt enim quæque stella alteram ordine præcedit, ita vna parte voluerunt excellere. Sic fit vt prima semper habeat partem

8. Se-

8. Secunda, 7. Tertia, 6. Quarta, 5. Quinta, 4. quibus numeris triginta confiunt. Ex hac distributione colliguntur Satur. parte diurnę 78. nocturnæ 66. Iouis 72. Martis 69. Vener. 75. Merc: diurnæ 66. nocturnæ 78. quæ omnes partes sunt, 360. Ex his duabus rationibus finium dignior est cui accedatur Aegyptiaca, propterea quod pro vtili ab Aegyptijs scriptoribus illa est tradita, & quód penitus cõgruant partes in illa finium cum exemplaribus genituris, quas Aegyptij collectas habent. Verùm cùm scriptores nusquàm ipsorum neq; seriem, neque singulatim numerum declarauerint, suspitioni fuerit atque etiam reprehensioni ista incertitudo obnoxia. Sed ad nostras manus peruenit liber peruetustus, multis iam in locis ætate consumptus, in quo contineretur naturalis, et conueniens ratio ordinis & numeri illorum, concordabatque et inexpositis genituris partium descriptio, et totius numeri cõprehensio cum veterum traditione. Cæterum oratio erat expositionis cũ verbosa tum multa superuacua argumenta complexa. Ipse verò liber mutilatus, vt ægrè à nobis generaliter dictorum sententia perciperetur, etsi non parum adiuuaret ipsorum finium per censeo, quæ in fine libri integrior remanserat. Sed tota ratio exquisitiosiis illorum ita se habet. nam in ordine signorum assumuntur altitudines, triangula, et domus, quorum si qua stella duorum compos fuerit in eodem signo, illa principem locum tenet, quàmuis malefica fuerit. quòd

si hoc

si hoc non vsu venerit, maleficæ semper in loca vltima collocantur. Sed altitudinum domini præponuntur dominis triangulorum, atque hi domiciliorum dominis consequenter quidem secundum signorum seriem, ita etiam vt duplicis administrationis stella antecedat semper habentem simplicem. Cancer tamen et Leo domicilia Solis et Lunæ, attribuuntur maleficis, nam finibus luminaria non includuntur, maleficæ autem in illis potentiores inueniuntur, et Canc. quidem Mar. Leo autem Sat. habetur, atque his conueniens ordo conseruatur. Sed numerus sic exquiritur. Si non inueniatur stella dominatrix duplici modo, vel in eodem signo, vel in sequentibus duobus, tum dari solent beneficis: hoc est, Ioui et Veneri, singilatim septenæ partes, sed maleficis: id est, Saturn. et Mar. quinæ. Merc. autē qui communis est, senæ, quibus numerus 30. partim expletur. Sed hoc est accipiendum de ijs, qui non nisi simplici modo dominentur. Verū cùm aliqui duplicem rationē habeant, nam Ven. sola est domina trianguli Canc. & Tau. cum Lun. finibus non claudatur. His igitur singilatim vna pars adijcitur, siue hanc rationem in eodem signo, siue in proximis duobus, hoc est, vno quadrante habuerint, atque talibus adiectis partibus animaduerti in memorata percensione fuisse punctula superposita, sed adiecticiæ duplici huic rationi partes auferuntur, à reliquis, & solitarijs plerunque quidem à Sat. sed tamen à Ioue quoque

pro-

propter tarditatem motus. Horum autem & ipsorum finium descriptionem in sequentibus expositam subiecimus.

Ar.	Iup. 6	Ven. 8	Mer. 7	Mar. 5	Sat. 4
Tau.	Ven. 8	Mer. 7	Iup. 7	Sat. 4	Mar. 4
Gem.	Mer. 7	Iup. 7	Ven. 7	Sat. 4	Mar. 5
Can.	Mar. 6	Iup. 7	Mer. 7	Ven. 7	Sat. 3
Leo.	Sat. 6	Mer. 7	Ven. 6	Iup. 6	Mar. 5
Virg.	Mer. 7	Ven. 6	Iup. 5	Sat. 6	Mar. 6
Lib.	Sat. 6	Ven. 5	Iup. 8	Mer. 5	Mar. 6
Scor.	Mar. 6	Iup. 8	Ven. 7	Mer. 6	Sat. 3
Sag.	Iup. 8	Ven. 6	Mer. 5	Sag. 6	Mar. 5
Cap.	Ven. 6	Mer. 6	Iup. 7	Mar. 6	Sat. 5
Aqua.	Sat. 6	Mer. 6	Ven. 8	Iup. 5	Mar. 5
Pisc.	Ven. 8	Iup. 6	Mer. 6	Mar. 6	Sat. 4

Nec defuere qui partirentur etiam subtilius dominationum iura, nominarentque loca & partes, illa quidem volentes accipi duodecimam vniuscuiusque signi portionem, id est partem 11. & dimidiam. Incipiunt autem attribuere ius sequentibus semper signis ab eo in quo stella fuerit inuenta, sed non hac vna, verum alijs quoque ratione carentibus modis. Partes autem ascribunt iterum à principio signorum omnibus singilatim stellis ordine,

expositi-

ATq; hoc ferè modo ſeſe habent familiaritates ſtellarum locorumq; duodecim. Dicuntur autem ſtellæ & ſuas quaſi perſonas gerere, quod videre facie ad faciem vulgus vocat, cum ſingulæ eo modo cum Sole aut etiam Luna configurētur, quo domicilia ipſorum cum domicilijs luminum; vt verbi cauſa, Venus in ſexangula configuratione cum luminibus, ſed cum Sole veſpertina, cum Luna matutina eſſe debet, pro eo atque etiam domicilia collocata ſunt. Suis autem quaſi in regijs curribus & carpentis inuehi, & ſolijs inſidere, & in huiuſmodi excellentijs tum eſſe dicuntur, cùm duobus aut pluribus nominibus, declaratum in ſuperioribus familiaritatis ius exercuerint in ijs locis ſtellæ quibus inſtiterint. Nam quia tunc ipſorum maximè efficaces vires fiunt, propter conuenientiam & ſimilitudinem & quaſi collocatam operam, duodecim locorum, ideo ſolijs ſuis inſidere & illuſtres dicuntur. Gaudere etiam volunt, cum loca in quibus ſtella fuerit, non ipſi, ſed alteri ſuæ conditionis obnoxia ſunt, quæ quidem ſatis è longo congruitatis ratio ducitur, ſed ſimilitudo illam tamen efficere putatur. Contra autem, ſi in locis alienis & contrarijs conditioni ſuæ inueniatur, valde diluitur peculiaris ipſarum vis, diuerſarum naturarum confuſione, propter diſſimiles ſignorum conſtitutiones.

nes, quæ cuncta à nobis indicata sunt. Sed vires assumunt primum si orientales sint & cursum suum intendant, tum enim plurimum possunt, sicut minimum si occiduæ sint & remittentes cursum suum. Deinde propositu suo & respectu erga finitorem; nam in medio cœlo aut succedenti illi loco potentes maximè, sed potentes etiam sunt in ipso finitore & succedenti loco, plurimum autem possunt in finitore orientali, contra verò minus in imo cœlo aut alio conformi finitori orientali loco. Sed extra hæc omnia reperti imbecilles & prorsus infirmi habentur.

Finis libri primi.

CL. PTOLEMÆI PELVSIENSIS DE IVDICIIS Astrorum Liber 2. Cap. 1.

Ad effectuum naturalem præmeditationem descendit, quæ duplex, vniuersalis Regionum & Vrbium; & peculiaris singulorum hominum: Proponit hic de priori. Effectus vniuersales, vel grauiores, vt bella, pestilentia, caritates diluuia &c. vel inter elementa leues vicissitudines. Regiones subijci Signis, atq; Sideribus secundum incolarum proprietates corporis, et morum.

HActenus quidem percurrimus ea, quorum maximè cognitionem prædictionum rerum singularium requisituræ viderentur, exponentes per certa quædam capita quasi in tabella. Nunc igitur deinceps explicabimus rationem vniuscuiusque rei, cuius quidem præcognitio esse possit, sequentes vbiq; naturalem quendam modum expositionis. Cùm autẽ prædictiones astronomicæ in duas potissimum & propriè partes diuidantur, quarum vna & prior totas gentes, regiones, vrbes generaliter, quam nominant vniuersalem, altera particularis, singulorum hominum fata complectatur, quæ dicitur à genituris Genethlialogica; conueniens videtur de vniuersalibus priore loco disputare, quando hæc quidem maiore vi quadam, & efficatioribus à causis mouentur, quàm particularia. Iam cùm

cùm necesse sit summitti imbecilliores naturas valentioribus, atque adeò particularia vniuersalibus. Si quis singularium rerum prædictionibus operam dare velit, non possit, si ne comprehensione generaliorum, esse ad illas instructus. Cæterum hæc ipsa vniuersalis consideratio, aut est totarum regionum, aut harum, & vrbium. Præterea interdum grauiores & certarum quasi recursionum casus exquiri solent, quales sunt bellorum, pestilentiæ, diluuij & huiusmodi. Interdum leuiores & minores, vt annuæ tempestatis intentio vel remissio, itemq; hyems aspera vel leuis, deque ventis & æstu similiter, nec non fertilitate & infœcunditate, quæq; sunt alia generis huius. Horum potius priusq; habendum ob eam quam reddimus causam, illud quod totarum est regionum & maiorum casuum. Horum cognitio cùm duo requirat, primum quarum inclinationum terrestrium quæque loca signiferi & quæ stellæ commendationem habeant, & quales in suis locis certis temporibus significationes futurorum dentur, in coitu quidem luminum defectus, errantium verò in stellarum motibus ortus & statio, ante omnia huius quasi consensionis naturales causas exquiramus, obiter etiam percurrentes gentium ipsarum proprietates corporis ac morum, qui quidem cognoscantur nequaquam discrepare à naturali constitutione cum stellarum dominantium, tum locorum zodiaci quibus subsint.

DE PROPRITATE VNIVERsali gentium. Cap. II.

Quatuor Orbis terra plagas spectando morum feritatem ab excessu qualitatum caloris, et frigoris, qua vigent in plagis australi, et boreali, colligit; à medio temperantiam; atq; à singulis habitum corporis: ab orientali magis viriles, ab occidentali effœminatos mores: quibus cognoscamus Ptolemaeum conuenienti Philosophia modo ratiocinatum.

SOlent igitur gentiles proprietates distingui aut per totos parallelos & totos angulos, aut per situm erga eclipticam & Solem ipsarum. Nam nostræ terræ, quæ iacet in vno aquilonari quadrante, incolæ qui subiecti sunt australioribus parallelis, id est, iis qui describuntur ab æquinoctiali vsq; ad tropicum æstiuum, cùm supra verticem illorum feratur Sol, quasi vstulatis nigrisq; corporibus videntur & capillo esse crispo & denso, facie etiam contracta, & statura contorta, natura ferè calidi, moribusq; feris propter magnitudinem æstus in locis suis, quos Æthiopas vocare consueuimus, qui & ipsi ad expositum modum se habent. Et aeris ibi talis constitutio est, omnesq; animantes, ac quæ nascuntur è terra cum his congruere reperiuntur. At qui subsunt aquilonariorib. parallelis, hoc est, sub septentrionibus posita loca incolunt, cum eorum punctus verticalis à signifero & Solis calore absit, ideo etiam frigore & humiditate abundant. In qua cum alimenti copia insit,

non exhauritur ipsa à vicino calore. Ibi sunt igitur colore albo homines, capillo promisso, statura proceri & bene habiti, natura subgelidi, sed & ipsi moribus feris propter frigoris illis in locis vim. Et conueniens cum his accidit hyemis magnitudo, & è terra nascentium granditas, & animantum sęuitia. Hos vocamus generaliter Scythas. Qui autem loca tenent interiecta inter tropicum æstiuum & Septentriones, quia neq; supra verticem illorum Sol fertur, neque inde longissimè ad Austrum recedit, in aere degunt valde illo quidem temperato & singulariter, sed frigoris æstusque differentiæ admodum paruæ notantur; quapropter & medio quodam colore, & mediocri statura, & natura temperata sunt, habitationibus coniuncti, & moribus mansuetis. Horum etiam propiores Austro ingeniosiores & calidiores, & rerum diuinarum periti magis esse consueuere, quod punctus ipsorum verticalis propinquior sit cùm signifero, tum errantibus sub illo stellis, pro quarum quasi familiaritate, & ipsi animos habent promptos & faciles in comprehensione, ac vestigione rerum ac artium, maximèque earum quæ propriè Mathemata vocantur. præterea orientales horum viriliores sunt, & animis firmis, nihilq; celantes. Orientem enim iure Solaris naturæ esse diximus, proinde & pars illa diurna, & virilis, & dextra putanda. Cernimus autem in animantibus, quoq; dextra esse magis valida & robusta. Contra occi-

dentales effœminatiores sunt, & molliores, & occultatores. Nam hæc pars Lunæ debetur, quæ ab occidente semper post interluna conspiciendam se præbet, atq; ob hanc causam & nocturna, & sinistra, vt opposita orienti traditur.

DE FAMILIARITATE LOCOrum, & triangulorum, & stellarum. Cap. III.

Regiones, quas generali qualitate dixerat affectas, nunc quasdam, ratione diuersitatis situs, aeris, vbertatis, commodi, atq; aliarum proprietatum, variare generale temperamentum. Conciliat Regiones singulis signis, & diffusè atq; admodum clarè.

IAm verò sequuntur hæc etiam de duodecim signiferi locis certi modi proprietates morum, & naturalium institutorum. Vt enim in prædictis constitutionibus aeris, & ijs quos generaliter calidos, frigidos, temperatos esse perhibuimus, certorum quædam sunt proprietates locorum ac regionum, vbi illa generalia intenduntur, remittunturve, vel ob positus sui naturam, vel altitudinem, vel humilitatem, vel propter etiam vicinitatem. Itemq; cum alij equestres sint propter campestria suæ patriæ loca, alij nauigatores ob vicinitatem maris, necnon mitiores aliqui ob soli bonitatem. Ita & certi modi naturas animaduertere in his est, de naturali familiaritate stellarum iuxta duodecim loca signiferi particulariter, & ipsa sumpta non singilatim

sed

sed generaliter. Necesse igitur fuerit, hæc quatenus particularibus considerationibus famulantur, nunc deinceps exequi. Cùm ergo in signifero quatuor triquetræ configuratione animaduerti soleant, ostensum est in superibus à nobis vnum triangulum, nempe Ar. & Leo & Sag. esse Borrolybicum, quod nomen significat Aquilonis & Africi confusionem. Hoc gubernatur primum quidem à Ioue propter Aquilonem, deinde à socio etiam propter Africum. Triangulum autem Tau. & Cap. & Virg. Austrisolanum est, habetq; principem dominatricem Venerem propter Australitatem, socium verò Sat. propter matunitatem. At Gem. & Lib. & Aqua. triangulum commistionis Aquilonis & Subsolani est, cuius dominatio præcipua est Satur. propter matutinitatem, sociumq; admittit Iouem ab Aquilone. Triangulum Canc. & Scorp. & Pisc. Notolybicum, id est, austri est & africi, primumq; regitur à Marte, propter africum, deinde & à socia Ven. propter australitatem. Quæ cùm ita se habeant, & cùm nostra terra distribuatur in quadrantes æquales numero triangulis quatuor, per latitudinem quidem à mari nostro ex Herculano freto vsque ad sinum Issicum, & vlterius versus orientem Montanum vsq; dorsum, quibus separatur pars aquilonaris ab australi. Per longitudinem autem ex Arabico sinu per Ægeum pelagus, & pontum, ac paludes Mœotidas, quibus diuiditur pars orientalis & occidentalis, con-

ficiuntur ita quadrantes numero situq; congruantes cum triangulis. quorum vnus totius terræ collocatus est secundum aquilonis & africi commistionem dictus Borrolybicus, ad Celticam, habetq; commune nomen Europæ. illiq; oppositus, item vnus secundum commistionem austri & subsolani, quem dicunt Notapelioten ventum, ad Æthiopiam orientalem, quæ pars australis magnæ Asiæ rectè dici poterit. Tertius est quadrans situs secundum aquilonis & subsolani commistionem, qui ventus vocatur Borrapeliotes, vbi est totius terræ pars quam nominamus Scythiam, sitq; planè aquilonaris, magnæ Asiæ pars. huicq; oppositus secundum africi & austri, qui ventus vocatur Libonotus, commistionem ad occidentalem Æthiopiam, vocaturque communiter Libyæ. Præterea sciendum singulos quadrantes qua vergunt in medium totius terræ nostræ, sortiri diuersam naturam naturæ suæ, quam in totius terræ diuisione obtinuerit. Nam quadrans Europæ, quem diximus in diuisione totius terræ in Borrolybico loco, id est, ad Caurum positum, in medio, & qua angulus exit in oppositi quadranti angulum, ad Notapelioten, id est, Vulturnum tendit, & impositum huius quadrantis deuoluitur. Quod ipsum & de alijs similiter accipi debet. Vnde apparet singulos quadrantes binis triangulis contrarijs conciliari, cùm alia quidem loca prorsus in se incumbens triangulum sustineant, media autem

illa

illa etiam in contrarium incumbant. In hac conciliatione assumendi sunt & gubernatores singulorũ triangulorũ, atq; rursum hi quidẽ soli alijs in locis, in medijs autem illis & cum his Mercur. stella, quod media hęc quidem, & communis sit vtriusq; conditionis. Quibus ad hunc modum distributis primi quadrantis Europei superiora loca quæsita sunt in totius terræ diuisione inter septentrionẽ & occasũ, conciliantur Borrolybico, hoc est, Caureq trianguloq, quod est Ar. & Leon. & Sagit. dominus habet conuenientes Iouem & Mart. vespertinos. In hoc totæ gentes hæ nominantur, Britannia, Gallia Bracata, Germania, Bastarnæ, Italia, Gallia togata, Apulia, Sicilia, Tyrrheni, Celtica, Hispania. Atq; in his gentibus consequenter hi mores animaduertuntur, vt sint, ob principatum trianguli sui, & dominatores illius, impatientes regni, & amantes libertis. Armorum belliq; studiosissimi, patientes laborum, præstantiæ, mundiciæ, fortitudinis sectatores. Propter vespertinum autem habitum Iouis & Martis, propterq; suum triangulum accidit his, vt prioribus partibus viriles sint, posterioribus effœminati, & mulierum amore non tangantur, cupidi masculæ Veneris, & hac in parte æmulatores, neque hoc apud illos vitio datur vlli, neq; molle ducitur, quod hoc ipso animi illorum non perturbentur & quasi laborent, sed retineant nihilò secius vim virtutis, amicitiæ, fidei, curæ rei familiaris, be-

neficentiæ. Harum ipsarum regionum Britannia, Gallia bracata, Germania, Bastarnæ, propriè subsunt Ar. & stellæ Mart. Itaq; harum incolæ sunt communiter feroces, peruicaces, truces. At Italia, Apulia, Gallia togata, Sicilia, Leoni subiectæ sunt & Soli, præstantiæ, benignitati, amicitiæ student. Tyrrheni verò, & Celtæ, Hispanique, commendati cum Sagittar. Ioui, libertatis, simplicitatis, mundiciæ sunt amatores. Reliqua loca huius quidem quadrantis, sed vergentia in medium totius terræ, Thracia, Macedonia, Illyricum, Græcia, Achaia, itemq; Cretæ, & insulæ Cyclades, & maritima loca Asiæ minoris, ac Cyprus, decliuia de quadrante suo ad Vulturnū, adiunguntur etiam triangulo hoc Vulturni, quo comprehenditur tau. virg. cap. & gubernatricibus stellis vener. ac satur. atq; insuper etiam Merc. Quapropter horum locorum incolæ magis sunt, & corporibus, & animis compositi, & temperati. Et ipsi sanè præstantiæ cupidi, fortes, regni osores propter Martem. musicæ autem & studiorum, libertatis cupidi, legum institorumq; suorum tenaces, populari imperio gaudentes, latores legum, quæ à Ioue habent. Certaminum & mundiciæ studiosi à Ven. Amicitiæ, hospitalitatis, iuris literarum, eloquentiæ cultores, à Merc. Iidem arcanorum sacrorum, & initiorum institutores de Ven. vespertino habitu. Rursus ex his peculiariter pertinent ad Tau. & Ven. maritima minoris Asiæ loca, Cyclades insulæ
ac

Cyprus: ideoq; fermè voluptatibus, mundiciæ corporiq; seruiunt. At Græci, Achiui, Cretenses subditi Virg. & Merc. ingeniosiores, & doctiores, & animorum cultores euaserunt. Macedones autem, Thraces, Illyrij cùm subijciantur Cap. & Sat. in re quidem paranda non inertes, sed à mansuetudine morum, & coniunctionibus alieni. Secundi quadrantis quæ pars est australis magnæ Asiæ, loca in quibus India, Ariana, Gedrosia, Parthia, Media, Persia, Babylon, Mesopotamia, Assyria, spectantia Vulturnum in totius terræ diuisione, conciliantur & ipsa meritò triangulo Notapeliotico, id est, sito inter ortum & meridiē, Ar. Virg. Cap. Gubernaturq; à Ven. & Sat. de orientali habitu. Quare & naturas illorum hominum cognoscere est huiusmodi dominationi conuenire; nam & Vene. numen adorant, vocantq; Isin, & Satur. itemq; Solis, quem Mitram nominant. Multi etiam horum futura præcinunt, necnon & pudendæ ab his partes consecrantur, quæ efficiuntur ab habitu præpositarum stellarum seminalium. Ipsi natura sunt flagrantes concubitus, reiq; Venereæ appetentes. Saltationes his & tripudia, comptusq; cordi à Venere, delicatusq; victus à Saturno: cum mulieribus propalam non in occulto consuescunt, propter habitum orientalem, sed masculam Venerem odere. Neque pauci ex matribus liberos suscipiunt, & pectore supplices gestus edunt, propter matutinum ortum, & congruentiam cordis præ-

stan-

ſtantiæ cum vi Solari. Veſtitus ferè ornatuſq; & corporis delicijs effœminati à Venere, animis autem conſilijſq; excelſis, fortes, bellicoſi, eo quod Saturn. cum habitu orientali congruent. Sed peculiariter ſunt Iouis, Venerisque magis Parthia, Media, Perſia. Qua de re & harum regionum incolæ florido veſtitu vtuntur, ſeq; totos illo, præter pectora, opperiunt, delicatoq; victui ac mundiciæ dant operam. Virginis & Merc. eſt Babylon, Meſopotamia, Aſſyria, quibus ideo & eximia Mathematicarum diſciplinarum cognitio, & obſeruatio ſiderum contigit. Saturno verò cedit propriè India, Ariana, Gedroſia, habentq; eam ob rem cultores deformes, fœdos, immanes. Media huius quadrantis loca in diuiſione totius terræ, Idumæa, Cœloſyria, Iudæa, Phœnice, Chaldæa, Orchinia, Arabia fœlix, recedunt è ſuo quadrante ad Cancrum, qui ponitur inter ſeptentrionem & occaſum, itaq; Borrolybico triangulo conciliantur, quod eſt Ariet. Leon. Sagitt. cum dominis Ioue & Marte, quibus communis Merc. adiungitur, vnde ſunt ad mercaturas faciendas alijs aptiores, & callidiores, in formidine contemptores, inſidioſi, animis ſeruilibus, omninòq; inſtabiles pro ſtellarum præpoſitarum figuratione. Eſt Cœloſyria Iudæa, Idumæa, magis Scorp. & Ariet. Martiſq; propria, ob eamq; rem incolas habent ferè audaces, impios, inſidioſos. Phœnices, Chaldæi, Orchinij, ſub Leone & Sole ſunt, quod ſimplices, humanos

fide-

siderum obseruatores: inq; primis Solis venerатores reddit. Arabia fœlix subest sagitt. & Ioui, vnde extitit illa consentanea appellationi feracitas, & copia aromatum, & hominum dexteritas, & liberalitas vitæ, contractuũ, negociorum. Sequitur quadrantis tertij septentrionalis pars magnæ Asiæ, cuius superiora loca continent Armeniam, Hircaniam, Mattianem, Bactra, Casperiam, Seticam, Sauromatas, Oxianem, Sogdianen, quæq; alia in diuisione totius terræ spectant Aquilonem, qui est inter Septẽtrionem & orientem locus. Hæ regiones igitur conciliantur Aquilonari triangulo Gem. Lib. Aqua. Gubernatores autem Sat. atq; Iup. habitu orientali. Harum itaq; incolæ Iouis & Satur. numina venerantur, suntq; ditissimi & auro abundantes, victu mundo, & consuetudine honesta, sapientes, magi, periti rerum diuinarum, moribus ad liberalitatem & iustitiam compositis, animo magno, fortes, osores improbitatis, ita naturæ quodam instinctu amantes suorum, vt pro ipsis ne mortem quidem oppetere dubitent, respectu decoris ac pietatis. In vsu rei Veneriæ moderati & puri, vestitu sumptuosi, benigni, animo sublimi, quod ferè Satur. Iouisq; stella orientali in habitu conficit. Cæterum ex his Hyrcani, Armeni, Matiani propriè referuntur ad Gem. & Mer. itaque & sunt mobiliores, ac subimprobi. Bactrianæ gentes, & Caspiæ, vna cum Sericis Lib. parent & Vener. indeq; diuitias congerunt, Musicæ, deli-

delicijsq; indulgent. At Sauromatica, Oxianæ, Gogdianæ subijciuntur aqua. & Sat. habentq; homines immanes, tetricos, feros. Reliqua huius quadrantis, & in medium totius terræ decidua loca, Bithynia, Phrygia, Colchis, Syria, Commagene, Cappadocia, Lydia, Cilicia, Pamphylia descendunt à suo quadrante ad Africum, qui est inter occasum & meridiem, incidunta; in Notolybicum triangulum Canc. Scor. Pis. dominante Mar. & Ven. cumq; his Mer. Hinc illæ gentes ferè numen Veneris adorant, multis varijsq; suæ linguæ vocabulis vt matrem deum celebrantes, ipsum Martem Adonin, rursumq; aliter appellant, hisq; diuis cum quęstibus initia habent constituta. Sunt aut per improbi, & animis seruilibus, laboriosi, mali, impliciti expeditionibus mercenarijs, belligerationibus, rapinis, prædationibus, ipsi mutuò sese subigantes, & vastationes sibi ipsis bellumq; inferentes: quæ omnia à Mart. & Ven. orientali concursu proficiscuntur. Quoniam autem in Ven. triangulari signo Cap. altitudinem habet Mart. & in huius item triangulari signo Pisc. ipsa Venus extollitur, fit vt illis in locis summa beneuolentia & charitate maritos suos fœminæ complectantur, domiq; custodes sint, & operum studiosæ, famulatione, sedulitate, obedientiam commendabiles. Ex his Phrygies, Bithyni, Colchi pertinent magis ad Can. & Lun. Quo fit viri vt ferè leues sint, morigeriq; mulieribus. Contra harũ plereq; de Lun.
orien-

orientali masculinitate, viriles, imperiosę, bellatrices, vt Amazones perhibentur, fugientes virorum, gaudentes armis, ad virilitatemque fœmininum sexum instruentes ab infantia, dextræ mammæ amputatione, quo habiliores ad subeunda belli munia fiant. Has etiam partes corporis nudare solent, vt in rebus gerendis muliebritatis omnis opinio amoueatur. Qui verò Syriam tenent, & Commagenem, & Cappadociam subduntur Scorp. & Mart. itaq; multum audent, improbi sunt, insidiosi, laboriosi. At Lydi, Cilices, Pamphylij cedunt Pisc. & Io. suntq; in re paranda attentiores, commercia & mercaturas faciunt, liberales, faciles in contractibus. Restat quadrans Libyes, vt appellant, in quo sunt Numidia, Carthago, Africa, Phyzania, Nasomonitis, Garamantes, Mauri, Getulia, Metagonitis. Huius situs in diuisione totius terræ est ad Libonorum, id est, Africum inter occasum & meridiem, conciliaturq; Notolibyco triãgulo Can. Scorp. Pisc. regiturq; conuenienter à Mar. & Ven. habitu vespertino. Ex quo apud illas gentes vsu multum venit vt vir ac mulier, aut frater ac soror vna matre geniti, regnum teneant, sic quidem vt vir viris, mulier mulieribus præsit, & hoc in successionibus seruetur. Calidi ibi sunt homines, procliues in muliebrem Venerem, raptores coniugum. Ibi multis in locis cum nouis nuptijs primi sunt regum concubitus. Alicubi etiam est mulierum inter omnes communi-

tas.

tas. Mangonissantur autem admodum & muliebres mundos gestitant; quod à Venere habent. Non deest tamen animorum illis promptitudo. Sunt nonnihil improbi, præstigiatores, peruersi, temerarij, obuij discriminibus, idq; à Mart. Rursum ex his Numidæ, Carthaginenses, Afri debentur canc.& lun. & hac de causa à coniunctionibus commercijsq; non alieni sunt, inq, omnium rerum affluentia degunt. Sed qui incolunt Metagonitida, Mauritaniam, Getuliam, Scorpio obediunt & Marti, immanes, bellicosi, carniuori, discriminibus obuij, neglectores vitæ, inq; sese mutuò inuadentes. Phizani, Nasamones, Garamantes subiecti pisc. & io. liberalibus sunt & simplicibus moribus, opus faciunt, consilijs valent, sordium regniq; fugientes, propter Iouem, Ammonis veneratores. Huius quadrantis media loca in totius terræ diuisione Cyrenaica, Ægyptus, Thebais, Marmarica, Oasis, Troglodytæ, Arabes, Asania, Æthiopia media, à suo quadrante versa ad Aquilonem subeunt, & sub Borrapelioticum etiam triangulum & dominos sat. ac Iou. insuperq; Merc. Vnde gentes hæ pro communi stellarum istarum vespertino imperio Deorum sunt reuerentes, superstitiosi, seruientes Dijs, eiulatores, mortuos suos occultantes terra,& amouentes è conspectu, propter vespertinum habitum, institutis & ritibus varijs, neq; vno cultus numinum genere vtuntur. Parent humiliter, cumque metu, & abiectione, ac patien-

tien-

tientia. Imperant animosè & magnificè. Viri plures vxores, fœminæ maritos habent. Connubia appetunt, cumq; sororibus commiscentur. Virorum in gignendo magna efficacia, in concipiendo mulierum fœcunditas. vt in regione accommodata generationi. Multi ibi viri putidi, & animis muliebribus, repe- riuntur. Aliqui & in partes genitales grassantur, propter maleficarum, ac Veneris vespertinam figurationem. Ex his Cyrenarum. Marmaricæ inq; primis inferioris Ægypti incolæ ascribũtur propriè Gemi. & Merc. ideoq; sunt cogitantes, prudentes, intelligentes rerum omnium, sed maximè sapientiæ & diuinitatis, magi, arcanorum initiorum institutores, in Mathematicis planè excellentes. Qui Thebaida tenent, Oasin, Troglodytæ lib. sunt ac Ven. Vnde calida natura est illorum & mobilis, & in abundantia degunt. Arabes, Azani, Medij, Æthiopes dantur aquar. & Sat. Suntq; caruiuori, ac pisciuori, & pastores. Agrestem, & feris similem, agunt vitam. Ac conciliationes quidem stellarum signorumq; cum certis gentibus communesq; harum proprietates designatæ à nobis breuiter ad hunc modum sese habent. Ad vsus autem facilitatem exponemus, deinceps nudam traditionem cõciliationis singularum gentium cum vnoquoque signo ex superioribus conuenienter ductam, Hoc modo.

NVDA

NVDA EXPOSITIO. QVÆ GENtes quibus ſub ſignis ponantur.

Aries, habet Britanniam, Galliam Bracatam, Germaniam Baſtarnas, Cœloſyriam, Paleſtinam, Idumæam, Iudæam.

Tau. Parthiam, Mediam, Perſida, Cyclades inſulas, inſulam Ciprum, maritima loca Aſiæ minoris.

Gem. Hyrcaniam, Armeniam, Mattianen, Cyrenas, Marmaricam, inferiorem Aegyptum.

Canc. Numidas, Carthaginenſes, Afros, Bithyniam, Phrygiam Colchida.

Leo, Italiam, Galliam Togatam, Siciliam, Apuliam, Phœnicen, Chaldæos, Ochiniam.

Virgo, Meſopotamiam, Babylona, Aſſyriam, Græciam, Achaiam, Cretam.

Libra, Bactra, Caſperiam, Seras, Thebaida, Oaſin, Troglodytas.

Scorp. Metagonitida, Mauros, Getulos, Syriam, Commagenem, Cappadocas.

Sag. Tyrrhenos, Celtas, Hiſpaniam, Arabiam felicem.

Capr. Indiam, Arrianen, Gedroſiam, Thraciam, Macedonas, Illyricum.

Aquar. Sauromatas, Oxianen, Sogdianen, Arabiam, Azaniam, media Aethiopiæ.

Piſc. Phazania, Nazamonitis, Garamantice, Lydia, Cilicia, Pamphylia.

PAR-

PARTICVLARVM PRAEDI-
ctionum ratio. Cap. IV.

Fixis easdem Regiones conciliat, quæ sub signis, in quibus illæ ponuntur, ductis circulis magnis per fines signorum, & Polos Zodiaci. Si notæ sint Vrbium primæ extructiones considerandæ loca Luminarium, Horoscopi, & Culminis; sin minus, Culmen Principum; & notanda verba illa, qui quoq; tempore rerum potientur: *In alijs quibusdam auersionibus dicitur*, qui tunc temporis præerant: *quod non videtur verisimile; erit enim similiter ignotum sicut primum: Cæterum Culmen viuentis Regis semper loca Regni significat de sui natura. At verò duas perpendit efficacissimas causas effectuum vniuersalium, Eclipses, & trium superiorum familiaritates, & stationes.*

HIs expositis cõuenit, & hæc adiungi huic parti. Fixarum etiam stellarum singulis aliquo in signo repertis, conciliari easdẽ regiones, quas illud signum sortitum fuerit, quo cùm ipse inducto per polum suum circulo, regiones eas aspiciant. Præterea ea loca signiferi potissimum consideranda de magnis vrbibus, quæ metropolis dicuntur, per quæ in harum extructionum principijs, vt in genitura hominis, ferri, Solem ac Luna animaduersum vbiq; ex cardinibus præcipuè horoscopus fuit. Quarum autem tempora extructionum non comperiuntur, videndum quo cadat M C. in genitura principum, ac regum, quæ quoq; tempore rerum potientur. His præcogni-

cognitis, consequens fuerit, percurrere rationem prædictionum, primumq; illas quæ totas regiones vrbesne complectuntur, cuius contemplationis modus erit talis. Non est prior neq; potentior causa huiusmodi casuum, quàm quæ ducitur à defectiuis Solis & Lunæ copulationibus, & transitibus stellarũ illarum tempore. Sed prædictionum huius partis, vna est localis, quæ continet præscientiam regionum ac vrbium, quibus intenditur significatio particulariter defectuum luminatium, aut cõcurrentes stellarum menstruationes, quæ sunt Sat. Iup. mars, cùm stationarij fiunt. Altera est temporalis, qua comprehenditur, & significationum tempus, & durationis magnitudo. Tertia generalis, in qua inest cognitio, quibus quicque rerum generibus aduenturum sit. Quarta & vltima specialis, qua definitur singulatim modus venturorum.

DE REGIONIBVS QVARVM sint significationes. Cap. V.

Denuò recenset loca, in qua cadent accidentia: et nota verba illa; seu M. C. eorum, qui iam rerum summæ præsint; *præsint, inquit, de præsenti: non præerant de præterito, vt quæ supra de eodem tempore dixisse ostendat. Opus autem vt Eclipsis appareat Regionibus; contra censentes, etiam si sub terram fiant, agere; quod falsum.*

PRimam igitur, quam diximus localem, ita explicabimus. In copulationibus enim defectiuis Solis & Lunæ, præsertim euidentibus,

bus, considerabimus defectiuum signiferi locum. itemq; conciliationes cum signis regionum per triangula. Item quid habeat consensum cum loco defectiuo signiferi, siue in vrbium primis extructionibus, siue ab horoscopo, siue ab illis locis quæ tùm lumina occuparunt, seù M C. eorum qui iam rerum summæ præsint. Quibus conciliationibus repertis decernemus, euentus omninò ad illas, quarum fuerint regiones, pertinere, inq; primis si cum signo defectiuo coniungantur, & si ipsis deliquium supra terram existens apparuerit.

DE TEMPORE EVENTVVM. Cap. VI.

Descripto cælesti Themate etc. Effectuum durationem ex mora Eclipsis; initium, et vehementiores progressus ex habitu ad Cardines mundi, ex lunationibus familiaribus cum locis, et planetis authoribus, ex ipsorum authorum subsequentibus passionibus, et ex vna nascentibus; quo discamus Astra secundum ascendentiam, et non secundum longitudinem agere, potissimum quæ magnam habent latitudinem.

SEd temporalis tractatus, qui complectitur significationum tempus, & durationem, talis est. Cùm enim quæ deliquia eodem tempore accidunt, non soleant apud omnes vbiq; habitantes eisdem horis inæqualibus consūmari, (nolo autē Solis & Lunæ deliquia intelligi, neq; etiam obscurationem nec durationem pariter intendi) *in alijs sic legitur.*

Nec

Nec id quod eclipsatur ex Sole, nec etiam spacium temporis Eclipsis illius, in omnibus terris est æquale. primum in vnaquaq; regione, cuius situs ratione comprehensus est, ad horam deliquij, pol altitudinem, & cardines, tanquam in hominis genitura exprimentur. deinde exquiretur quot horarum æquinoctialium, in vnaquaq; comprehensa ratione regione, duratio sit obscurationis. His enim constitutis, quotquot horas æquinoctiales inuenerimus, tot in solari quidem deliquio annos, lunari verò menses duraturos effectus, pronũtiabimus. Cæterum exordia ipsa, & vehementiores progressiones cognoscentur ex loci defectiui habitu erga cardines. Nam cùm locus ille inciderit in orientalem finitorem, significat euentuum exordia circa primos quatuor sequentes statim deliquij tempus menses futura esse, vehementes autem progressus in primo triente totius durationis effectionalis. Sed si inciderit idem locus in M C. exordia erunt proximè sequentium mensium, & trientis medij totius durationis. In occidentali autem cardine significantur exordia vltimorum quatuor mensium, & vltimi trientis totius durationis futura esse. Verum particularium remissionum intensionumq; iudicia fient de intercedentibus toto tempore luminaribus copulationibus, cùm in locos aucthores effectionis, aut illis configuratos inciderint, deq; alijs vna exorientibus stellis effectionis designatricibus, cùm aut in emersionibus

nibus, aut occultationibus, aut stationariæ, aut noctu emicantes, configuratę cum auctoribus effectionum locis fuerint. Emergentes autem vel stationarię intendunt euentus, dum verò occultatum se eunt, aut splendore Solis obruuntur, noctúue emicantes, & de euentibus remitti aliquid solet.

DE GENERE EVENTVVM.
Cap. VII.

De subiecto nunc aggreditur, quod ex planetis dominantibus in Eclipsi, & in Cardine sequenti (cardines sequentes sunt qui habent signa sequentia, præcedentes verò qui signa præcedentia. Aries præcedit, sequitur Taurus &c.) tum etiam ex imaginibus, quæ & cum Eclipsi, & in vtroq; cardine præcedenti, & sequenti reperiuntur: Et in omnibus intelligendum secundum ascendentiam. Item ex proprietatibus & natura planetarum, imaginum, signorum, & quadrantum genus subiecti, ætates peculiares, loca etc. Tandem ex obscurationis magnitudine, et siderum dominio, et habitu magnitudinem effectuum.

TErtio loco propositum fuit cognoscere, in quæ genera rerum, euentus essent exituri. Hoc ipsum deprehendetur, & de natura signorum, & de forma in quas loci deliquiorum inciderint, horumq; locorum dominatrices stellæ, cùm vagantium, tùm fixarum, hæc, & ipsius deliquij, & de cardinali signo deliquij, sunt intelligenda. Dominatio autem stellarũ errantium ita colligitur. Quæ-

cumq; enim pluribus modis vtriq;loco,id est, deliquij ipsius,& hoc sequentis cardinis adiũgi cernetur,ea sola dominationem occupabit. In hoc autem considerantur proximę,& apparentes accessus,& defluxiones,& ratione comprehensæ figurationes, itemq; domiciliorum triangulorumq; potestas, vna cum altitudine & terminis. Sin vna eademq; stella dominium vtriusq; loci, id est,defectiui & cardinalis,sortita non fuerit, præferetur quidem defectiui loci dominus,sed assumetur etiam ille,qui prę cæteris,vtriq; loco pluribus modis de præscriptis adiungi videbitur. Sed multis dominationem sibi vindicantibus propter æqualitatem respectus ad vtrunq; locum, præponetur reliquis,vel cardinalior, vel potentior, vel qui magis conditionis sectæq; fuerit. Stellarum autem inerrantium assumetur ea quæ loco defectiuo quasi assederit in prætereunte cardine, primum splendore secundum nouem modos demonstratos in primæ compositionis nostrę libris. Deinde vel cum cardine orientis, vel M C. sequente, locum defectiuum reperta. Atq; ita animaduersa in stellis autoritate effectuum, contemplabimur & formas signorũ, in quibus, & deliquium ipsum,& huius dominatrices stellæ repertæ fuerint, à quorum proprietatibus modi generalium euentuum communiter ducuntur. Nam quibus signis forma humana tribuitur,siue in signifero, id est, ecliptica intelligantur, siue per reliquos inerrantes appareant,significant euasuros euentus

in

in genus humanum. Aliorum terrestrium formæ quadrupedes, assimilibus brutis, serpentes, anguibus & huiusmodi, rursum feræ, immansuetis & noxijs humano generi, mites, vtilibus, domitis, operamq; & adiumentum commoditatibus vitæ nostræ afferētibus, pro cuiusque formæ descriptione, vt equi, bouis, pecudis, ventura portendunt. Præterea septentrionales formæ terrenæ, terræ subitos motus, meridionales nimborum fluxus afferunt. Iam cùm loci illi autoritatis fuerint in figuris pennigeris, vt Virg. Sagit. Gallinæ, in aues & volatica, inq; primis ea, quæ victui apta sunt. similiter cum natantibus, in aquatica & pisces euentus cadunt. Quę figuræ si fuerint marinæ, vt can. Capr. delphis, marinis, piscibus, classibusq; insuper, & nauigationibus: sin fluuiatiles, vt Aquar. Pisc. fluuiaticis, & fontanis vētura decernunt. Argo autem vtrunq; genus complectitur. Ad hæc repertæ autoritatis stellæ in signis tropicis, ac æquinoctialibus, communiter aeris, & temporis sui statum significant: propriè autem vernū tempus, & ea quæ è terra nascuntur. Si enim reperiantur in æquinoctio verno, iudicio sunt pululationum arborum fructiferarum, vt vitis, ficus, fructuumq; maturitatis. In solstitio perceptionum frugū, & conditionum, peculiariter autem in Ægypto & Nili exundationis. In æquinoctio autumnali sationum, & pabulariorum, & huiusmodi. In bruma olerum, & auium, ac piscium illius temporis. Sed æquinoctialia etiam signifi-

gnificationem dant sacrorum, & diuinæ cultūræ. Tropica mutationum aeris,& in rebus publicis morum,ac legum. De solidis iudiciū fiet fundationum,& substructionum. De bicorporibus hominum ipsorumq;regum.Quæ verò tempore deliquij orientali magis posita fuerint, fructibus, adolescentiæ,fundamentis euentura. sed à M. C. templis, regibus, ætati virili. Occidentalia autem legum institutorumq; mutationes,& senectæ casus, & neces significant. Cæterum quatenus in deprehensum genus affectiones progressuræ sint, ostēdet magnitudo obscuritatis deliquiorum, & erga defectiuum locum stellarum autoritatē sortitarum habitudines. Nam vespertini erga solaria deliquia, Matutini verò erga lunaria, minora omnia reddunt. In oppositionibus autem dimidium demunt. Sed matutini erga solaria, Vespertini erga lunaria deliquia, augent.

DE MODIS FVTVRORVM. Cap. VIII.

Accidentia, et eorum naturam venatur. Et notandum, Luminaria vt principes semper, et vbique se habere:substantiam enim gubernant, Sol formam, corrupti bilem inquam, Luna materiam, cateri qualitates, quorum singillatim suas enumerat, prudenter verò commiscendas, quando plures concurrunt planeta: item notanda eleuatio, qua quis alium superat; fit enim cum duo planeta habent ad inuicem aliquam familiaritatem, robustior viribus dicitur ele-

nari super infirmiorem : et hæc de eleuatione doctrina valet in tota hac arte. Tandem homines illi potissimum afficiuntur, qui habent suos moderatores iuxta Eclipsim, vel ex aduerso: et addi potest, vel hostiliter configuratos cum authoribus effectuum.

QVarto loco proposita fuit à nobis exquisitio modorum præcogniti euentus, hoc est, in bonum ne an malū illi euasuri, & quales per vtrunq; in sua specie futuri essent. Hoc ipsum declarat naturalis efficientia stellarum dominantium in autoritatum locis, & cum ipsarum secum, tum etiam cum ijs locis in quibus ipsę fuerint, commistio. Nam Sol & Luna, vt principes, omnium imperium, & edictionem penes se habent, autores effectionum & dominationis ius stellis committentes, ipsarumq; stellarum, aut vires augent, aut imminuunt. At quibus stellis potestas contigit commistionis, earum consideratio demonstrat euentuum modos. Incipiemus autem nunc deinceps singulatim Errantium stellarum proprietates explicare, vbi hoc prius monuerimus lectores huius breuis institutionis nostræ, quod in generali hac mentionę quinq; errantium stellarum commistionis & efficientiæ, similis natura intelligenda sit, siue illa ipsa huius constitutionis suæ locum teneat, siue alia inerrantium, aut signiferi etiam aliquis locus, perinde ac si naturæ, hæc, & proprietatis, non stellarum essent appellationes. Itemq; quòd in mistionibus

NVDA EXPOSITIO. QVÆ GENtes quibus sub signis ponantur.

Aries, habet Britanniam, Galliam Bracatam, Germaniam Bastarnas, Cœlosyriam, Palestinam, Idumæam, Iudæam.

Tau. Parthiam, Mediam, Persida, Cyclades insulas, insulam Ciprum, maritima loca Asiæ minoris.

Gem. Hyrcaniam, Armeniam, Mattianen, Cyrenas, Marmaricam, inferiorem Aegyptum.

Canc. Numidas, Carthaginenses, Afros, Bithyniam, Phrygiam Colchida.

Leo, Italiam, Galliam Togatam, Siciliam, Apuliam, Phœnicen, Chaldæos, Ochiniam.

Virgo, Mesopotamiam, Babylona, Assyriam, Græciam, Achaiam, Cretam.

Libra, Bactra, Casperiam, Seras, Thebaida, Oasin, Troglodytas.

Scorp. Metagonitida, Mauros, Getulos, Syriam, Commagenem, Cappadocas.

Sag. Tyrrhenos, Celtas, Hispaniam, Arabiam felicem.

Capr. Indiam, Arrianen, Gedrosiam, Thraciam, Macedonas, Illyricum.

Aquar. Sauromatas, Oxianen, Sogdianen, Arabiam, Azaniam, media Aethiopiæ.

Pisc. Phazania, Nazamonitis, Garamantice, Lydia, Cilicia, Pamphylia.

PAR-

PARTICVLARVM PRAEDI-ctionum ratio. Cap. IV.

Fixis easdem Regiones conciliat, quæ sub signis, in quibus illæ ponuntur, ductis circulis magnis per fines signorum, & Polos Zodiaci. Si notæ sint Vrbium primæ extructiones consideranda loca Luminarium, Horoscopi, & Culminis; sin minus, Culmen Principum; & notanda verba illa, qui quoq; tempore rerum potientur: *In alijs quibusdam auersionibus dicitur*, qui tunc temporis præerant: *quod non videtur verisimile; erit enim similiter ignotum sicut primum: Cæterum Culmen viuentis Regis semper loca Regni significat de sui natura. At verò duas perpendit efficacissimas causas effectuum vniuersalium, Eclipses, & trium superiorum familiaritates, & stationes.*

HIs expositis cōuenit, & hæc adiungi huic parti. Fixarum etiam stellarum singulis aliquo in signo repertis, conciliari easdē regiones, quas illud signum sortitum fuerit, quo cùm ipse inducto per polum suum circulo, regiones eas aspiciant. Præterea ea loca signiferi potissimum consideranda de magnis vrbibus, quæ metropolis dicuntur, per quæ in harum extructionum principijs, vt in genitura hominis, ferri, Solem ac Luna animaduersum vbiq; ex cardinibus præcipuè horoscopus fuit. Quarum autem tempora extructionum non comperiuntur, videndum quo cadat M C. in genitura principum, ac regum, quæ quoq; tempore rerum potientur. His præcogni-

cognitis, consequens fuerit, percurrere rationem prædictionum, primumq; illas quæ totas regiones vrbesne complectuntur, cuius contemplationis modus erit talis. Non est prior neq; potentior causa huiusmodi casuum, quàm quæ ducitur à defectiuis Solis & Lunæ copulationibus, & transitibus stellarũ illarum tempore. Sed prædictionum huius partis, vna est localis, quæ continet præscientiam regionum ac vrbium, quibus intenditur significatio particulariter defectuum luminarium, aut cõcurrentes stellarum menstruationes, quæ sunt Sat. Iup. mars, cùm stationarij fiunt. Altera est temporalis, qua comprehenditur, & significationum tempus, & durationis magnitudo. Tertia generalis, in qua inest cognitio, quibus quicque rerum generibus aduenturum sit. Quarta & vltima specialis, qua definitur singulatim modus venturorum.

DE REGIONIBVS QVARVM sint significationes. Cap. V.

Denuò recenset loca, in qua cadent accidentia: et nota verba illa; seũ M. C. eorum, qui iam rerum summæ præsint; *præsint, inquit, de præsenti: non præerant de præterito, vt qua supra de eodem tempore dixisse ostendat. Opus autem vt Eclipsis appareat Regionibus; contra censentes, etiam si sub terram fiant, agere; quod falsum.*

PRimam igitur, quam diximus localem, ita explicabimus. In copulationibus enim defectiuis Solis & Lunæ, præsertim euidentibus,

bus, considerabimus defectiuum signiferi locum. itemq; conciliationes cum signis regionum per triangula. Item quid habeat consensum cum loco defectiuo signiferi, siue in vrbium primis extructionibus, siue ab horoscopo; siue ab illis locis quæ tùm lumina occuparunt, seù M C. eorum qui iam rerum summæ præsint. Quibus conciliationibus repertis decernemus, euentus omninò ad illas, quarum fuerint regiones, pertinere; inq; primis si cum signo defectiuo coniungantur, & si ipsis deliquium supra terram existens apparuerit.

DE TEMPORE EVENTVVM. Cap. VI.

Descripto cælesti Themate etc. Effectuum durationem ex mora Eclipsis; initium, et vehementiores progressus ex habitu ad Cardines mundi, ex lunationibus familiaribus cum locis, et planetis auctoribus, ex ipsorum auctorum subsequentibus passionibus, et ex vna nascentibus; quo discamus Astra secundum ascendentiam, et non secundum longitudinem agere, potissimum qua magnam habent latitudinem.

SEd temporalis tractatus, qui complectitur significationum tempus, & durationem, talis est. Cùm enim quæ deliquia eodem tempore accidunt, non soleant apud omnes vbiq; hebitantes eisdem horis inæqualibus consũmari, (nolo autẽ Solis & Lunæ deliquia intelligi, neq; etiam obscurationem nec durationem pariter intendi) *in alijs sic legitur.*

Nec

Nec id quod eclipsatur ex Sole, nec etiam spacium temporis Eclipsis illius, in omnibus terris est aquale. primum in vnaquaq; regione, cuius situs ratione comprehensus est, ad horam deliquij, pol altitudinem, & cardines, tanquam in hominis genitura exprimentur. deinde exquiretur quot horarum æquinoctialium, in vnaquaq; comprehensa ratione regione, duratio sit obscurationis. His enim constitutis, quotquot horas æquinoctiales inuenerimus, tot in solari quidem deliquio annos, lunari verò menses duraturos effectus, pronũtiabimus. Cæterum exordia ipsa, & vehementiores progressiones cognoscentur ex loci defectiui habitu erga cardines. Nam cùm locus ille inciderit in orientalem finitorem, significat euentuum exordia circa primos quatuor sequentes statim deliquij tempus menses futura esse, vehementes autem progressus in primo triente totius durationis effectionalis. Sed si inciderit idem locus in M.C. exordia erunt proximè sequentium mensium, & trientis medij totius durationis. In occidentali autem cardine significantur exordia vltimorum quatuor mensium, & vltimi trientis totius durationis futura esse. Verum particularium remissionum intensionumq; iudicia fient de intercedentibus toto tempore luminaribus copulationibus, cùm in locos authores effectionis, aut illis configuratos inciderint, deq; alijs vna exorientibus stellis effectionis designatricibus, cùm aut in emersionibus

nibus, aut occultationibus, aut stationariæ, aut noctu emicantes, configuratę cum aucthoribus effectionum locis fuerint. Emergentes autem vel stationarię intendunt euentus, dum verò occultatum se eunt, aut splendore Solis obruuntur, noctùue emicantes, & de euentibus remitti aliquid solet.

DE GENERE EVENTVVM.
Cap. VII.

De subiecto nunc aggreditur, quod ex planetis dominantibus in Eclipsi, & in Cardine sequenti (cardines sequentes sunt qui habent signa sequentia, præcedentes verò qui signa præcedentia Aries præcedit, sequitur Taurus &c.) tum etiam ex imaginibus, quæ & cum Eclipsi, & in vtroq; cardine præcedenti, & sequenti reperiuntur: Et in omnibus intelligendum secundum ascendentiam. Item ex proprietatibus & natura planetarum, imaginum, signorum, & quadrantum genus subiecti, ætates peculiares, loca etc. Tandem ex obscurationis magnitudine, et siderum dominio, et habitu magnitudinem effectuum.

TErtio loco propositum fuit cognoscere, in quæ genera rerum, euentus essent exituri. Hoc ipsum deprehendetur, & de natura signorum, & de forma in quas loci deliquiorum inciderint, horumq; locorum dominatrices stellæ, cùm vagantium, tùm fixarum, hæc, & ipsius deliquij, & de cardinali signo deliquij, sunt intelligenda. Dominatio autem stellarũ errantium ita colligitur. Quæ-

cumq; enim pluribus modis vtriq; loco, id est, deliquij ipsius, & hoc sequentis cardinis adiũgi cernetur, ea sola dominationem occupabit. In hoc autem considerantur proximę, & apparentes accessus, & defluxiones, & ratione comprehensæ figurationes, itemq; domiciliorum triangulorumq; potestas, vna cum altitudine & terminis. Sin vna eademq; stella dominium vtriusq; loci, id est, defectiui & cardinalis, sortita non fuerit, præferetur quidem defectiui loci dominus, sed assumetur etiam ille, qui prę cæteris, vtriq; loco pluribus modis de præscriptis adiungi videbitur. Sed multis dominationem sibi vindicantibus propter æqualitatem respectus ad vtrunq; locum, præponetur reliquis, vel cardinalior, vel potentior, vel qui magis conditionis sectæq; fuerit. Stellarum autem inerrantium assumetur ea quæ loco defectiuo quasi assederit in prætereunte cardine, primum splendore secundum nouem modos demonstratos in primæ compositionis nostrę libris. Deinde vel cum cardine orientis, vel M C. sequente, locum defectiuum reperta. Atq; ita animaduersa in stellis autoritate effectuum, contemplabimur & formas signorũ, in quibus, & deliquium ipsum, & huius dominatrices stellæ repertæ fuerint, à quorum proprietatibus modi generalium euentuum communiter ducuntur. Nam quibus signis forma humana tribuitur, siue in signifero, id est, ecliptica intelligantur, siue per reliquos inerrantes appareant, significant euasuros euentus

in

in genus humanum. Aliorum terrestrium formæ quadrupedes, assimilibus brutis, serpentes, anguibus & huiusmodi, rursum feræ, immansuetis & noxijs humano generi, mites, vtilibus, domitis, operamq; & adiumentum commoditatibus vitæ nostræ afferētibus, pro cuiusque formæ descriptione, vt equi, bouis, pecudis, ventura portendunt. Præterea septentrionales formæ terrenæ, terræ subitos motus, meridionales nimborum fluxus afferunt. Iam cùm loci illi autoritatis fuerint in figuris pennigeris, vt Virg. Sagit. Gallinæ, in aues & volatica, inq; primis ea, quæ victui apta sunt. similiter cum natantibus, in aquatica & pisces euentus cadunt. Quę figuræ si fuerint marinæ, vt can. Capr. delphis, marinis, piscibus, classibusq; insuper, & nauigationibus: sin fluuiatiles, vt Aquar. Pisc. fluuiaticis, & fontanis vētura decernunt. Argo autem vtrunq; genus complectitur. Ad hæc repertæ autoritatis stellæ in signis tropicis, ac æquinoctialibus, communiter aeris, & temporis sui statum significant: propriè autem vernū tempus, & ea quæ è terra nascuntur. Si enim reperiantur in æquinoctio verno, iudicio sunt pululationum arborum fructiferarum, vt vitis, ficus, fructuumq; maturitatis. In solstitio perceptionum frugū, & conditionum, peculiariter autem in Ægypto & Nili exundationis. In æquinoctio autumnali sationum, & pabulariorum, & huiusmodi. In bruma olerum, & auium, ac piscium illius temporis. Sed æquinoctialia etiam si-

gnificationem dant sacrorum, & diuinæ culturæ. Tropica mutationum aeris,& in rebus publicis morum,ac legum. De solidis iudiciũ fiet fundationum,& substructionum. De bicorporibus hominum ipsorumq;regum. Quæ verò tempore deliquij orientali magis positu fuerint, fructibus, adolescentiæ,fundamentis euentura. sed à M. C. templis, regibus, ætati virili. Occidentalia autem legum institutorumq; mutationes,& senectæ casus, & neces significant. Cæterum quatenus in depręhensum genus affectiones progressuræ sint, ostẽdet magnitudo obscuritatis deliquiorum, & erga defectiuum locum stellarum autoritatẽ sortitarum habitudines. Nam vespertini erga solaria deliquia, Matutini verò erga lunaria, minora omnia reddunt. In oppositionibus autem dimidium demunt. Sed matutini erga solaria,Vespertini erga lunaria deliquia, augent.

DE MODIS FVTVRORVM. Cap. VIII.

Accidentia, et eorum naturam venatur. Et notandum. Luminaria vt principes semper, et vbique se habere:substantiam enim gubernant, Sol formam, corrupti bilem inquam, Luna materiam, cæteri qualitates, quorum singillatim suas enumerat, prudenter verò commiscendas, quando plures concurrunt planetæ: item notanda eleuatio, qua quis alium superat; fit enim cum duo planetæ habent ad inuicem aliquam familiaritatem, robustior viribus dicitur ele-

uari

pari super infirmiorem : et hæc de eleuatione doctrina valet in tota hac arte : Tandem homines illi potissimum afficiuntur , qui habent suos moderatores iuxta Eclipsim, vel ex aduerso : et addi potest , vel hostiliter configuratos cum authoribus effectuum .

QVarto loco proposita fuit à nobis exquisitio modorum præcogniti euentus, hoc est, in bonum ne an malũ illi euasuri, & quales per vtrunq; in sua specie futuri essent . Hoc ipsum declarat naturalis efficientia stellarum dominantium in autoritatum locis, & cum ipsarum secum, tum etiam cum ijs locis in quibus ipsę fuerint , commistio . Nam Sol & Luna, vt principes, omnium imperium, & edictionem penes se habent, autores effectionum & dominationis ius stellis committentes, ipsarumq; stellarum, aut vires augent, aut imminuunt. At quibus stellis potestas contigit commistionis, earum consideratio demonstrat euentuum modos. Incipiemus autem nunc deinceps singulatim Errantium stellarum proprietates explicare , vbi hoc prius monuerimus lectores huius breuis institutionis nostræ , quod in generali hac mentione quinq; errantium stellarum commistionis & efficientiæ, similis natura intelligenda sit, siue illa ipsa huius constitutionis suæ locum teneat, siue alia inerrantium , aut signiferi etiam aliquis locus, perinde ac si naturæ, hæc, & proprietatis, non stellarum essent appellationes . Itemq; quòd in mistionibus

non solùm ipsarum inter se errantium coitus, sed etiam inter has & alias similis naturę, siuè inerrantes, siuè loca signiferi, necnon quid cum his errantibus familiaritatis intercedat, inspicere oporteat.

Saturn. vbi solus dominationem fuerit sortitus, corrumpit generaliter frigore. Peculiares autem sunt huius cùm in homines illa corruptio cadit, morbi diuturni, tabes, marcores, humores, molestiæ, & fluxiones, febres quartanæ. Tum exilia, inopia, angustiæ, luctus, terrores, mortes potissimum ætate prouectorum. Bruta ferè apta hominum vsui comminuit, rebus ipsis morbifera mala infert, vt illis vescentes, similia in mala deuenientes, intereant. In aere excitat frigus horrendum, glaciosum, nebulosum, pestilens. Tempestates aduersas, densas nubes, caligines. Item niuis magnam vim non opportunè, sed contrariè, vndè serpentum noxia hominibus multitudo concreta existere consueuit. In fluuijs ac mari communiter, hyemes, naufragia, difficiles cursus, piscium penuriam, & interitus, peculiariter autem verticosos in mari fluctus, & fluuiorum exundationes, & aquarum deprauationes. Terra verò frugum caritatem, penuriam, vastitatem, potissimum earum quæ necessaria sunt ad victum, immittit, per erucas, locustas, aquarum inundationes, nimborū impetus, grandinem, aut alia huiusmodi, quę vsq; eo procedunt, vt fame, similiq; pernicie, homines extinguant.

Iup.

Iup. solus nactus dominium, generaliter incrementa rebus confert. Sed peculiariter cùm euentus in humanum genus exeunt, largitur gloriam, amicitias, tranquillitatem, pacem, rem familiarem auget, corpus animumque componit, conficit dona, & beneficia à regnatoribus, hosque ipsos auget, ac ornat, facit magnis animis, inq; summa, felicitatis vniuersæ est auctor. Animantum reliquarum vtilium ad vitam degendam copiam & abundantiam, contrarium exitium & interitum procurat. Tempestates reddit salubres, ventis & imbribus altrices terrestrium, fortunat classibus cursus, fluuiorum aquas moderatas cōseruat, frugum copiam, & his similia efficit.

Mars vbi solus arripuit dominationem, generaliter corrumpit feruore, sed peculiariter in humanum genus sæuit bellis, seditionibus intestinis, carcere, populationibus, tumultibus plebis, iracundijs principum, & ab his inopinatas mortes infert. Huius sunt æstuantes febres, tertianæ, sanguinis eruptiones, morbi acuti, violentæ mortes, in primis ætatis validæ. Item vis, contumelia, iniuriæ, incendia, homicidia, rapinæ, latrocinia. In aere commouet calidos ventos, pestilentes, tabificos, fulminum iaculationes & flammas, squalorem. In mari subitas nauium subuersiones per ventos turbulentos, fulminàue, aut alia huiusmodi. Fluuiorum aquas exorbet, die siccat fontes, deprauat latices. Quæ necessariæ sunt ad vsum vitæ humanæ animantes eq;

terra nascentia pessundat; vel pernicioso hæc æstu nondum percepta vastans; vel condita conflagrationibus.

Ven. sola domina ventorum generaliter ea efficit, quæ Iup. cum venustate quadam, peculiariter autem hominibus conciliat famam, honores, gaudia, frugiferos annos. Dat fortunata connubia, copiam liberum, & gratiam in coniunctionibus, incrementa bonorum, victum mundum, honestatem, reuerentiam, venerationem. Insuper & corporis decorem, & necessitudines gratas potentiorum, ac principum. Aera ventis replet temperatis, humidis, fœcundissimis, commoda tempestate, serenitate, demittitq; imbrium tempestiuas pluuias. Nauibus felices cursus, & successus lucrosos, tribuit. Fluminum alueos complet. Animantum vtilitati seruientium, & frugum in primis copiam, abundantiam, commoditates confert.

Merc. adeptus dominationem, generaliter quidem in illius stellæ naturam se insinuat, cum qua fuerit configuratus, est autem omnium maximè impetuosus. Et in ijs quę humana sunt, acer, efficax, accommodabilis offerentibus se rebus. Vsurpator, latrociniorũ, furtorum, pyraticæ inuasionis, contrariorum ventorum suscitator, in configurationibus cũ maleficis. Auctor morborum siccitatis, febrium cotidianarum, tussis, anhelationis, tabis. Habet & sacerdotalem rationem, & cultus diuinos, & regios reditus. Habet & mutatio-

rationes suis temporibus legum ac morum, quæ omnia congruunt cum illius, ac reliquarum stellarum singularum, commistione. In primis ventos turbulentos, vehementes, instabiles, siccitatem aeris, & mobilitates commouet, cùm de vicinitate solis, tùm celeritate cursus sui. Itaque & tonitrua flammantiaq; fulmina immittit, dissipatq; ac concutit terram, fulgura ciet. Vndè & interdum perniciosus est aptis vsibus vitæ, animantibus, & frugibus, flumina occidens siccat, explet oriẽs.

Vbi igitur peculiari in natura reperta stella fuerit, effectiones quoque illam ipsam consequuntur similes. Sed cùm inter se permisceantur cùm configurationibus ipsis, tùm permutatione signorum, & à sole apparitionibus, consentanea etiam in effectionibus temperatio, & mistæ, variæq; proprietates decretorum existunt. Quia verò infinitum, hoc est, neq; fieri potest, vt vniuscuiusq; tẽperaturæ, peculiare decretum doctrina comprehendat, omnesq; simpliciter aliquis cuiuscunque modi configurationes, tam multiplicis præsertim rationis, exequatur, relinquendum meritò est hæc pars Mathematici, in singularum rerum iudicijs gnauitati, ac industriæ. Sed hoc diligenter obseruabimus, quis sit stellarum principum decreti respectus, & regionum ipsarum ac vrbium in quibus significationes cadent. Cùm enim sunt illæ beneficæ, & conciliatæ locis obnoxijs, neque superantur ab alijs diuersæ sectæ, multò magis absoluũt na-

turæ suæ bonitatem, sicut & alienæ, aut superatæ ab aduersarijs minus prosunt. Quòd si noxiæ hunc principatum cœperint, conciliatæ cum obnoxijs locis, aut superatæ, à stellis aduersariæ sectæ, minus nocent. Quæ cùm neque dominatrices regionum erunt, neq; superabuntur ab alijs, quæ illarum commendationem accepere, tum vehementiorem suæ constitutionis pestem infligent. In genere autem vniuersalibus à malis potissimum corripiuntur ij, quorum in genituris præcipua loca, nempè luminum, aut cardinum, eadem fuerint cum illis à quibus vniuersalium casuum causæ veniunt, id est, eclipticis ipsis, aut his oppositis. Sed in primis periculosæ ac ineuitabiles sunt partiles occupationes dimetientesq; deliquiorum vtriusuis ille luminum respectum habuerint.

DE COLORIBVS IN DELIQVIIS, & crinitis, ac huiusmodi alijs. Cap. IX.

Confirmatur hoc capitulo, superiores causas variare, et distinguere secundum speciem, et genus suos effectus diuersitate suorum colorum, atq; ideo in Astris omnino reperiri colores, sicut probauimus in nostra Cælesti Philosophia. Dicit colorem Iouis esse albedinē, sed re vera habet simul quid cærulei. Ex loco in signifero, subintelligendum tunc, si cum Primo Mobile ab ortu ad occasum rapiantur; si à ex inclinatione erga finitorem, videlicet si cum

Pri-

Primo Mobile non mouentur colligit Ptolemæus Prouincias, quas respiciunt. Ex figura et similitudine genera, et species rerum quemadmodum fixarũ imagines; semper enim effectus refert similitudinem ad suam causam. Ex orientalitate, et duratione etc. tempora tùm initij, tùm durationis effectuum.

OBseruandi etiam sunt in vniuersalibus considerationibus colores in deliquijs. non modo ipsorum luminum, verum aliorum quoque, quæ iuxta illa solent colligi, vt virgularum ac arearum, & quæ alia sunt huiusmodi. Nam si nigra siue liuida esse videantur, significant ea quæ de Sat. natura exposuimus, Candidus color Iouialis est. Rutilus Martius. Flauus Veneris. Varius Mercu Quod si coloris proprietas per tota luminum corpora, aut etiam loca se diffunderit, plurimis regionis partibus futura decernit, sin quacunque à parte apparuerit, illis partibus in quas se proprietas illa inclinabit. Obseruandæ & crinitæ, seu in deliquijs, siue alio quolibet tempore fulserint, in considerationibus vniuersalibus, quales sunt quæ dicuntur trabes, tubæ, dolia, ac huiusmodi. Est enim harum naturæ effectio Martiæ ac Mercurialis proprietatis, bellorum, æstus, turbulentiæ, & eorum quæ ista sequi consueuere. Cæterum loca in quibus hæc euentura sint designantur, cùm à signiferi partibus in quibus collectæ illæ stellæ fuerint, tùm de criniti figurationis inclinatione. Per ipsam quidem collectionis qua-

si faciem & formam, futurorum species & genus cui effectio expectanda sit, deprehendetur. Verum de tempore durationis, intensione euentuum. De habitudine autem erga solem initiũ patescit. Nam cùm fuerint matutinæ diùq; fulserint, celeritatis, sin vespertinæ, tarditatis, significatio futura est.

DE NOVILVNIO ANNI. Cap. X.

De aeris hic mutatione, cui Nouilunij, à quo trahit originem, imponit nomen. Circulus non habet initium, neq; finem; effectrices tamen qualitates, et consequenter Anni tempora à punctis mobilibus initium habent: Cum verò omne viuens in exordio suæ generationis affluat humiditate, principium Anni à Vere, in quo humiditas viget, et rerum generationes iterum cientur, optima ratione sumitur: attamen singula tempora à singulis ingressibus Solis ad pũcta mobilia et præcedentibus lunationibus generice pendent, particulariter verò à reliquis tùm lunationibus, tùm familiaritatibus cunctorum siderum.

Demonstrata iam ratione vniuersalis cõsiderationis regionum, ac vrbium, sequitur, quædam subtilior exquisitio, eorum inquam, quæ singulis anni temporibus euentura sint. cuius tractatio quandam desiderat de Nouilunio, vt vocatur, anni disputationem. Quòd igitur illud principium capi oporteat à reuersione Solis in omni ambitu illius, ac eum locum vnde abierat, ipsa res docet cùm effectione ipsa, tùm etiam nomine.

Quale

Quale autem principium in circulo constitui simpliciter possit, omnem etiam cogitationẽ fugere videtur. In illo tamen circulo qui describitur per media signa, probabilia sola principia sumpserimus, eorum punctorum quæ æquinoctialis & coluri signãt, hoc est, bina æquinoctialia, & bina tropica. Sed rursum & hic dubitatio alicui forte oriatur, quo nam ex his quatuor, vt principe rectè vtatur: Atq; est de simplici quidem & circulari natura horum nullum vt vnius principij præcipuum. Scriptores tamen harum rerum vno quopiam vsi sunt, alio sanè alius cui quisque principiũ pro ratione, & sensu, naturæ suæ ascriberet. Etenim singula hæc membra eximium quoq; quidam habent, cur principium, & nouum annum sibi iure vendicare, videantur. Nam æquinoctij verni proprium, vt tum longiores dies noctibus fiant, humiditatisq; hoc est, tempus. Humiditatis autem natura potissimum, vt ante quoq; diximus, in exordijs genituræ regnat. Solstitium longissimum diem edit, & Ægyptijs inundationem Nili, ac ortum Caniculæ significat. In autumnali æquinoctio cadit tempus condendarum frugum, & quasi de nouo principio aliarum semina terræ mandantur. Bruma diem incipit diminutum producere. Sed conuenientius mihi ac naturalius videtur, ad annuas inspectiones quatuor principia constituere, obseruatis & præcedentibus coniunctionibus Solis & Lunæ, cùm interlunij tùm plenilunij, atq; in primis

defecti-

defectiuis. Atq; ita de arietis principio iudicium facere de statu veris. De æstate à Canc. De autumno à Libra. De hyeme à Capr. Nam ipse quidem Sol, vniuersales temporum constitutiones, & modos, facit, vnde & penitus imperiti Mathematum futura prænoscunt. Sed, & proprietates signorum ad significationem ventorum, & generalium naturarum, assumẽdæ. Temporalium autem mutationum incrementa & diminutiones indicabunt vniuersaliter quidẽ vicinæ prędictis punctis coniunctiones, & erga has stellarum errantium configurationes, particulariter verò in vnoquoq; signo interlunia & plenilunia, itemq; stellarum transitus, quam menstruam inspectionem nominare liceat.

DE PARTICVLARI NATVRA signorum in tempestatibus.

Cap. XI.

Signorum peculiares qualitates exponit, quas nostro seculo ratione mutationis loci fixarum, secundum aliquam partem mutatas esse profectò censendum est; atque prudenter iudicãdum. Signorum autem hæ proprietates pollent cum omnibus erraticis.

AD hæc teneri debent particulariter proprietates naturales signorum ad annuas constitutiones, necnon singularum stellarum; quas nos supra exposuimus, accommodatis errantibus, & similis modi inerrantibus, ad aeris, & ventorum, tum temporum anni familiaritates. Restat nunc particulares

quoq;

quoq; ſignorum naturas exponere.

Arietis igitur ſignum generaliter eſt, propter ſignificationem ęquinoctialem tonitruoſum, & grandinoſum. Particulariter verò hęc & intenduntur & remittuntur de proprietate inerrantium ſtellarum quibus deſcribitur. Priores illius partes imbres, & ventos cient, mediæ temperatæ, extremæ æſtuoſæ & peſtilentes ſunt. Septentrionale ſpacium æſtuans & noxium, auſtrale glacioſum & frigidiuſculum.

Tauri ſignum præſefert generaliter vtrũque modum & eſt ſubcalidum. Sed particulariter priora vbiq; vergiliæ viſuntur, turbulenta, ventoſa, & nebuloſa habet. Media humectantia, & frigida. Sequentia vbiq; ſucculæ conſpiciuntur, ignea fulminum, ac fulgurum efficientia. Septentrionalia temperata Auſtralia inſtabilia ac incerta.

Siguum gemini, vniuerſaliter eſt temperationis efficiens, particulariter verò primoribus in partibus humidum, ac noxium. Medijs temperatum. Poſterioribus miſtum, ac incertum. Septentrionalibus ventos ciet, & terras concutit. Auſtralibus aridum, & æſtuoſum.

Signum Cancri generaliter ſerenitatis & æſtatis effectionem ſortitum eſt. ſed particulariter in principio ſui & iuxta præſepe ſuffocat & terras quatit, caliginemq; offundit. Medium temperatum, in fine ventoſum. Tam ſeptentrionali, quàm auſtrali in ſpacio igneũ, noxium, æſtuoſum.

Leo-

Leonis signum, in vniuersum æstuat, ac suffocat, particulariter verò habet principiũ suffocans, ac pestilens. Medium temperatum. Finem siccum, & noxium. A septentrione instabile est & igneum, ab austro humidum.

Virginis signum in vniuersum humidum est, ac tonitruosum, sed particulariter incipiẽs calidiusculum, ac noxium. In medio temperatum, desinens aquosum, Septentrionale ventosum, Australe temperatum.

Chelæ signum sunt generaliter varium, ac mutabile, verum particulariter primis in partibus ac medijs temperatum, Vltimis aquosum. Septentrionem versus ventosum. Ad austrum siccum, ac pestilens.

Signum Scorpij, vniuersaliter est tonitruosum ac igneum, sed particulariter priores partes ningunt. Mediæ temperatæ sunt, posteriores turbulentæ, septentrionales æstuant, australes humectant.

Signum Sagitt. in genere ventosum, particulariter in principio sui humidum, medio temperatum, calce igneum est. Ad septentrionem vergens, ventosum, ad austrum humidum, & variabile.

Signum Capri. generaliter humidum est in prioribus partibus æstuans, & noxium, medijs temperatum, posterioribus pluuiosum, tam septentrionalibus, quàm australibus humidum, ac noxium.

Aquarij signum in genere est frigidum & aquosum, sed particulariter prima habet humida.

mida, media temperata, extrema ventosa, septentrionalia æstuantia, australia niuosa.

Signum Pisc. vniuersaliter frigidum est & ventosum, partes autem priores quidem temperatas, medias verò humidas, posteriores æstuantes, Septentrionalis situs ventosus, australis aquosus est.

DE PARTICVLARI TEMPESTATUM consideratione.

Cap. XII.

De vniuersali quadrantum dictum esse; particularem, et menstruam docet; et si praecesserit Luminarium coniunctio, spectandas magis reliquas coniunctiones; si verò oppositio, oppositiones. Latitudinem, et Declinationem Lunæ ciere ventos. vtique ex illa regione. Qualitates in occultatione, et apparitione Lunæ vt plurimum perseuerare. Fixas nonnunquam conuertere statum in sui naturam. Luminaria in Cardinib. plurimum posse, subintelligendum si habeant familiaritates erraticarum, et etiam in mundo idest à Domibus, vt habet in Almagesto lib. 8. cap. 4. Validissimas tandem particulares familiaritates si similes existant vniuersalibus.

HIs igitur expositis sequitur percursio particularium significationum, quæ talis sit. Vna est ratio generalis respectu quadrantum signiferi, qua, vt diximus, obseruāda sunt proximæ antecedentia æquinoctiales ac tropicas significationes, interlunia ac plenilunia, horumq; vtrorumlibet in vnoquoq; proposito

proposito climate cardines tanquàm genituræ tempore constituendi, tùm cognoscendæ dominatrices stellæ cùm interluniorum tùm pleniluniorum loci, & sequentium hunc cardinum, sicut supra in deliquiorum doctrina exposuimus, atque ita vniuersalia de proprietate quadrantum exquirere. sed intentiones, ac remissiones de dominantium stellarum natura, cuiusque modi, ac constitutionis effectionem illę habent, perdiscere oportet. Altera ratio est menstrua, qua consideranda sunt in singulis similiter signis interlunia & plenilunia, hoc solo obseruato, si interlunium forte antecesserit proximè punctum tropicum aut æquinoctiale, vt interlunij illo toto quadrante vtamur, sin plenilunium, vt plenilunijs. Considerandi & cardines, & vtriusq; loci dominatrices stellæ, inq; primis applicationes defluxionesq; errantium stellarum, earundemq; proprietates nec non & locorum, quosq; ventos quæq; stella, ac quæq; signorũ partes in quibus illæ fuerint, commoueat. Præterea in qua ventum latitudine sua inclinet Lunæ in obliquitate eclipticæ, de quibus omnibus notatis potioribus, mensium generales status, ac ventos præcognoscere poterimus. Tertia ratio est subtilioris cuiusdã obseruationis intensionum ac remissionum. In hanc cadunt configurationes Solis ac Lunæ particulares, non solum interlunij & plenilunij, sed etiam horum mediæ, id est, quadratæ. Vbi animaduertendum ante tres ferè

dies

dies omnium tempestatum significationes existere solere, aut etiam post tres nonnunquàm, exequat i itineris Lunaris erga Solem. Cadunt & singulorum istorum status, neq; istorum modo, sed etiam aliarum figurarum, vt sexangulæ, ac triquetræ, itemq; aspectus stellarum errantium, nam de harum natura consequenter mutationis proprietas deprehenditur, respondens aspicientium stellarum & signorum erga circundans nos cœlum ac ventos, familiaritati. Verum horum ipsorum particularium modorum diurnæ intensiones, remissionesue existunt potissimum, vbi inerrantium stellarum, eæ quæ maximè illustres sunt, matutinis aut vespertinis ortusq; aut occasus sui, fulgoribus erga Solem conspicuæ fuerint, nam conuertunt particularem statum illæ plærunque ad modum naturarũ suarum. Idem iudicandum vsu venire, vbi lumina iter per cardines fecerint. Talem enim ad habitum illorum horariæ remissiones, ac intensiones tempestatum sese conuertunt, sicut secundum Lunæ æstus maris, ac redundationes, itemq; mutationes ventorum præcipuè per tales cardinationes fulgorum tales consueuere esse ad quales ipsa se Lun. latitudine sua inclinauerit. Vbiq; autem hoc tenendum est, priorem ac posteriorem, generalem, & Primariæ subiectionis causam sequi verò eam quæ sit particularium accidentium, sed tùm efficatiam firmam in primis ac validam esse, cùm generalis naturæ dominatrices

stellæ

stellę illis quorum fuerit particularis curatio, aspectu, ac configuratione sese coniunxerit.

DE OBSERVANDIS METEOris, id est, facie cœli. Cap. XIII.

Signa meteorologica subinfert; & quæ se offerunt Sole constituto in cardinibus, maximè ortus, et occasus veridica; similiter in occultatione, et apparitione Lunæ; quæ ex supradictis rationibus deducuntur: nam Luminaria principatum gerunt tùm in agendo, cùm in ostendẽdo propter ingens eorum lumen. Cætera signa innuunt elementorum assumptas qualitates, quæ postmodum suos eliciunt effectus.

PRofuerit & in particularium significationum præuisionibus notasse iuxta Sol. Lun. ac stellas apparentia visa. Ac Sol. quidem intuebimur orientem in iudicio tempestatis diurnæ, nocturnæ verò occidentem. Sed diuturnioris, configurationem cum Lunæ illius, nam singulæ figuræ tempestatem, qualis vsque ad proximam futura sit, declarare consueuerunt. Si igitur pura luce & expers caliginis, varietatis nubium Sol orietur aut occidet, serenam tempestatem pollicetur in varietate autem orbis, cumq; hic flammens, rubentesue eiaculari radios videbitur, siuè illi directi, seu refracti appareant, itemq; cum illas Solares nubes quę parilia dicuntur vna à parte informarit, nubiumq; figuras subrubras, radios in longum tendentes circum sese habuerit vehementes tum flatus significantur, pro ijs angulis

gulis quos respexerint visa illa. Niger aut luridus, in ortu occasuùe, si nubibus quoque involuetur, aut area vna à parte cingetur, aut Solares illæ nubes vtrinq; aderunt, nec non radij subpallidi aut nigri, minatur hyemes, atq; imbres. Lunam obseruabimus in itinère suo dierum trium ante, vel post interlunia, ac plenilunia, & medium tempus quo erga Solem quadratur. Nam tenui puraq; luce nitens siq; nihil illam circundet, serenitatem spondet. Sin tenui rubeat luce, siq; totus perspicuus sit orbis illius, etiam qua parte non illustratur, & tremere videatur, ventos, maximè declinationis suæ, ciet. Nigra pallida, spissa hyemes, ac imbres minatur. Non negligetur animaduersio quoque arearum quæ Lunam interdum cingunt. Nam si vna fuerit pura paulatimq; euanescat, serenitatem, sin duæ aut tres, hyemes significant, atq; has cum ventorum turbulentia sub rubræ quasiq; perruptæ cum niue, caliginosæ ac spissæ, luridæ ac nigræ, & laceræ, tam cum his quàm cum illis, eoque etiam vehementiores significant illas, quo ipse maiores fuerint. Errantibus, ac inerrantium splendidis circumfusæ areæ de proprietate coloris sui portendunt ea quæ naturæ fuerunt stellarum. Inerrantium etiã quasi turbulas aspiciemus quo illę colore quaque magnitudine videantur. Nam si splendidiores grandioresq; solito appareant, quacunq; in plaga cœli luxerint, ab illa vẽtos concitabuntur. Quin etiam nebulosi giri qui dicun-

dicuntur, vt in præsepi & alibi propriè si sereno cœlo, aut exiles sint, visumq; fugiant, aut perdensæ esse videantur, nimbos, puri verò ac vibrati, turbulentiam ventorum portendunt. Iam si stellarum earum quæ vtrinque ad præsepe cernuntur asinorum appellatione, vna quæ septentrionalis sit non appareat, flabit Aquilo, si verò altera Australis non appareat, flabit Auster. Præterea quæ certis temporibus in cœlo se ostendunt, & ostenta dicuntur, eorum crinita sidera semper squalorem ventosq; prænuntiant, eo quidem vehementiores, quo pluribus in partibus, & ipsorum corpora grandiora fuerint. Discursiones, & iaculationes stellarum si ab vno angulo prorumpant, inde quoque ventum emittunt. Sin occurrēt inter se, ventorumq; prælia suscitant. Sin verò de quatuor plagis ruāt, hyemes varias fierunt atque etiam fulmina, tonitrua, & quæ alia huiusmodi sunt. Nubes in quibuscunque finibus conspectæ assimiles floccis lanæ, nonnunquàm hyemes afferunt. Sed arcus quocunque tempore extiterit, si serenum sit hyemes, sin hyemet, serenitas expectanda. Vt autem hæc concludantur, sciendum generalia visa aeris certis temporibus eadem portendere quæ sunt in superioribus de suis quæq; accidentibus explicata. Atq; hactenus placuit de generali inspectione vniuersalium atq; particularium signorū breuiter differere. Quod superest, Genitales pręcognitiones sicut & ordo postulat, nunc deinceps exequemur.

Finis libri secundi.

CL. PTOLEMÆI

PELVSIENSIS DE IVDICIIS Astrorum Liber 3. Cap. 1.

Expositis iam vniuersalium effectuum Causis, nunc descendit ad Causas particularium, quam Genethliacam partem vocat, et omnium easdem esse, nimirum ipsa sidera, cum discrimine tamen, quod Causa vniuersalium effectuum est virtus vniuersalis eorum, particularium non ita, atq; etiam in cunctis methodus non nihil diuersa. Ad corporis, et animi qualitates plurimum posse satum, semper tamen genesim illi similem esse. Modum Antiquorum vtpote infinitum seponit, atq; rationes vniuersales pollicetur; nam re vera non potest plene tradi hæc disciplina per Aphorismos, qui et omnes recenseri minimè possunt, et eorum quilibet innumerabiles exceptiones perpetitur.

EXplicata à nobis in prioribus communiũ euentum consideratione, nimirum quæ & natura præcedit, & plurimum valet in peculiarium, prout vniuscuiusq; conditio requirit casuum decretis, quam quidem præscientiæ partem Genethlia logicam dicimus, existimare conuenit vtriusque generis vnam, eandemq; vim esse, qua operando, qua contemplando. Enimuero tam generatim multis quàm singulis peculiariter accidentium effectrix est errantium stellarum, Solisq; ac Lunæ motio, mutationis autem subiectarum

hisce

hisce rerum præcognitio, erudita est secundum conformes cœlestium corporum per circunfusum nobis cœlum trai ectiones accepta obseruatio, nisi quatenus generalis illa cœlestium efficientia latius patet ac seipsa contenta est: partilis verò non ita. Nec verò initia vtrarumq; vndè sumentes cœlestium constitutionem, quæ per eas figurarum commistiones significantur, prænidere, nitimur, eadem esse putabimus, sed generalium effectionum complura, (neq; enim vnum habemus vniuersorum) eaque non ab inferioribus semper accipienda, sed à superioribus, etiam causasq; euentuum inferentibus. Ferè enim in ijs omnibus ex defectibus luminum euidentioribus, & vehementibus stellarum occursationibus considerationem instituimus. Singulis verò hominibus peculiariter contingentium, & vnum statuimus exordium, & plura: Vnum videlicet ipsius concretionis humanæ, complura verò ea quæ deinceps primo isti initio succrescunt. Sed hic antiquius habetur vnū illud initium, cùm reliqua, tanquàm subiecta, sibi perficiat. Quæ cùm ita se habent à primo initio accipiuntur quæ vniuersim nato conueniunt, à reliquis autem quæ labentibus temporibus euenient leuiora grauioràue, iuxta temporum succedentium, quam dicemus, distributionem. Cùm verò sit humanæ geniture temporale aliquod exordium, natura quidem ipsius satus, potentia verò, & vt contingit cum fœtus enitendo in lucem æditur, si

con-

constet de sationis tempore, ita vt illud vel casu, vel obseruatione compertum sit, illud sanè sequi conuenit ad corporis animiq; peculiares conditiones coniectandas, considerando cuiusmodi sit effectionum, quæ tunc temporis sit astrorum constitutio. Semel enim in initio cùm pro ratione circunfusi cœli suã qualitatem semen induit, licet succedentibus temporibus corporatura diuersa fiat, cùm tamen propriam tantum materiam natura augescendo sibi conciliat, magis imitatur primũ illum statum suum & peculiarem, priusque impressam conformationem. Verum enimuero, quando illud initium (vt fere euenire solet,) ignoratur, à partu necessario accipiendum est, quod & ipsum maximum est, & hoc solo à priori superatur, quod per illud etiam quæ ante partum contingunt præscire liceat. Ac profectò si quis illud initium quis appellauerit, hoc verò quasi post principium, magnitudinem huius, tempore quidem inferiorem, æqualem verò atq; adeo perfectiorem potentia constituerit, vt propemodum non abs re, illa seminis humani, hæc verò hominis appellari possit, generatio. Siquidem multa etiam nunc infanti accrescunt quæ prius cùm in vtero materno esset illi non aderant, atq; hæc peculiaria humanæ naturæ, corporisq; configuratio, licet illi nihil videatur nouæ qualitatis in partu accedere, hoc acquirit, vt iuxta cœli circũfusi constitutionem in lucem, ædatur, quum natura post maturitatem fœtus ad

E con-

conuenientem situm, similemq; illi, quo primum informari cæpit, partum vrgeat, vt meritò & huius generis effectionum existimare conueniat significationem esse, quæ in partu contingit, astrorum constitutionem, non vt effectricem omnino sanè, sed quæ necessariò simillimam efficiendi vim potentia complexa sit. Cùm autem propositum nobis sit hanc etiam partim non omittere, ad eum, quem initio huius operis exposuimus, ratiocinando modum, quatenus talem præscientiam consequi liceat, veterem quidem prædictionum consuetudinem, quæ mistura constat astrorum omnium aut plurimorum, cùm multiplex sit & propemodum infinita ratio, si quis accuratè eam exequi velit, magisq; eorum, quę naturaliter contemplando singulatim inueniuntur, quàm quæ præceptis comprehendi vniuersim possent, declinabimus, quod vt minimum vtilitatis, ita difficultatis plurimū, adferat. Rationes verò eas, per quas singulorum generum decreta præuidentur, & peculiares, adeoq; manifestiores, circa vnūquodq; efficiendi vires, quàm poterimus consentaneæ, naturaliq; conuenienter inuestigationi, exponemus. Præfigentes certa circunfusi cœli loca, ad quæ vniuersi humani casus, tanquàm scopum quo collimare oportet, referēdi veniunt. Deinde his locis, secundum corporum dominantium conciliationem, effectrices vires quasi sagittas eò conijciendas accommodātes, temperandi, miscendiq; illud,

quod

quod ex diuersarum naturarum coniunctiones decernitur, modum relinquemus, tanquàm perito sagittario, perquirentium industriæ. Primam verò dicemus de ijs quæ solent in genere considerari in partus exordio, sicut ordo consequutioq; monet, à quo exordio, omnia quæ natura colligi possunt, accipere licet. Nonnihil tamen conducentibus, si quis curiosior esse velit, ad sola illa quæ circa concretionem peculiariter, & ipsum satus momentum occurrunt, eadem considerandi ratione acceptis conditionibus.

DE PARTE HOROSCOPI. Cap. II.

Sidera, quæ præsunt nouilunijs, & plenilunijs semper sibi arrogant generationes rerum, quæ subinde contingunt; ideoq; in genesi semper inueniuntur intueri aliquem cardinem, quò fiunt in mundo efficaces: Et cauendum, vt sæpius dixi, radios ad Cardines sumi debere à Domibus, non in Zodiaco; atq; ita reperies, doctrinam hanc Ptolemæi semper assentire.

QVandoquidem sæpenumero, etiam id quod primum ac præcipuum est, momentum videlicet horæ natalitiæ, in dubium vocatur, cùm sola ferè Astrolaborum horoscopiorum inspectio, prudenter obseruantibus, partus momentum prodat, reliqua verò quibus plurimi vtuntur horologia, non raro à vero aberrare posset, solaria quidē ob situū ac gnomonum accidentem peruersionem, aquatica verò tùm ob laticum naturam diuersis

de causis, tùm fortuita cohibitione, & inequabilitate facilè à veritate declinant: necessariũ fuerit tradere, quemadmodum quis partem signiferi inueniat, quæ tùm in ortu debeat cõstitui, iuxta naturæ consentaneam rationem, proposita illa quæ secundum datam proximè horam, ex ascensionum doctrina inuenta est. Accipiemus igitur eam, quæ proximè partum antecessit, coniugationem, siue illa interlunij fuerit, siue plenilunij, & obseruantes diligenter, in interlunio quidem vtriusq; luminaris, plenilunio verò, eius, quod supra terram extiterit, partem, quæ nam stellæ partus tempore gubernent: quæ quidem ratio in his quinq; consistit, triangulo videlicet, & domicilio, altitudine, termino, & irradiatione seu configuratione, hoc est, cùm vnum aut plura horum, aut etiam vniuersa, quæsitus locus, erga potituram dominatione stellam, obtinet. Si igitur vnum his omnibus, aut pluribus instructum reperiemus, quam ille partem occupat, eius signi in quo versatur, tum quando fœtus in lucem æditur, quota sit animaduertemus: totam enim oriri iudicabimus eius signi, quod ascensionum regula, proximum hu ic deprehensum est. Quòd si duo pluresùe ad principatum aspirant, cuius partilis locus partus tempore vicinior numero fuerit illi, qui iuxta ascensiones in ortu existit, huius partium numero abutemur. At si duo pluresùe in hac propinquitate pares sunt, is qui potiorem habet rationem, tùm angulorum,
tum

rùm etiam conditionis prærogatiua, præferendus erit. Verùm sanè, vbi huius dominationis partium distantia maior inuenitur à posito horoscopo, quàm à medij cœli cardine, tùm eodem partium numero ad constituendum medij cœli angulum abutentes, secundum eius ductum, reliquos cardines figurabimus.

DIVISIO PRÆCIPIENDORVM. Cap. III.

Proponit hic vniuersales methodus ad inuestiganda singula accidentia. Sortes & numeros reijcit à naturalibus Causis. Singula accidentia requiri non nisi à suis proprijs moderatoribus, sicut etiam cap. vlt. lib. 4. Et spectari Siderum, super ipsos dominantium, suffragia, naturas, robur, orientalitatem etc. vt nimirum cognoscamus accidentium in genere qualitatẽ, magnitudinem, tempus etc.

HIs ita definitis, si quis ordinis sectandi gratia, ea, quæ in genituris vniuersim spectanda sunt, diuidat, inueniat sanè inter ea quę natura comprehendi possunt, quædam ante genituram sita esse, cuiusmodi est de parentibus tractatio. Quædam verò & præcedere & sequi, vt cùm de fratribus & sororibus solliciti sumus, quædam circa ipsam genituram versari, quæ varia sunt, neq; vno capite comprehendi possunt. Postremò verò quæ eam sequuntur, & hæc multiplicem habent tractationem. Est verò inter ea quæ circa genituram versantur, de masculino &

fœminino partu, de geminis aut pluribus. De monstris & de ijs qui antequàm nutriatur, extinguũtur. Inter ea quę geniturã sequũtur, est de vitæ spacio tractatio, haudquaquàm illi connexa, quæ de his qui nutritionẽ nõ consequuntur instituitur: deinde, de morbis, & vitijs corporis, post de animi statu, deq; eius morbis, deinceps de possessionibus, de dignitatibus, post hæc verò de opificij genere, mox de coniugio, deq; liberorum procreatione, & de societate, deq; mutua beneuolentia amicorum, hinc de peregrinatione, ac postremò de Mortis genere: quæ quidem tractatio, cùm natura & potentia conueniat cum ea quæ vitæ de spatio agit, ordine tamen merito his omnibus subijcitur. Ac vno quoq; horum generum in capita enarrationem instituemus, ipsam indagationis institutionem cum nudis effectricibus viribus, vt diximus, exponentes. Quæque multi curiosè, & petulanter nugati sunt, neq; vllam veri similitudinem præseferentia ad ea quæ naturæ non conuenienter dicta sunt, relegabimus: quæ verò natura deprehendi possunt, non per sortes, & numeros, quibus à natura rationes nullæ inditæ sunt, ad ipsam, figurationum cum familiaribus locis inspectionem collimantes, deprehendemus. Sanè in vniuersum in omnibus ne in singulis capitibus idem dicamus, primum quidem oportet inuestigare, locum signiferi familiaritate coniunctum generi quæstionis, quemadmodum verbi gratia, De opificij genere

locum

locum signiferi in cœli medio constitutum, aut de patre Solis. Deinde contemplari stellas, quæ dominij ius exercēdi in hæc loca habeant secundum eos quos prædiximus quinque modos, & siquidem vna omnibus modis præfuerit, in illam conferre omnem, eius euētus decernendi, iurisdictionem, Sin duæ tresùe in eas quæ suffragiorum numero præstant. Post hæc verò, vt quale tandem futurum sit, quod decernitur, coniectemus, videre, & naturas ipsorum dominorum, & signorum, in quibus ipsi præcipuaq; loca reperiuntur. Ad magnitudinem decretorum, spectare, vtrùm sint valentes, tam secundum mundi, quàm geniture statum, an contra. Validissimi quidem sunt pro mundi situ, cum in domesticis, aut etiam in proprijs sunt locis, & rursus cùm orientales sunt auctiq; numeris. Pro genituræ verò situ cùm in angulis aut succedentibus locis dispatiantur maximè primis dico autem ortus medijq; cœli loca. Imbecillissimi verò, iuxta mundi situm, quando in alienis locis, siue non domesticis, & occidētales, aut retrogradi fuerint, sed pro genituræ statu cum ab angulis cadunt. Ad tempus verò decreti vniuersim cognoscendum, vtrum matutini sint, an vespertini, tam ad Solem, quàm ad horoscopum comparati, quandoquidem antecedentes vtrumq; horum quadrantes, ijsq; oppositos matutinos dicimus, reliquos verò sequentes, vespertinos. Et in angulis ne reperiantur, an succedentibus: Nam matutini

cùm ſunt, aut in angulis conſtituti, ſuàm citius vim exerunt: veſpertini verò, aut in ſuccedentibus, tardius.

DE PARENTIBVS. Cap. IV.

Conditionem parentum ex Luminarium ſatellitio, quod nihil aliud eſſe, niſi ſtellarum familiaritatem cum ipſis, liquet cap. 2. lib. 4. vbi etiam, vt hic, habetur, maleficarum ſatellitiũ, inconſtantem fortunam inferre. Ex eo autem, ſi ſatellites Luminarium fortunati benignè famulentes Sorti &c. docemur vniuerſale praeceptum, Sidera videlicet aſſumere naturam agendi, & eliciendi ſpecificos effectus ex familiaritate ad inuicem, & dominio apud moderatores. Vita parentum per beneficos diù prorogatur, ſed niſi per maleficos non adimitur. In cardinibus Aſtra augere ſua ſignificata, ſiue bona, ſiue mala; in cadentibus valde minui. Item ſignorum quoq; naturam innuere qualitatem effectuum vt etiam cap. de morbis corporis. Significatorem vtriusq; parentis tanquam Orientem ponere &c. ne putes permutari figuram, vt ab re nonnulli cenſent, ſed quamcunq; domum poſſideant, vt orientem ſumendam, indeq; numerandas reliquas Domus.

QVę igitur iam dicta eſt ſingulorum contemplandorum ratio, quam inſequi in omnibus oportet, ſic ſe habet. Accingamur nunc, iuxta propoſitam ſeriem, à prima, quæ de parentibus habetur, tractatione. Sol igitur & Saturnus patri natura familiares ſunt, Luna Venuſq; matri. Pro quorum ſtatu, cùm in-

ter se mutuò, tùm erga alios de rebus parentum opinandum est. Fortunas enim, & opes ex luminum satellitio deprehendere oportet. Circundata namq; beneficis eiusdemq; conditionis sideribus, siue in ijsdem signis, siue in proximis, illustrem & luminosum parentibus statum, decernunt, maximè quando Solem matutinæ cingunt stellæ, Lunam vespertinæ, eæq; benè affectæ. *Si verò Saturni* quoq; & Veneris stellam contingat orientalem esse in propria persona, aut in angulis, fœlicitatem insignem intelligere oportet, iuxta peculiarem vtriusq; parentis rationem. Cõtra si luminaria cursu inania sint, & satellitio destituta, humilem, & obscuram parentum vitam, significant, & maximè quando Venus, Saturnusue non sat pulchrè videntur siti. *Si* satellites quidem non desint, sint tamen diuersæ sectæ, vt cùm Mars ad Solem fertur, Saturnus ad Lunam, aut si non sint fœliciter sitæ beneficæ etiam secundum sectæ cognationem, mediocris, & inconstans parentum status ostenditur. *Si* sors fortunæ, de qua post dicemus, conuenit in genitura cum Solis Lunaue satellitibus fortunatis, per manus tradētur liberis, salua parentum bona, sin minus, aut si repugnat, & luminarium laterones, aut nulli sunt, aut malefici, inutiles erunt liberis parentum possessiones, atq; adeo noxiæ. Longæuitas autem eorum aliundè deprehenditur. Patri nimirum, si Iupiter aut Venus quouis modo Sol configurantur, aut Satur-

no: siue & ipse Saturnus conuenienter Soli cõfiguratur coniunctione radijsue sexangularibus, aut triãgularibus si quidem illi potẽtes fuerint lõga vita decernitur: si imbecilles, nõ ita neq; tamẽ cõtinuò breuis. Cùm verò illud vsu non venit, sed Martis sidus supra Solẽ, aut Saturnum attollitur, ijsue succedit, aut si ipse iterum Saturnus cum Sole non conuenit, sed vel ex opposito loco, vel tetragono, aspicit, decidentes ab angulis valetudinarios tantum patres efficiũt, breuis autẽ vitę aut vitioso corpore cùm angulares sunt, aut angulis succedũt, ac vitã sanè breuẽ in primoribus duobus angulis, ascendente nimirum, & cœli fastigio, locisue succedentibus, vitiosos verò in reliquis occidente nimirum, & cœli parte infima. Mars igitur Solem intuitus ad eum, quem diximus, modum subitò interimit, aut vitium oculis inijcit, Saturnum verò feriens febrili rigore, vitijsue per sectiones, & vstiones inuoluit. Saturnus quoq; malè affectus erga Solem, morti paternæ viam per morbos sternit, turbationesq; ex humoris copia proficiscentes adducit. Quod ad matrem attinet, si Iupiter quocunque modo cum Luna & Venere committitur, aut ipsa Veneris stella cum Luna concordat hexagonis radijs, aut trigonis, illiue coniuncta: fortes cùm sint, longæuam matrem significant. Si verò Mars Lunam aut Venerem intuetur quadrangularibus, aut oppositis radijs, aut succedens, siue Saturnus hoc modo Lunam solam, si minuti

cursu

cursu fuerint ceciderintùe rursus aduersis tantum casibus morbisùe implicant, aucti cursu aut angulares breuis vitæ, & vitiosas decernunt matres, breuis quidem vitæ in orientalibus angulis, aut succedentibus, vitiosas verò in occidentalibus. Enimuerò Mars Lunam ita intuitus orientalem, mortes matribus repentinas vitiaq; oculorum adducit, occidentalem verò, mortes ex abortionibus, aut similibus, vitiaq; per sectiones & vstiones. Venerem aspiciens, mortem per successiones maturat, abditisq; in locis nascentia vitia, obtenebrationes, & repentinos humorum decursus. Saturnus verò Lunam irradians mortes, morbosq; affert, cùm orientalis ea est per febriles rigores, cùm occidentalis per vteri affectiones, & corrosiones. Animaduertere quoq; vna oportet, vt vitiorum, morborum, & mortis genera distinctius eliciamus, signorum in quibus stellæ significatrices reperiuntur natiuas peculiaresq; vires, de quibus oportunius in ijs quę circa genituram cõtingunt, dicemus. Amplius obseruare conuenit die maximè Solem, ac Venerem, nocte Saturnũ, & Lunam. Quod reliquum est in singulariori euentuum exploratione conueniens sanè ac proximum erit patris aut matris locum, qui se pro tempore obtulerit, tanquàm oriẽtem ponere, cæteraq; quasi proposita parentum genitura, iuxta eas quas deinceps trademus, de præcipuis generibus rerum, & euentuum inductiones, deprehendere. Meminisse

se autem, & in his, & in cæteris oportet commistionis, contemplantes vniusùe modi sint an diuersi, contrariumùe effectionum illi, qui dominium locorum quæstionis obtinent, qui pluribus affluant, ad vnumquodq; negotium spectantium virium, suffragijs, vt rei significandæ præsint, vt eorum naturæ conuenienter iudicemus. Aut æquilibria cùm sunt suffragia, si vna fuerint imperantes, id quod ex diuersarum naturarum mistura conflatur, prudenter ratiocinabimur. Si verò destiterint seorsim vnicuiq; peculiaria tempora, gubernandorum decretorum, tribuemus, priora orientalibus, occidentalibus posteriora. Verum enimuerò initio necesse est, quæstionis loco conforme esse, id quod efficere possit quidquam circa eum sidus. Alioqui fieri omninò non potest vt aliquid præstet, quod cum principio non conuenit. At sanè temporis quo decreta sese produnt, ratio non ex primaria dominatione pendet, sed ex ea, quæ dominantis stellæ reperitur ad Solem, & cardines, collocatione.

DE FRATRIBVS, ET SORORibus. Cap. V.

Ex eadem tamen matre oriundis. Benefica multiplicant, malefica prohibent vel tollunt. Signa multiformia, & fœcunda item multiplicant, si vel largitores, vel matris significatores in ibi maneant; & econtra sterilia &c. Largitores tanquam orientem ne ponas, nisi modo, quem de Parentibus diximus.

quæ

QVæ ad parentes igitur pertinere videntur ex his quæ iam dicta sunt manifesta propè sunt. De fratribus verò, si quis & hoc generatim inquirat, nec vltra quàm fieri possit, numerum quoq; accuratè, & singulatim exploret, conuenientius sanè id acceperit de ijs solis qui eadem matre geniti sunt, ex eo qui cęli medium occupat signiferi loco, & matris conditionario, qui nimirum interdiu Veneris est, noctu Lunæ, cùm hic quæstioni de prolibus matris destinatus sit, futurus etiam index eorum quæ de fratribus opinari oportet. Cùm igitur beneficæ cum hoc loco configurantur, amplum fratrum prouentum pronunciabimus, pro ipsarum stellarum multitudine iudicium, instituentes, & vtrum in signis reperiantur vniformibus. At si maleficæ supra hæc loca attollantur, aut ijs opponantur paucitatem fratrum significant, maximè si & Solem complexæ fuerint. Quæ diffidentia si in angulos cadat maximè Horoscopum Saturnus quidem primogenitos, primoue educandos curat. Mars verò, reliquorum morte fratrum paucitatem adducit. Si largitores fratrum, planetæ sat pulchrè, quantum ad mundi situm attinet, collocati videntur, splendidos clarosq; promitti existimandum est, si contra humiles, & obscuros. Si superant largitores, aut ad eos feruntur malefici, breuis etiam vitæ: ac mares quidem ab his qui masculini sunt pro mundi situ, fœminas à fœmininis. Rursus

prio-

priores natu, quæ orientales sunt, occidentales verò posteriores. Ad hæc si fratrum auctores conuenienter configurati sunt planetæ dominanti signo fratrum, beneuolentiam mutuam, animosq; fraternos tribuunt, si parti quoq; fortunæ, vitæ, fortunarumq; communicationem. Si in signis extiterint nulla necessitudine coniunctis, aut contrarium dictis acciderit, contentiosos, & inuidos, atq; omninò sibi mutuò insidiantes. Quod reliquum est, si quis de singulis curiosam indagationem instituat, is tanquàm horoscopum ponens largitoris planetæ locum, reliqua, non secus ac in genituris, perquirat.

DE PARTU MASCULINO, ET fœminino. Cap. VI.

Moderatores, & in ipsis dominantia sidera, si vel natura vel accidente masculescant, & siue natalis tempore, siue satus; nam hac momenta similia semper esse dixerat; fatum masculum; e contra fœmininum &c. Quæ vero natura, vel accidente talia sunt dictum lib. I. Si tandem conditio hac vtrinq; pendeat, excessus cui maneat spectandus &c.

POst absolutam à nobis de fratribus tractationem, proximum est ea quæ circa genituram consistunt, ac primum masculini fœminiq; partus considerationem aggredi. Pendet verò illa non ab vno quopiam, & simplici principio, sed ab vtroq; luminari, & Horoscopo, ab ijsque astris quæ ad hæc loca rationem aliquam adepta sunt, maximè quidem

dem fatus ipsius tempore, planius verò cùm fœtu s enitendo in lucem æditur. Omninò autem obseruandum est vtrum tria prædicta loca ijsq; dominantes stellæ, vel omnes vel plures masculinæ sint, ad marium scilicet productionem, quemadmodum ad fœminarum procreationem fœmininæ, atq; ita demum pronunciandum. Masculina verò & fœminina loca stellasúe iudicabimus, secundū rationem nobis in canone tabularum initio huius operis traditam, à signorum in quibus sunt, & ipsarum stellarum, natura, & ab eo quem erga mundi cardines habent situ. Nam orientales cùm sunt, masculescunt: effœminantur occidentales. Præter hæc ex familiaritate quam habent erga Solem. Nam matutini cùm sunt, rursus masculescunt. Euirātur autem vspertini. E quibus omnibus, vtrius tandem generis superatio sit, coniectare oportet.

DE PARTV GEMINORVM.
Cap. VII.

In bicorporibus signis reperti moderatores, vel stepati sideribus signa multiformia occupantibus, vel pluribus vna sitis, maximè reor si malefica eleuentur super cæteros, geminant fatum; si contingat vtrumq; multiplicant: sexum vniuscuiusq; à natura siderum colligit: imponit autem nomina singulis casibus. Ad maturitatem peruenire prohibent insignes corporis notæ, quod vt censeo, natura debilior se habeat ad plura procreanda.

In

IN Gemellorum quoq; pluriumúe procreatione, decernenda, iisdem duobus, nimirum luminari vtriq; & horoscopo, credendũ est. Incidere enim solet hic euentus circa cõmisturas, quando in duobus tribusúe his locis duum corporum signa reperiuntur, maximè cùm stellæ ijs imperitantes eodem spectant, vt quædam in bicorporibus, quædam binæ, pluresúe, vna sitæ sint. Si quando, & in bicorporibus fuerint dominantia loca, & pluribus stellis configurata, plures duobus nasci contingit, quorum multitudinem à numero significatoris planetæ colligimus. Genus autem ab astris cum Sole, & Luna, & Horoscopo configuratis prò masculino aut fœminino partu, quemadmodum antè diximus. Quando verò huiusmodi constitutio vna cum luminaribus non complectitur Horoscopi angulum, sed eius loco medij cœli culmen, hæ matres geminos, vt plurimum, aut plures concipiunt. Peculiariter tribus quidem maribus donant, vt in Anactorum genitura, simul prædictis locis in bicorporibus configurati, Saturnus, Iuppiter, Mars. Tribus verò fœmellis in Gratiarum genitura Venus, & Luna cum Mercurio effœminato. Duos verò mares & fœminam vnam largiuntur in Dioscurorum genitura, Saturnus, Iuppiter, Venus. duas fœmellas, vnumq; marem in Cereris, Cores, & Dionysi, Venus, Luna, Mars. In quibus ferè accidere solet quod non ad frugem perueniant quæ nata sunt, quodq; non

sine

sine insignibus quibusdam corporis notis producantur, & amplius eueniant locis selecta quædam, & inopinata, propter illorum casuum veluti euidentiam quandam.

DE MONSTRIS. Cap. VIII.

Luminaria & beneficę quod conformitatem tribuunt, malefica deformitatem; in angulis verò sidera suam exhibent naturam; liquet in monstris quæ primo docet Ptolemæus requiri, tamẽ non sufficere, & si alias infelicitates afferant: sed si rursus moderatores in natali nullā habeant familiaritatem, ad loca coniunctionis, vel oppositionis, proximè elapsa, luminarium deformitatem proculdubio significant; & manente altera maleficarum angulari minorem, vtraque maiorem. Ad hæc si omnes moderatores in feralibus signis inuenti à maleficis angularibus obsessi, & à beneficis alieni, turpissimam ferarum significant speciem, iuxta signorum imagines, & erraticarum naturam.

NEq; à prædictis alienus est qui de monstri sermo instituitur. Primum enim in huiusmodi lumina quidem ab angulis decidentia, & Horoscopo nulla familiaritate coniuncta, anguli verò ipsi à maleficis occupati, reperiuntur. Cùm igitur talis quædam occurit constitutio quandoquidem illa sæpenumero etiam in abiectis, & infœlicibus, licet neutiquam monstrosis genituris incidit, è uestigio inspicere oportet præterlapsam proximè coniunctionem, aut oppositionem luminarium, eiusq; & genituræ gubernatorem.

rem. Si enim genituræ eorum, Lunæque, & Horoscopi, loca vel vniuersa, vel complura, nulla necessitudine cohærent, cum prædictæ coniunctionis aut oppositionis loco, id quod nascitur contortum, & inuolutum esse significatur. Si igitur his sic habentibus luminaria in quadrupedibus, aut feralibus signis inueniuntur, duoque angulis insidentes planetæ malefici, non humanum esse portenditur quod procreatum est. Si beneficorum nullus seu maleficorum quispiam luminaribus testificetur, prorsus ab humana forma alienũ, & quod ferarum agrestem, maleficamq; naturam referat. Si Iupiter aut Venus, animãtium dijs consecratorum vt canum, felium, simiarum, & id genus reliquorum. Si Mercurius, vsui humano deuotorum, vt auium, porcorum, caprarũm, boum, & his similium. Si in humanis signis lumaria deprehensa sunt, reliquis sic habentibus, humana sunt quoq; quæ generantur monstra, formaq; peculiarem in modum perplexa, cuius ratio, & modus ex signorum formis colligitur, in quibus quæ luminaria, & centra occupauerunt maleficæ stellæ deprehenduntur. Si igitur, & sic nullus beneficorum testificetur alicui prædictorum locorum mutili fœtus producuntur, & reuera monstrosi. Si Iupiter aut Venus in honore, & in precio habebitur quicquid fuerit portenti cuiusmodi quiddam circa Hermaphroditos, & quos Harpocratiacos dicimus aliosq; eius generis contingere solet

ſolet. Si & Mercurius præter hæc, oraculorum, & ſomniorum interpretes creat, & qui hinc victum queritent, ſolus verò mutos, & ſurdos ingenioſos tamen, & vafros.

DE HIS QVI NON NVTRIuntur. Cap. IX.

Doctrina hac ferè qua de vita ſpatio: contingit vita minor anno, quo maiores maleficarum vires erga moderatores, alienis poſitis beneficis. Figura æquicruria eadem eſt qua partilis in longum & latum, itaut in diametro fiat latitudine conuerſa denominationis. Maleficium augetur per maiorem maleficarum concurſum. Beneficarum ſuffragium poſſe prorogare vitam vel in ſubiectionem, vel in libertem &c.

CVm reliquum ſit, ex ijs quæ circa ipſam genituram ſpectantur, de his qui non nutriuntur dicere, intelligere oportet hanc quæſtionem interdum annexam eſſe illi, quæ de vitæ ſpatio agit, eſt enim vtriuſq; quod queritur idem genus, aliquando ſeparatam eſſe eo quòd, ipſius inueſtigationis vis, diuerſa ſit. Viuendi enim ſpatium in ijs conſideratur, qui tempus aliquod tulerunt, hoc eſt non minoribus vna Solis circuitione. Tempus enim propriè hoc vnius anni accipitur, potentia verò etiam minus eſt illo, menſes videlicet, ac dies, & horæ. Sed quæ de illis qui non nutriuntur ſuſcipitur quæſtio, in eos tantum cadit, qui ob malitiæ abundantiam minoribus temporibus decedunt. Vnde illa

quidem

quidem magis variam habet pertractationē, hæc verò simpliciorem. Omnino igitur si in angulis sit alterum luminarium, & vnus maleficorum illi congrediatur, siue etiam opponatur, idq; partiliter, & secundum figuram æquicruriam, nullo beneficorum interim affulgente, & gubernator luminarium in maleficorum locis detineatur, ali non poterit quod natum est. Ad hæc non superuiuet natus, & si non iuxta figuram æquicruriam hoc accidit, sed è propinquo applicent maleficorum radij ad luminum loca, duæq; maleficæ, vel vtrique noceant, aut secundum successionem, aut oppositionem partiliter alteri luminari altera, aut si vna quidem ex opposito altera successione obsit, minimè diuturnum erit quod producitur, cùm prauitatis magnitudo demoliatur quicquid ad vitæ diuturnitatem, succedentis maleficæ distantia, facere videbatur. Insigniter verò obest per successionem vt Soli Mars, ita Lunæ Saturnus. Contra per oppositionem, aut eleuationem Soli Saturnus maximè incommodat. Mars Lunę, potissimum si eadem possident cùm gubernatoribus luminarium & Horoscopi loca. Si verò duæ accidant oppositiones luminarium in angulis agentium, & maleficorum secundum figuram ęquicruriam, mortuus, aut semiuiuus infans educitur. His ita constitutis, si defluere luminaria contingat, ab aliquo beneficorum, aut alio utili configurari, ita vt radij in partes præcedentes iaciantur, superuiuet infans

ſans pro numero partium interiectarum inter luminare, & radios maleſici proximè totidem videlicet menſibus, vel diebus, vel horis etiam, prò magnitudine prauitatis, & maleficarum ſtellarum vi. Verum enim verò ſi maleficarum radij ad præcedentia feruntur loca, beneficarum ad ſequentia, quod in lucem æditum eſt conualeſcet ac viuet. Ac rurſus ſiquidem maleficæ ſupra configuratas in genitali conſtitutione beneuolas ſtellas euehuntur, viuet in pœnam, & ſubiectionem. Si contrà hæ extollantur ſupra illas, expoſitum alijs parentibus ſubijcietur. Ac ſi beneficorum quiſpiam vel cooritur vel applicat Lunæ, maleficorum verò occidit aliquis, ab ipſis parentibus in libertatem redditum, filiorum loco enutrietur. Eodem modo in plurium geniturís vtendum eſt. Si quidem ad occaſum deuoluitur quodpiam eorum, quæ duobus, pluribusùe modis configurantur aſtrorum, ſemiuiuum eſt; & mutilum, & carnis veluti fruſtum id quod producitur. Ac ſi ſupra illud euehuntur maleficæ nutriri non poterit, & diuturnum non erit, ob id quod procreatum eſt.

DE VITÆ SPATIO. Cap. X.

Non poteſt dari modus ſimplex ob multiplices caſus; naturalis tamen ſemper. Moderatores, & ijs dominantes, inſuper & inter imentes oſtendunt vitæ decurſum.

INter ea quæ ſecundum geniturám eueniunt, primo loco de vitæ diuturnitate diſ-

differendum erit: Quandoquidem veterum de more ridiculum est sigillatim ad illum omnia futura referre, qui ad horum tempora vitam prorogare non potest, Neq; verò simpliciter neq; leuiter huius rei consideratio instituitur, sed à præcipuorum locorum dominatu multipliciter captanda est. Est autem maximè nobis, naturæq; conueniens hic modus, omninò enim pendet ex Apheticorum locorum, ijsq; dominantium deprehensione amplius locorum, & astrorum interimentium. Dijudicas igitur horum vnumquodq; hoc pacto.

DE LOCIS APHETICIS.

Cap. XI.

Nimirum in quibus Luminaria, & Sors fiunt moderatores vitæ. Et assumit non nisi loca superioris Hemisphærij, & Horoscopo configurata, sed radijs in mundo, idest à domibus non à signis.

PRimum sanè existimandum est esse Apherica loca, in quibus omnino reperiri necesse est eum, qui velit vitę gubernandæ iurisdictione potiri, vt circa Horoscopum à quinis partibus prius, supra finitorem emergentibus vsque ad 25. reliquas succedentes, & qui has tricenas partes dextris hexagonis radijs contingit qui boni dæmonis locus dicitur, & qui tetragonis nimirum cœli supra terram fastigium, & qui trigonis qui Deus appellatur, & qui oppositis is nimirum qui in occasum prouoluitur. Præfertur cæteris cœli

cœli culmen, proximè qui circa ortum est, deindè qui cœli fagistio succedit, post qui circa occasum existit, tandem qui Medium Cœlum præcedit. Omne enim quod subterraneum est meritò post habendum est in preclaro adeo imperij genere, eo tantum excepto, quod cum Horoscopo in lucem prodit. Ex ijs etiam quæ supra terram extant, neq; illum locum, qui nullo familiaritatis vinculo cum ascendente cohæret, accipere conuenit, qui Argos, id est, piger græcis dicitur, neque eum qui prius exortus erat qui mali demonis appellatur, quoniam astrorum ibi commorantium in terram effluxus, cum etiam ab angulo præcipitetur, turbat, ac veluti abolet, quæ ex terræ humoribus nascitur fumosa tenebricositas qua de causa suis neq; coloribus neq; magnitudinibus apparent. Deinde Aphetas siue vitæ gubernatores, accipere oportet non quosuis, sed præcipua geniture loca, Solis nimirum, & Lunæ, Horoscopum, partem fortunæ, & horum gubernatores.

DE SORTE, SIVE RARTE fortunæ. Cap. XII.

Quoniam Sors ponitur à Luna oriente Sole, fit post modum, vt quocunq; alio loco Sol consistat, eamdem habeat Luna distantiam à sorte, quam habet Sol ab Horoscopo, sed acceptam in suis vtriusque parallelis, in quibus reuera distantiam successiuè augent: Vide quæ Latius in nostro Primo mobile.

For-

FOrtunæ quidem partem colligimus, vbique nocte non secus ac die, ex numero partium interceptarum inter Solem, & Lunam, si totidem partes ab ascendente signo, iuxta signorum consecutionem, abijciamus, quo tunc sanè euaserit supputatio eam signi partem eumque locum dicimus fortunæ sortem continere, vt quàm rationem siue configurationem habet Sol ad Orientalem finitoris partem, eam habeat & Luna ad partem fortunæ, & sit veluti lunaris quidem Horoscopus. Verum, & illud videre oportet, vtrum luminum altero magis in consequentia feratur, Nam si Luna, numerum partium ab Horoscopo reijciendarum pro sorte fortunæ habenda reijcere veluti consequentia signa versus oportet. Si verò in præcedentia magis Sole fertur Luna versus præcedentia. Fortassis hoc idipsum est quod ab aliis traditur, vt in ijs qui nocti geniti sunt, à Luna in Solē supputemus, & rursus ab Horoscopo, contra quam prius dicebamus, versus præcedentia reijciamus. Atq; hac ratione, illa ipsa fortunæ pars, eademque configurationis ratio, inuenitur.

QVOS ELIGERE CONVENIAT gubernatores. Cap. XIII.

Ptolemaus præscribit ordinem omnino seruandum. Cæterum Saturnum & Martem si vt nimis intemperatos capite sequenti assumit in abscissores, non videtur censere fieri posse moderatores vitæ: tunc enim qui nam supererunt

runt interfectores? an ipsi benefici? quod absurdum.

PRæferendus sanè est, in diurnis genituris Sol, si in Apheticis locis repertus fuerit, si minus Luna, si neq; hæc, illi, qui plura obtinent ad dominandum suffragia, & solis loco, & proximè elapsæ coniunctioni, ac horoscopo, hoc est cum suffragiorum quinque genera sunt is, qui tria ad vnum horum locorum, aut plura possidet, Postremò si neque hoc vsu venit, Horoscopum præferimus. Noctu verò primum quidem Lunam consulimus, deinde Solem, post qui maiorem habet suffragiorum copiam ad Lunæ locum moderandum, præcedentis quoq; oppositionis, ac partis fortunæ, Sin minus si coniunctio luminarium præcesserit, Horoscopum accipimus, at si oppositio partem fortunæ. Sin neq; hoc licebit, Horoscopus vitæ transigendæ præerit. Si verò & ambo luminaria, & propriæ conditionis gubernator, in locis Apheticis fuerint, id, quod maioris dominij fuerit, seligendum est. Tunc demum gubernatorum vtrisque luminibus ante ferimus, quãdo honorificentiorem occupat locum, & ad vtrasque conditiones gubernandi ius habet.

QVÆNAM SINT VITÆ MODERANDÆ RATIONES. Cap. XIV.

Quoniam motus astrorum duplex, & vtroq; influunt, vt demonstrauimus in nostra Cælesti Philosophia, conuenienti ratione Ptolemaus proponit moderatores per hos duos motus prorogare

gare vitam, rectum scilicet, & conuersum. Caterum huius capitis doctrinam omnem latè discussam vide ibidem, & accuratè: nam tota ferè ars ab hoc potissimum capite pendet.

CVm vitæ moderandæ principes indicauerimus, amplius huius quoque moderationis duos esse modos intelligamus, eum qui consequentia signa versus instituitur, quã actinoboliam, id est, radiorum proiectum dicimus, quando in orientalibus locis, nimirum à cœli culmine, & ascendente interceptis, Vitæ gubernator inuentus fuerit, & eum qui non solùm consequentia versus, sed, & in præcedentia signa peragitur, quam horimęan dicunt, cum in locis à culmine declinantibus reperitur. His ita constitutis, interemptoriæ sunt partes secundum eam, quæ versus præcedentia signa fit, moderationem, occidentalis finitoris sola, eo quod dominum vitæ labefactet. Syderum verò occursantium aut testificantium partes adimunt tantum, vel adijciunt annos ijs, qui à vitæ moderatore colligebantur, vsq; ad occasum illius, & non interimunt, quòd non in locum apheticum hæ impingant, sed contra. Ac adijciunt sanè benefici, malefici adimunt. Mercurius vti solet, eorum se attemperat moribus cum quibus corpore, vel radijs, committitur. Numerus autem temporis adiecti ablatiuè colligitur ex partium vniuscuiusque situ. Quò enim fuerint horaria tempora vniuscuiusq; partis interdiu diurna, nocturna noctu, tot

signi-

significantur anni. qui sanè numerus cum in ortu fuerit, integer seruandus est, & secundum, discessus ab ortu, proportionem, attenuandus, donec ad occasum in nihilum abeat. Secundum eam quæ in sequentia signa fit moderationem, interficiunt loca maleficorum Saturni, & Martis, siue corpore ipso, siue radijs vndelibet tetragonis, aut oppositis occursantium: aliquando verò è signis dicto eorum audientibus, aut aspicientibus, secùndum æquipollentiam hexagonis quoq; Tetragonus quoq; Aphetico loco radius interimit, si est iuxta signorum consecutionem. Aliquando è signis longarum ascensionum iam deprauatus hexagonus, quemadmodum è signo breuium ascensionum trigonus. Et cùm Luna vitæ moderationem inijt, Solis quoq; locus interimit.

Valent enim, iuxta hãc vitę moderationem, hi occursus ad perdendum, aut seruandum, postea quàm in ipsum moderatoris locum feruntur. Non tamen semper existimandum est, & in vniuersum interficiendi vim habere hæc loca, sed cùm malè affecta fuerint. Impediuntur enim si in benefici alicuius terminum incidunt, & si beneficorum aliquis radium, eò eiaculatur tetragonum, aut trigonum, aut oppositum sanè ad ipsam partem interremptricem, siue ad partes proximè sequentes, in Ioue non vltra duodenas, in Venere non supra octonas. Ac si corpus vtrumq; dum est, & quod occursat, & quod modera-

tur, non sit eadem vtriusque latitudo. Quando igitur duo, aut plura sunt vtrinque, quæque iuuent, quæque interimant, videndum penes quæ victoria sit, idq; & secundum numerum, & secundum virtutem. Secundum numerum, quando scilicet euidenter plura fuerint hæc illis. Secundum virtutem, si iuuantium, aut interficientium Stellarum hæ quidem in domesticis locis inueniuntur, illæ verò non, maximè cum hæ quidem orientales sunt, illæ verò occidentales. Omnino verò earum quæ radijs obrutæ sunt nullam accipere conuenit, nec ad interficiendi, nec ad commodandi operam, nisi quòd cùm Luna vitæ moderatrix est, ipse quoq; solis locus interficit, quando malefici alicuius congressu oppressus, à beneficorum nemine iuuatur, aut libertatur.

At verò annorum numerus, quem intersti-tia illa reddunt, quę inter vitæ moderatorem, & interfectorem interijciuntur, non simpliciter sanè, neq; vt se obtulerit accipiendus est, sicut plurimi tradiderunt, ex ascensionis temporibus semper vniuscuiusque partis, nisi tūc demum cùm ipsa oriens cœli pars vitæ gubernatorem adepta est, aut quippiam proximè illi cooriens. Vna verò ex omnibus ratio reliqua est ijs qui naturæ consentaneam considerationem instituunt, videre quot æquinoctialibus temporibus sequentis corporis, aut irradiationis, locus in præcedentem secundum ipsam genituram, peruadat; eò quod æquino-

æquinoctialia tempora æqualiter transeunt, & finitorē & meridianū, ad quos locorū similitudines accipiuntur, & valet, vnumquodq; huiusmodi tempus vnam Solis conuersionem.

Quando igitur in ipso orientali finitore fuerit vitæ moderator, & præcedens locus, ascensionis tempora partium interiectarum vsq; ad occursationem conuenit accipere, tot enim temporibus æquinoctialibus interfector in vitæ gubernatoris locum, hoc est, in orientalem finitorem, fertur. Quando verò in meridie repertus fuerit, rectæ sphæræ ascensiones, quantis vnaquæq; sectio meridianum perambulat. Cùm autem in occidentali finitore versatur, quantis singulæ intercapedinis partes occidunt, hoc est, quantis oppositæ illis oriuntur. Cùm autem præcedens locus in his tribus limitibus non reperitur, sed medio inter hos interuallo non amplius dictarum ascensionum, aut cœli culminationum tempora sequentia loca ad easdem cum præcedentibus sedes perferunt, sed diuersa. Similis sanè, & idem locus est, qui similem, eiusdemq; in partibus situm habet, & ad finitorem, & ad meridianum: illud verò proximè accidit eis quæ sub eodem semicirculo sunt ex eorum genere, qui describuntur per sectiones finitoris, & meridiani: quorum singuli iuxta eandem positionem horam proximè æqualem efficiunt, cumq; circumducitur circa dictas sectiones in eundem quidem situm incidit cum finitore, & meridiano, tā-

ſitus verò ſigniferi tempora inæqualia vtrobiq; efficit, eodem modo etiam iuxta aliarum diſtantiarum ſitus per inæqualia illis tempora tranſitiones conficit. Vna tandem nobis erit inſtitutio, cuius opera, ſiue orientalem, ſiue meridianum, ſiue occidentalem, ſiue aliũ quemcunq; ſitum, habeat locus, præcedens, id quod reſpondet temporibus prætergredientibus loci ſequentis deprehendetur. Cùm enim acceperimus, culminantem ſigniferi partem, & amplius præcedentem, & inſequentem, primum contemplabimur præcedentis ſitum quot temporalibus horis diſtet à meridiano, numerantes quæ inter illam, & cœlum medium interſint, ſiue ſupra terram, ſiue ſubtus in recta ſphæra aſcenſiones, & diuidentes in multitudinem horariorum temporum ipſius partis præcedentis, ſiquidem ſupra terram fuerit, diurnorum, ſin minus, nocturnorum. Et quoniam quæ iiſdem temporalibus horis diſtant à meridiano ſigniferi partes ſub vno eodemq; continentur prædictorum ſemicirculorum, ſpectare oportebit, poſt quot æquinoctialia tempora ſequens locus paribus horis diſtabit ab eodem meridiano, quas poſtquàm collegerimus, videbimus quot ſecundum eum, qui prioris partis erat, ſitum, æquinoctialibus temporibus, abeſt pars ſequens à medio cœlo per aſcenſiones iterum in recta ſphæra collectas, & quotquot æquales horas reddit præcedens multiplicantes in multitudinem horariorum temporum partis ſequen-

sequentis, siquidem ad M C. fiat comparatio diurnorum, si verò ad I M. nocturnorum. cùm exorta ex superatione, vtriusq; distantiæ tempora acceperimus, quæsitorum annorum multitudo innotescet.

EXEMPLVM.

Vt euidentius fiat quod diximus, ponatur præcedens locus initium arietis, verbi gratia, sequens geminorum principium, regio verò vbi maximus dies est horarum quatuordecim. Horaria igitur magnitudo initij geminorum est temporum æquinoctialium septẽdecim & 8. scrupulorum proximè, & oriatur primum initium Arietis, ita vt M C. occupet initium Capricorni, & dissideat à cœli fastigio geminorum principium 148. 47. Cùm igitur Arietis initium distet à meridiano horis temporalibus senis, has ducentes in 17. 8. quæ sunt tempora horariæ magnitudinis principij geminorum, quandoquidem à cœli culmine est temporum 148. distantia, habebimus. & huius distantiæ tempora 102. 48. Post superationis huius tempora 46. locus sequens in præcedente fertur. Tot verò sunt etiam ascẽsionis tempora proximè Arietis, & Tauri, postea quàm locus Apheticus in Horoscopo ponitur. Ponatur similiter M C. occupare initium Arietis, vt absit, secundum primam positionem, principium geminorum à cœli culmine temporibus æquinoctialibus 58. Quoniam igitur ex secunda positione oportet cœli medium occupare locum Aphe-

ticum, habebimus prioris distantiæ excessum illum ipsum, nimirum 58. temporum, quibus rursus, eò quod in medio cœlo sit locus Apheticus, meridianũ prætergreditur Aries, & Taurus. Rursus occidat ad eundem modum principium Arietis, vt medium cœlum occupet initium Cancri, Distet verò à cœli culmine initium Geminorum, præcedentia versus, temporibus æquinoctialibus 32. 16. Quoniam igitur sex iterum horis temporalibus abest à meridiano Arietis initium versus occasum, si septies decies eas sumpserimus, habebimus 148. 47. tempora: quibus aberit à meridiano Geminorum exordium, quando occidit. Aberat verò, & iuxta primum situm versus eandem partem temporibus 32. 17. In temporibus igitur supra terram 70. in occasum fertur, in quibus etiam descendunt Aries, & Taurus, Oriuntur verò his opposita signa Libra, & Scorpius. Ponatur igitur in nullo angulorum initium Arietis. distet verò, verbi gratia, versus præcedentia à meridie horis temporalibus tribus, vt medium cœlum teneat Tauri pars decima octaua. Distat verò, iuxta primum situm, principium Geminorum à cœli fastigio, versus sequentia, temporibus æquinoctialibus tredecim. Si igitur rursus 17.8. tẽpora in tres horas extenderimus, distabit etiam, iuxta secundum sitũ Geminorum principium à linea medij cœli versus antecedentia, temporibus 51. 24. omnia verò tempora constituentur 64. 27. Ab-

sol-

foluerat autem per suam motionem, cùm oriretur locus Apheticus, tempora 46. cùm cœli meditullium occuparet, tempora 58. in occasu 70.32. Differt igitur iuxta situm intra medium cœlum, & occasum, collectus temporum numerus ab vtroq; aliorum. Fit enim temporum 64. Differt autem pro ratione excessus trium horarum: quandoquidem in integris, secundum angulos, acceptis quadrãtibus duodecim temporum erat, in abscessu verò trium horarum, sex temporum. Postquàm verò eadem ferè ratio in omnibus seruatur, fieri potest vt ad eundem modum, simpliciori via, ingrediamur. Rursus enim cùm in ortu est pars anterior, ascensionibus vtemur inter eam, & sequentem interceptis: cùm in cœli medio est, ijsdem recta sphæra desumptis: cùm in occasu descensionibus. Quãdo verò medijs horum interstitijs, vt exempli gratia, in prædicta distantia Arietis, primum accipiemus tempora quæ sese offerunt vtriusq; anguli proximi. Inueniemus autem, cùm post medij cœli lineam supra terram posuerimus initium Arietis, intra culminantem, & occidentem angulum intercidentia tempora 64. proximè vsq; ad initium Geminorum. Culminationum verò 58. obituum 70. Deinde discamus (vt prędictũ est) quot horis temporalibus distet anterior locus ab alterutro angulorũ. Quotacũq; enim, hę, pars fuerint horarũ temporaliũ quadrantis sex, totã partem superationis vtriusque per angulos

delationis auferemus, adijciemusùe angulo, vnde comparationem accepimus. Vt quoniam prædictorum terminorum excessus est temporum duodecim, ponebatur verò abesse anterior locus ab vtroq; angulorum horis æqualibus, temporalibus tribus, quæ semisse reddunt sex, accipientes verò, & 12. temporum semissem, & adijcientes ad 58. aut à 70. auferentes, inueniemus superationem 64. téporum. Si verò duabus temporalibus horis abesset ab alterutro angulorum quæ trientem constituunt sex horarum, Trientem quoque superationis temporum 12. nimirum 4. si quidem duarum horarum distantiæ à medio cœlo ponebantur, adiecerimus sanè temporibus 58. Si verò ab occasu, subduxerimus à 70. sic igitur nobis, temporum interiectorum magnitudo, conuenienter rationi, inuestiganda est. Discernemus verò deinceps, in vnaquaq; prædictarum occursationum, aut obituum, iuxta ordinem ab ijs qui temporis breuissimi sunt acceptum, & interemptrices, & scalares quæq; aliàs per traiectiones eueniunt, prout inficitur occursus, aut iuuatur ad eum, quem diximus, modum, & pro singulorum occursuum temporali exitu. Afflictis enim simul, & locis, & in exitu annorum reuolutione Stellarum inficiente præcipua loca, mortem certam expectare oportet. At si alterutrum horum humanæ naturæ laboranti succurrat, assultus magnos, & graues. Vtroq; verò iuuante languores tantum, aut damna,
&

& deportationes temporales: horum peculiari ratione accepta ab, occursantium locorum, ad genituræ negotia, necessitudine Nihil verò prohibet interdum, dissidentibus ijs penes quos interimendi ius esse oportet, occursus singulos æstimantes, aut ijs maximè vti qui ad exitum euentuum, & ad ea quæ post consequutura sunt, comparati esse videntur, aut omnium pro virium magnitudine valentiũ, obseruationem instituere; eorum vehementiam, & imbecillitatem, ijsdem rationibus coniectantes.

DE FORMA, ET TEMPERATVRA corporis. Cap. XV.

Si rationalis anima paratum inuenit corporis temperamentum, vt inquit Ptolemaus, profectò liquet nihil necessaria connexionis etiam secundum Astrologia pracepta ad inuicem habere: adeoq; vt omninò libera semper illa superfit. Horoscopum, & Lunam assumit ad corpus construendum; dominantes, & fixas coascendentes ad imprimendas qualitates: coascendentes, inquit, non secundum longum repertas, vt quidam errore labuntur. Enumerat autem singillatim suam vniuscuiusq; planeta naturam, & proprietates, quaque ex eorum diuersis passionibus oriuntur: cum verò multiplices, prudenter commiscenda.

E Narrata à nobis de vitæ spatio pertractatione, dicamus, secuti præscriptam ab initio seriem, de forma, & corporis deliniatione. Quandoquidem quæ corporis sunt

natura ante animam finguntur, & corpus cũ sit densius, cognatas ferè habet, peculiarium suarum commistionum, apparitiones Anima non nisi post, & paulatim infusas sibi à prima origine dotes, in lucem profert. Quæ verò extra nos sunt, succedenti magis deinceps tempore aduentant. Obseruare igitur vniuersum oportet orientalem finitoris partem, & succedentes aut gubernandæ eius ius possidentes errones, sicut diximus. Partim verò, & Lunam similiter. Nam ex horum locorum, ijsq; imperantium, informandi natiua ui, & horum temperantura, amplius ex coascendentium ipsis fixarum stellarum deliniatione, ea, quæ ad corpus fingendum spectant, colliguntur; ita tamen vt primas tribuamus stellis penes quas dominandi ius est, secundas ipsorum locorum peculiari naturæ. Primum igitur si quis illud singulari, & simplici via, prosequatur, hunc habebit modum. Nam inter stellas sanè Saturnus quum orientalis est, flauos commodèq; habentes procreat, capillis nigris, crispo capite, oculis magnis, & statura moderata. Temperatura verò humidiore, & frigidiore. Occidentalis verò cùm est, nigros, & macilentos, & paruos, capillo simplici, tenues, aliquantulum moderata, statura, nigris oculis: temperatura verò frigidiori, & ficciore. Iouis verò sidus locis prædictis imperans, orientale, albos cum, quadam coloris commendatione, capillitio mediocri, nigris oculis, & benè magnos, for-

ma

ma venerabili: temperatura verò magis declinante ad calorem, & humorem. Occidentalis verò cùm eſt, albo quidem colore, ſed indecenti, item capillis rigidis, aut recaluaſtros etiam, & caluos, ſtatura mediocri: temperatura verò humidiore. Martis ſydus oriẽtale, rubeſcentes efficit, & ſtaturoſos, ac valentes, oculis cæſiis, hirſutos, capillamento mediocri, temperatura calidiori, & ſicciori. Occidentalis verò rubentes omninò, ſtatura mediocri, exiguo capite, ſubtenues, flauis capillis, rigidos: conſtitutione verò corporis ſicca: Venus ſimilia ijs efficit quæ Iupiter, niſi quod elegantiora, & plauſibiliora, muliebremq; magis habitum, decentia omnia, habitiora, ſucculentiora, ac deniq; teneriora. Peculiariter verò oculos dat decenter ſublucidos. Mercurius orientalis flaueſcentes, ſtatura temperata, & conformi, oculis exiguis, capillamento mediocri, temperatura magis ad calidam accidente. Occidentalis verò cùm eſt, flauos, rara, & tenui corporis contextura, oculis cauis, caprinis pedibus, ſubrubeſcentes, conſtitutione corporis ſicciore. Opitulantur autem vnicuiq; horum configurati. Sol quidem ad formam decentiorem producendam, & habitiorem. Luna verò maximè in ſeparatione vniuerſim ad maiorem conformitatem, & robur, ac temperaturam viuidiorem. Particulatim verò habita ratione illuminationis ſicut in principio huius operis recenſuimus. Rurſum in genere, cùm

matu-

matutinæ sunt stellæ, & apparentes, ingentia efficiunt corpora. cumque in prima statione fuerint, valida, ac firmis lateribus. Præeuntes verò, immoderata, & cùm secundo constiterint, imbecilliora. Occidentes verò dignitate prorsus nulla, & vitiorum fœcunda. Ac cùm loca quoq; ipsa ad configurationes maximè informationum, & temperaturas, vt diximus, conducant, in genere rursus qui à verno æquinoctio, & æstiua conuersione intercipitur quadrans, coloris grati efficit, staturosos, valentes, oculis nitidis, magis ad humidam calidamque temperaturam accidentes. Qui verò inter æstiuam conuersionem, & autumnale æquinoctium comprehenditur, colore medio, conformi statura, valentes, oculis nigris, hirsutos, capillis crispis, calidiores, & sicciores. Qui inter autumnale æquinoctium, & conuersionem hybernam intercipitur, flauos, graciles, maculosos, raræ corporis contexturæ, capillamenti mediocris, decentibus oculis, frigidiores, & sicciores. Qui à brumali solstitio, & verno æquinoctio continetur, nigros, statura conformi, capillis rigidis, subtenues, temperatura frigida, & humida. Particulatim verò, humanæ quidem figuræ constellationes, tam intra signiferum, quàm extra comprehensæ, conformia, & temperata corpora producunt. Quæ verò alterius sunt figuræ, defórmant, ea quidem, iuxta suam vniuscuiusq; formam, hominis corporaturam. Et quodammodo similia ijs euadunt

dunt membra vel magnitudine, & paruitate, vel robore, & teneritudine, & conformitate. Magnitudine, vt verbi gratia, Leo, Virgo, & Sagittarius. Paruitate, vt Pisces, Cancer, & Capricornus. Rursus vt Arietis, Capricorni, & Leonis, priora quidem, & superiora, ad valentiorem corporis cõstitutionem faciunt, inferiora, & posteriora ad infirmiorem: ita contra Sagittarij, Scorpij, & Geminorum, anteriora quidem ad imbecilliorem temperaturam iuuant, posteriora verò ad robustiorem. Similiter Virgo, Libra, & Sagittarius, conformitatem adducunt, & moderationem. Scorpius verò, & Pisces, & Capricornus minus sibi constantem temperaturam, & immoderationem. Et in alijs similiter. quæ quidem omnia contemplantes, & commiscentes, propriam, & exactam temperaturæ rationem, assequemur.

DE VITIIS, ET MORBIS CORporis. Cap. XVI.

Ex duobus circulis, finitore, & meridionali, prior ea quæ corporis, posterior quæ sunt actionum spectat: quod naturalis ratio suadet, alibi à nobis exposita. Occidens autem, cum hostilem habeat ad Horoscopum radium eò amplius posset ad morbos ferendos: assumit quoq; sextam domum, nam Parallelo mundano, iuxta nostram inuentionem alibi expositã, ad spatium prima, & septima domus referatur. Malefica his locis, maximè si luminaria hostiliter lædent, & addendum Luminaria

quoq;

quoq; ibidem à maleficis læsa, morbos iuxta suam naturam infligunt, & eò grauiores quò proximioribus radijs. Signa innuunt partes corporis vexandas, immo dico ego etiam domus, sed ordine conuerso, vt alibi firmissimis rationibus ostendam, ob motum conuersum; itaut Horoscopus caput, duodecima collum, vndecima pectus & brachia &c. Puncta verò causas, & genus morborum, & vitiorum, quorum nonnulla experimento demonstrata recenset.

CVm proxima his sit de vitijs, & morbis corporis disceptatio, ea nobis primum explicanda est. Et hic eos, qui generalem inuestigationem spectant, respicere oportet ad finitoris duos angulos, orientalem scilicet, & occidentalem. Maximè verò ad occidentalem, quodq; ipsum antecedit, quod quidē nulla necessitude cum Horoscopo coniunctum est: obseruare etiam maleficas stellas conuenit, quomodo affectæ ad ipsum fuerint. Si enim ad partes succedentes, ijs quæ iam dicta sunt constiterint, corpore aut radijs tetragonis, oppositisùe, siue vtræq; maleficæ, siue harum altera, vitia, & morbos corporis nato infligunt. Idq; potissimum, quando luminarium, vel alterum, vel vtrumq; in angulis, ita vt diximus, situm est, vt vel vna sint, vel ex aduerso. Tunc enim non solùm si succedat maleficorum quispiam, verum etiā si præcedat luminaria, ipse centrum obtinēs potest vitium, morbumùe inferre, prò ratione locorum finitoris, & signiferi pròque na-

tura ipsorum, vel maleficorum, vel affecto-rum syderum, ijsq; configuratorum. Partes enim vniuscuiusq; signorum loco horizontis affecto circumfusæ, significabunt corporis partem laboraturam, & vtrum vitium futurum sit, an morbus, an potius vtrumq; Astrorum verò naturæ, horum euentuum genera, & causas aperiunt. Nam ex potissimis hominis partibus Saturnus præest auditui dextro, vesicæ, spleni, pituitæ, & ossibus.

Iupiter, tactui, pulmoni, arterijs, & semini.

Mars, auditum sinistrum possidet, renes, venas, ac pudenda.

Sol, visui imperat, & cerebro, cordi, & neruis, & denique dextris omnibus.

Venus, in olfactum, hapar, & carnem dominium exercet.

Mercurius, sermonem gubernat, & menti rationiq; præsidet, linguæ etiam, felli, & sedi.

Luna, gustui, & gulæ, stomacho, ventri, vuluæ, & sinistris omnibus.

Solent verò vitia plerumq; accidere, cùm orientales sunt maleficæ, morbi è diuerso quando sunt occidentales. Separata enim sunt hæc duo, ac vitium quidem semel infligitur, nec constantes dolores adfert, morbus verò, vel continuos vel reciprocos. Quantum ad accuratiorem, minutiorum euentuũ, obseruationem attinet, sunt peculiaria quædam his considerandis schemata, ab euentibus crebris ex similibus configurationibus origi-

originem habentibus, annotata, & collecta. Orbitates enim portenduntur, alterius quidem oculi, quando Luna solitaria in præfatis angulis reperitur, aut cum Sole congrediens, aut ei ex aduersum posita: & cùm in alterutra reliquarum, erga Solem, cõfigurationum, applicatur nebulosarum stellarum alicui, in signifero conuersantium, vt ijs quæ in Cancri cõstellatione sunt, aut pleiadi, aciei quoq; sagittæ sagittarij, & aculeo Scorpionis, partibusq; Leonis circa Berenices crinem, item vrnæ Aquarij. Amplius quando Mars, aut Saturnus, ad Lunam in angulis sitam, & occidentalem, ipsi orientales ascenderint, aut hi ipsi in centris constituti, Solem antecesserint. Si verò ambobus luminibus, siue in eodem signo, siue ex opposito, sicut diximus, sitis, configurentur, matutini quidem ad Solem comparati, ad Lunam verò vespertini vtriq; oculo minitantur, Mars quidem à plaga, aut pulsatione, ferro, aut vstione, cœcitatem inducit: & si Mercurio conciliatus est in palæstris & gymnasiis, aut ab hominum malorum incursibus. Saturnus verò per suffusionem, frigus, glaucomata, & his similia. Rursus quando Venus constituitur in aliquo prędictorum angulorum, maximè in occasu cũ Saturno congrediens, aut ei configurata, aut loca mutuò cum eo permutans, & supra eam Martis sydus attollitur, aut ex opposito ferit, maribus quidem sobolem negat, fœminis verò abortiones decernit, crudos partus ac fœ-

tus

tus laceros, maximè in Cancro, Virgine, & Capricorno; ac si Luna in ortu Marti se applicat. Quòd si Mercurius Veneri hoc modo configuretur cum Saturno, & rursus Mars supra eam elatus sit, aut ex aduersum respiciat, eunuchi, aut Hermaphroditi, & quorum genitales meatus concreti sunt, in lucem producuntur. His ita habentibus cùm etiam Sol configuratur, & luminaria, vnaq; Venus masculina sunt, & Luna occidentalis, & ad eam maleficæ per proximè sequentes partes ascendant, mares quidem euirati nascuntur, & testium vitijs afflicti, præcipuè in Ariete, Libra: fœminæ verò, infrugiferæ, & steriles. Aliquando neque ab oculorum vitijs liberi sunt, qui ita nascuntur. Impedita lingua sunt, & blæsa, ac balbutiente, quotquot Saturnum, & Mercurium habent in prædictis angulis congredientes cum Sole, maximè quando occidentalis etiam est Mercurius, & ambo cum Luna configurantur. His verò fortè adiunctus Mars, soluere plerumq; solet linguæ inuolutionem, postea quam Luna illi obuiam fit. Rursus, si, vel lumina ad maleficos in centris hærentes ascenderint, aut ex opposito ab ipsis impedita fuerint, maximèq; Luna in nodis, siue flexuris constituta, aut in signis, obnoxijs, nimirum Ariete, Tauro, Cancro, Scorpio, & Capricorno, vitia corporis eueniunt, gibbi scilicet aut claudicationes, & luxationes, si quidem cùm ipsis luminaribus fuerint maleficæ, ab ineunte ætate, &

horæ

delationis auferemus, adijciemusùe angulo, vnde comparationem accepimus. Vt quoniam prædictorum terminorum excessus est temporum duodecim, ponebatur verò abesse anterior locus ab vtroq; angulorum horis æqualibus, temporalibus tribus, quæ semissẽ reddunt sex, accipientes verò, & 12. temporum semissem, & adijcientes ad 58. aut à 70. auferentes, inueniemus superationem 64. tẽporum. Si verò duabus temporalibus horis abesset ab alterutro angulorum quæ trientem constituunt sex horarum, Trientem quoque superationis temporum 12. nimirum 4. si quidem duarum horarum distantiæ à medio cœlo ponebantur, adiecerimus sanè temporibus 58. Si verò ab occasu, subduxerimus à 70. sic igitur nobis, temporum interiectorum magnitudo, conuenienter rationi, inuestiganda est. Discernemus verò deinceps, in vnaquaq; prædictarum occursationum, aut obituum, iuxta ordinem ab ijs qui temporis breuissimi sunt acceptum, & interemptrices, & scalares quæq; aliàs per traiectiones eueniunt, prout inficitur occursus, aut iuuatur ad eum, quem diximus, modum, & pro singulorum occursuum temporali exitu. Afflictis enim simul, & locis, & in exitu annorum reuolutione Stellarum inficiente præcipua loca, mortem certam expectare oportet. At si alterutrum horum humanæ naturæ laboranti succurrat, assultus magnos, & graues. Vtroq; verò iuuante languores tantum, aut damna, &

& deportationes temporales: horum peculiari ratione accepta ab,occurſantium locorum, ad genituræ negotia, neceſſitudine Nihil verò prohibet interdum, diſſidentibus ijs penes quos interimendi ius eſſe oportet, occurſus ſingulos æſtimantes, aut ijs maximè vti qui ad exitum euentuum, & ad ea quæ poſt conſequutura ſunt, comparati eſſe videntur, aut omnium pro virium magnitudine valentiū, obſeruationem inſtituere; eorum vehementiam, & imbecillitatem, ijſdem rationibus coniectantes.

DE FORMA, ET TEMPERATVra corporis. Cap. XV.

Si rationalis anima paratum inuenit corporis temperamentum, vt inquit Ptolemaus, profectò liquet nihil neceſſaria connexionis etiam ſecundum Aſtrologia pracepta ad inuicem habere: adeoq; vt omninò libera ſemper illa ſuperſit. Horoſcopum, & Lunam aſſumit ad corpus conſtruendum; dominantes, & fixas coaſcendentes ad imprimendas qualitates: coaſcendentes, inquit, non ſecundum longum repertas, vt quidam errore labuntur. Enumerat autem ſingillatim ſuam vniuſcuiuſq; planeta naturam, & proprietates, quaque ex eorum diuerſis paſſionibus oriuntur: cum verò multiplices, prudenter commiſcenda.

ENarrata à nobis de vitæ ſpatio pertractatione, dicamus, ſecuti præſcriptam ab initio ſeriem, de forma, & corporis deliniatione. Quandoquidem quæ corporis ſunt

natura ante animam finguntur, & corpus cũ sit densius, cognatas ferè habet, peculiarium suarum commistionum, apparitiones Anima non nisi post, & paulatim infusas sibi à prima origine dotes, in lucem profert. Quæ verò extra nos sunt, succedenti magis deinceps tempore aduentant. Obseruare igitur vniuersum oportet orientalem finitoris partem, & succedentes aut gubernandæ eius ius possidentes errones, sicut diximus. Partim verò, & Lunam similiter. Nam ex horum locorum, ijsq; imperantium, informandi natiua ui, & horum temperantura, amplius ex coascendentium ipsis fixarum stellarum deliniatione, ea, quæ ad corpus fingendum spectant, colliguntur; ita tamen vt primas tribuamus stellis penes quas dominandi ius est, secundas ipsorum locorum peculiari naturæ. Primum igitur si quis illud singulari, & simplici via prosequatur, hunc habebit modum. Nam inter stellas sanè Saturnus quum orientalis est, flauos commodèq; habentes procreat, capillis nigris, crispo capite, oculis magnis, & statura moderata. Temperatura verò humidiore, & frigidiore. Occidentalis verò cùm est, nigros, & macilentos, & paruos, capillo simplici, tenues, aliquantulum moderata statura, nigris oculis: temperatura verò frigidiori, & ficciore. Iouis verò sidus locis prædictis imperans, orientale, albos cum quadam coloris commendatione, capillitio mediocri, nigris oculis, & benè magnos, forma

na venerabili: temperatura verò magis declinante ad calorem, & humorem. Occidentalis verò cùm eſt, albo quidem colore, ſed indecenti, item capillis rigidis, aut recaluaſtros etiam, & caluos, ſtatura mediocri: temperatura verò humidiore. Martis ſydus oriētale, rubeſcentes efficit, & ſtaturoſos, ac valentes, oculis cæſiis, hirſutos, capillamento mediocri, temperatura calidiori, & ſicciori. Occidentalis verò rubentes omninò, ſtatura mediocri, exiguo capite, ſubtenues, flauis capillis, rigidos: conſtitutione verò corporis ſicca: Venus ſimilia ijs efficit quæ Iupiter, niſi quod elegantiora, & plauſibiliora, muliebremq; magis habitum, decentia omnia, habitiora, ſucculentiora, ac deniq; teneriora. Peculiariter verò oculos dat decenter ſublucidos. Mercurius orientalis flaueſcentes, ſtatura temperata, & conformi, oculis exiguis, capillamento mediocri, temperatura magis ad calidam accidente. Occidentalis verò cùm eſt, flauos, rara, & tenui corporis contextura, oculis cauis, caprinis pedibus, ſubrubeſcentes, conſtitutione corporis ſicciore. Opitulantur autem vnicuiq; horum configurati. Sol quidem ad formam decentiorem producendam, & habitiorem. Luna verò maximè in ſeparatione vniuerſim ad maiorem conformitatem, & robur, ac temperaturam viuidiorem. Particulatim verò habita ratione illuminationis ſicut in principio huius operis recenſuimus. Rurſum in genere, cùm

matu-

matutinæ sunt stellæ, & apparentes, ingentia efficiunt corpora. cumque in prima statione fuerint, valida, ac firmis lateribus. Præeuntes verò, immoderata, & cùm secundo constiterint, imbecilliora. Occidentes verò dignitate prorsus nulla, & vitiorum fœcunda. Ac cùm loca quoq; ipsa ad configurationes maximè informationum, & temperaturas, vt diximus, conducant, in genere rursus qui à verno æquinoctio, & æstiua conuersione intercipitur quadrans, coloris grati efficit, staturosos, valentes, oculis nitidis, magis ad humidam calidamque temperaturam accidentes. Qui verò inter æstiuam conuersionem, & autumnale æquinoctium comprehenditur, colore medio, conformi statura, valentes, oculis nigris, hirsutos, capillis crispis, calidiores, & ficciores. Qui inter autumnale æquinoctium, & conuersionem hybernam intercipitur, flauos, graciles, maculosos, raræ corporis contexturæ, capillamenti mediocris, decentibus oculis, frigidiores, & ficciores. Qui à brumali solstitio, & verno æquinoctio continetur, nigros, statura conformi, capillis rigidis, subtenues, temperatura frigida, & humida. Particulatim verò, humanæ quidem figuræ constellationes, tam intra signiferum, quàm extra comprehensæ, conformia, & temperata corpora producunt. Quæ verò alterius sunt figuræ, deformant, ea quidem, iuxta suam vniuscuiusq; formam, hominis corporaturam. Et quodammodo similia ijs euadunt

dunt membra vel magnitudine, & paruitate, vel robore, & teneritudine, & conformitate. Magnitudine, vt verbi gratia, Leo, Virgo, & Sagittarius. Paruitate, vt Pisces, Cancer, & Capricornus. Rursus vt Arietis, Capricorni, & Leonis, priora quidem, & superiora, ad valentiorem corporis cōstitutionem faciunt, inferiora, & posteriora ad infirmiorem: ita contra Sagittarij, Scorpij, & Geminorum, anteriora quidem ad imbecilliorem temperaturam iuuant, posteriora verò ad robustiorem. Similiter Virgo, Libra, & Sagittarius, conformitatem adducunt, & moderationem. Scorpius verò, & Pisces, & Capricornus minus sibi constantem temperaturam, & immoderationem. Et in alijs similiter. quæ quidem omnia contemplantes, & commiscentes, propriam, & exactam temperaturæ rationem, assequemur.

DE VITIIS, ET MORBIS CORporis. Cap. XVI.

Ex duobus circulis, finitore, & meridionali, prior ea qua corporis, posterior qua sunt actionum spectat: quod naturalis ratio suadet, alibi à nobis exposita. Occidens autem, cum hostilem habeat ad Horoscopum radium eō amplius posset ad morbos ferendos: assumit quoq; sextam domum, nam Parallelo mundano, iuxta nostram inuentionem alibi expositã, ad spatium prima, & septima domus referatur. Malefica his locis, maximè si luminaria hostiliter lædent, & addendum Luminaria

quoq;

quoq; ibidem à maleficis læsa, morbos iuxta suam naturam infligunt, & eò grauiores quò proximioribus radijs. Signa innuunt partes corporis vexandas, immo dico ego etiam domus, sed ordine conuerso, vt alibi firmissimis rationibus ostendam, ob motum conuersum; itaut Horoscopus caput, duodecima collum, vndecima pectus & brachia &c. Pancta verò causas, & genus morborum, & vitiorum, quorum nonnulla experimento demonstrata recenset.

CVm proxima his sit de vitijs, & morbis corporis disceptatio, ea nobis primum explicanda est. Et hic eos, qui generalem inuestigationem spectant, respicere oportet ad finitoris duos angulos, orientalem scilicet, & occidentalem. Maximè verò ad occidentalem, quodq; ipsum antecedit, quod quidē nulla necessitude cum Horoscopo coniunctum est: obseruare etiam maleficas stellas conuenit, quomodo affectæ ad ipsum fuerint. Si enim ad partes succedentes, ijs quæ iam dicta sunt constiterint, corpore aut radijs tetragonis, oppositisùe, siue vtræq; maleficæ, siue harum altera, vitia, & morbos corporis nato infligunt. Idq; potissimum, quando luminarium, vel alterum, vel vtrumq; in angulis, ita vt diximus, situm est, vt vel vna sint, vel ex aduerso. Tunc enim non solùm si succedat maleficorum quispiam, verum etiā si præcedat luminaria, ipse centrum obtinēs potest vitium, morbumùe inferre, prò ratione locorum finitoris, & signiferi pròque natura

tura

tura ipsorum, vel maleficorum, vel affectorum syderum, ijsq; configuratorum. Partes enim vniuscuiusq; signorum loco horizontis affecto circumfusæ, significabunt corporis partem laboraturam, & vtrum vitium futurum sit, an morbus, an potius vtrumq; Astrorum verò naturæ, horum euentuum genera, & causas aperiunt. Nam ex potissimis hominis partibus Saturnus præest auditui dextro, vesicæ, spleni, pituitæ, & ossibus.

Iupiter, tactui, pulmoni, arterijs, & semini.

Mars, auditum sinistrum possidet, renes, venas, ac pudenda.

Sol, visui imperat, & cerebro, cordi, & neruis, & denique dextris omnibus.

Venus, in olfactum, hapar, & carnem dominium exercet.

Mercurius, sermonem gubernat, & menti rationiq; præsidet, linguæ etiam, felli, & sedi.

Luna, gustui, & gulæ, stomacho, ventri, vuluæ, & sinistris omnibus.

Solent verò vitia plerumq; accidere, cùm orientales sunt maleficæ, morbi è diuerso quando sunt occidentales. Separata enim sunt hæc duo, ac vitium quidem semel infligitur, nec constantes dolores adfert, morbus verò, vel continuos vel reciprocos. Quantum ad accuratiorem, minutiorum euentuũ, obseruationem attinet, sunt peculiaria quædam his considerandis schemata, ab euentibus crebris ex similibus configurationibus origi-

originem habentibus, annotata, & collecta. Orbitates enim portenduntur, alterius quidem oculi, quando Luna solitaria in præfatis angulis reperitur, aut cum Sole congrediens, aut ei ex aduersum posita: & cùm in alterutra reliquarum, erga Solem, cõfigurationum, applicatur nebulosarum stellarum alicui, in signifero conuersantium, vt ijs quæ in Cancri cõstellatione sunt, aut pleiadi, aciei quoq; sagittæ sagittarij, & aculeo Scorpionis, partibusq; Leonis circa Berenices crinem, item vrnæ Aquarij. Amplius quando Mars, aut Saturnus, ad Lunam in angulis sitam, & occidentalem, ipsi orientales ascenderint, aut hi ipsi in centris constituti, Solem antecesserint. Si verò ambobus luminibus, siue in eodem signo, siue ex opposito, sicut diximus, sitis, configurentur, matutini quidem ad Solem comparati, ad Lunam verò vespertini vtriq; oculo minitantur, Mars quidem à plaga, aut pulsatione, ferro, aut vstione, cœcitatem inducit: & si Mercurio conciliatus est in palæstris & gymnasiis, aut ab hominum malorum incursibus. Saturnus verò per suffusionem, frigus, glaucomata, & his similia. Rursus quando Venus constituitur in aliquo prędictorum angulorum, maximè in occasu cũ Saturno congrediens, aut ei configurata, aut loca mutuò cum eo permutans, & supra eam Martis sydus attollitur, aut ex opposito fert, maribus quidem sobolem negat, fœminis verò abortiones decernit. crudos partus ac fœ-
tus

tus laceros, maximè in Cancro, Virgine, & Capricorno; ac si Luna in ortu Marti se applicat. Quòd si Mercurius Veneri hoc modo configuretur cum Saturno, & rursus Mars supra eam elatus sit, aut ex aduersum respiciat, eunuchi, aut Hermaphroditi, & quorum genitales meatus concreti sunt, in lucem producuntur. His ita habentibus cùm etiam Sol configuratur, & luminaria, vnaq; Venus masculina sunt, & Luna occidentalis, & ad eam maleficæ per proximè sequentes partes ascendant, mares quidem euirati nascuntur, & testium vitijs afflicti, præcipuè in Ariete, Libra: fœminæ verò, infrugiferæ, & steriles. Aliquando neque ab oculorum vitijs liberi sunt, qui ita nascuntur. Impedita lingua sunt, & blæsa, ac balbutiente, quotquot Saturnum, & Mercurium habent in prædictis angulis congredientes cum Sole, maximè quando occidentalis etiam est Mercurius, & ambo cum Luna configurantur. His verò fortè adiunctus Mars, soluere plerumq; solet linguæ inuolutionem, postea quam Luna illi obuiam fit. Rursus, si, vel lumina ad maleficos in centris hærentes ascenderint, aut ex opposito ab ipsis impedita fuerint, maximèq; Luna in nodis, siue flexuris constituta, aut in signis, obnoxijs, nimirum Ariete, Tauro, Cancro, Scorpio, & Capricorno, vitia corporis eueniunt, gibbi scilicet aut claudicationes, & luxationes, si quidem cùm ipsis luminaribus fuerint maleficæ, ab ineunte ætate, &

horæ

horæ partus. Sin autem in cœli fastigio fuerint, & supra luminaria eleuentur, eque regione ponantur, à grauibus periculis, nimirum præcipitationibus, aut latronum incursionibus, atq; quadrupedum. Si Mars hoc pacto elatus est, ab igne, aut vulneribus tumultuosè illatis, aut latrociniijs. Si Saturnus, ex præcipitationibus, naufragio, artuum contraxionibus. Verumeninuierò vitia vt plurimum eueniunt, in signis tropicis, & æquinoctialibus, Luna versante. In verno quidem signo, potissimum ex vitiligine, in æstiuo ex impetigine, in autumnali ex lepra, in hyberno ex lentigine, & id genus alijs. Morbi verò accidere plerumq; solent, quando in prædictis constitutionibus malefici configurantur modo contrario, videlicet vespertini cum Sole, cum Luna matutini. In genere verò Saturnus ventres frigidos efficit, superuacuis humoribus plenos, pituitosos, defluxibus obnoxios, tenues, valetudinarios, disentericos, tussientes, & egrè sordes, tussi eijcientes, colicos, leprosos, amplius fœminas ex vtero laborantes: Mars sanguinem expuentes, atra bile detentos, anhelosos propter affectum pulmonem, scabiosos, & qui nunquam, non vel inscisuris, vel vstulationibus, aut texioribus corporis partibus, laborent, fistulis nimirum, sanguinis effluxibus, adustionibus etiã, ac succensis depascentibusq; hulceribus. Fœminas amplius præter hæc abortibus, aut fœtus mutili, & inchoati enixibus, & corrosio-
nibus

nibus solet inuoluere. Peculiares etiam, astrorum configuratorum, naturę, ad corporis partes, peculiaria quædam in morborum generibus, efficiunt. Iuuat autem ad malorum vehementiam Mercurius. Saturni enim frigus intendit ei conciliatus, magisq; constanti motione incitat pituitæ defluxus, & humoris turbam, præcipuæ circa pectus, ventriculum, ac guttur. Marti operam nauat exiccando, vt in vlceribus ex denudatione, & siccitate prouenientibus incrustatis, apostematis, igni sacro, lichenibus feris, siue ex nigra bile orientibus, comitiali, lepra, & his affinibus. Similiter iuxta signorum variationes, eorum videlicet quæ in angulis prædictis figurationibus circunfunduntur, accidunt quędam morbis propria. Cancer enim in primis, & Capricornus, Piscesq; & omninò quæ terrestribus sunt, & aquaticis similia signa, vlcerum depascentium, ac serpentium, calamitates infligunt, impetiginum, scrophularum, fistularum, lepræ, & his similium. Sagittarius verò, & Gemini comitialem. Et quæ in postremis partibus signorum reperiũtur astra, extremis artubus morbos, & vitia inferunt, per humorum scilicet defluxus, vnde lepræ, & vniuersim podagræ, & chiragræ oriuntur. His igitur ita constitutis si nullus beneficorum configurabitur maleficis morborum auctoribus, aut luminibus angulos occupantibus, insanabilia, & grauia erunt, siue vitia, siue morbi. Idem coniectandum est, si

si configurati quidem sunt benefici, sed à maleficis supplosi in potestate constitutis. Si verò ipsæ beneficæ stellæ, iuxta præcipuas configurationes positæ, supergrediuntur supra maleficas, quæ morbis vitijsq; occasionem dabant, tunc vitia decentia erunt, minimoque dehonestamento, morbi mediocres, benèque tractabiles, & nonnunquàm facilè curabiles, quando videlicet beneficæ stellæ orientales sunt. Ac Iupiter quidem humanis auxilijs, per opes, & dignitates tegere vitia solet, morbosq; mitigare. Cum Mercurio etiam medicamentis, & medicorum concilijs. Veneris stella deorum prædictionibus, & oraculis, vitia quodammodo elegantia, plausibiliaque efficit, morbos diuinitus petitis curationibus mitigabiles. At si illi Saturnus congressus sit, non sine ignominiosa pœna, & vulgo nota alijsq; id genus. Si Mercurius non sine subsidio, & lucro, ad ipsum ægrotum ex morbis, & vitijs, redituro.

DE QVALITATE ANIMI Cap. XVII.

Distinguit mentis potentias ab externis moribus; & priores à Mercurio, posteriores à Luna, vt à proprijs significatoribus, effluere. Spectat Signa, & dominantes errones: mobilia inuentiones, & cupiditates; bicorporea varietatem; fixa constantiam significant: Orientalitas modum quendam agendi simplicem iuxta vniuscuiusque naturam; è contra occidentali-

tas

tas deprauatum. Sidera cæteris valdè præstare eleuatione, quæ quomodo fiat dictum est lib. 2. cap. 8. Tandem exponit singulorum Planetarũ ad hanc rem suas proprietates, quas etiam secundum eorum ad inuicem familiaritates permiscet. Luna in flexuris, idest cum nimia latitudine, inconstantiam & errores; in nodis acumen, & industriam &c.

DE ijs igitur quæ corpori eueniunt sit hoc veluti simulachrum quoddam cõsiderationis. Eorum verò quæ ad animæ qualitatem pertinent, intellectus quidem, & rationis contemplatio, à Mercurij constitutione accipienda vbiq; est, morum verò, & habetiorum animæ actionum, & à ratione secretarum, à luminaribus corpulentioribus, nimirum à Luna,& astris,illius,vel separationi, vel applicationi, configuratis. Cùm verò multiplices sint animæ motionum, & variæ formæ,meritò sanè,& hanc considerationem non simpliciter, & temerè instituerimus, sed per multam ac variam obseruationem. Ac signorum quidem qui Mercurium, & Lunã, & dominium in eos exercentia sidera circũsistunt, differentiæ multum momenti adferunt ad peculiares animorum dotes, & rationem habentium ad prædictorum astrorum genus configurationes ad Solem, & angulos, ac denique peculiaris vniuscuiusq; syderis ad animæ affectiones procreandas natura. Signa igitur mobilia, vt generatim dicamus, publicolas mentes generant, ciuilium, forensiumq; nego-

negociorum cupidas. Amplius, ambitiosos, diuinis vacantes, ingeniosos, agiles, indagatores, inuentores, bene coniectantes, refutatores, diuinatores. Bicorpora verò signa, varios, mutabiles, indociles, leues, permutationis auidos, neutiquam simplices, amatores, versipelles, musica studiosos, negligentes, obuios, ad pœnitudinem pronos. Fixa obseruantes æqui, álienos ab assentatione, constantes, confirmatos intelligentes, tolerantes, laboriosos, rigidos, continentes, iniuriæ illatæ memores, cœpti operis prosecutores, contentiosos, ambitiosos, seditiosos, cupidos, præfractos, non facile flexibiles. Configurationum quę orientales sunt, & apud Horoscopum, maximè quæ in proprio intuitu, siue persona, liberos, simplices, & præfractos, fortes, ingeniosos, acutos, & apertos præstãt. Matutinæ verò stationes, & cœli culminationes, ratiocinatores, constantes, magnanimos, memores, cœpta vrgentes, immobiles, fortes, fraudis expertes, prudentes, inflexibiles, crudos, censores, negociosores, scelerum vindices, scientijs idoneos, ortus verò stellarum in noctis exordio, & occasus instabiles, flexibiles, infirmos, laboris impatientes, facile concitabiles, humiles, & viles, timidos, dubios, timide audaces, obtusos, iactabundos, tardos. Vespertinæ stationes, & subterraneæ culminationes, amplius in Mercurio, & Venere, die quidem vespertini, obitus, noctu verò matutini, ingeniosos, & sapientes, non nimis

nimis memores, neq; laborum aut patientes aut cupidos, occultarum perscrutatores, & inuisarum rerum indagatores, vt magicarum, mysteriorum, sublimium, orchanicarum, fabrilium, operum mirabilium architectos, rerum cœlestium, & philosophiæ studiosos, aruspices, diuinatores ex somniis, & his affines. Quando verò in proprijs aut domesticis locis fuerint, & sectis astra quæ animis formandis præsunt, quemadmodum in principio huius operis discreuimus, illustria, & non impedita, suis viribus suffulta, & lucrosa decernunt sua omnia, potissimè cùm ipsa astra vtriq; loco dominantur, nimirum Mercurio qualitercunq; configurata, à Luna separantur, aut ad eam se applicant. Sin aliter sunt sita, & in locis alienis, quæ ex sua natura peculiariter animis imprimunt, obscura, occulta, & inchoata sunt. Quæ verò ab iis qui his dominantur aut elati sunt supra ea proficiscuntur, valida, & ijs, quibus insunt noxia sunt omnia, vt qui propter maleficarum stellarum commoda diuersoria mali sunt, dominantibus ipsis stellis facilè ad nocendum alijs ac sine suo periculo, nec impediti, nec sine gloria, & lucro, concitantur. Superatis autem his ab ijs quæ sunt alterius sectæ siue familiæ, non impunè alijs insultatur, & animaduersionem facilè incurrunt. Contra qui propter beneficarum stellarum ad prędicta loca familiaritatem boni, & æqui sunt, si nullæ supra eas elatæ sint, gaudebunt,

& bene audient ob ea quæ in alios conferunt beneficia, nec à quoque contumelia afficientur, ſed vtilis, & fœcunda erit ſua ipſis probitas. Deuictis verò his à ſtellis contrarijs, qui ſua manſuetudine,& humanitate, in aliorum ſugillationem,& contemptum, vim, contumeliamq; incurrunt. Hæc igitur eſt in genere ſumpta harum rerum conſideratio, nunc ſingularia ab aſtrorum propria natura ſecundum huiuſcemodi dominium pendentia, deinceps ſummatim percurramus, quo ad commiſtionem, & contemperaturam eorum quæ vniuerſum deprehendi poſſunt, aſſequamur.

Saturnus igitur ſolus gubernationem animæ nactus dominuſq; Mercurij, & Lunæ, ſi bene ſitus fuerit, reſpectu orbis, & angulorũ, efficit nimirum corporis ſui, ac vitæ ſtudioſos, rigidis ſententijs, profundis meditationibus, auſteros, ſuæ pertinaciter ſententiæ adfixos, laborioſos, imperioſos, ſcelerum ſeueros vindices, ſupervacaneis intentos, auaros, violentos, thezauros coaceruantes, inuidos. Contra, obſcuro loco poſitus, ſordidos, præparcos, abiectos, ſuis ſententijs innixos, inuidos, timidos, ſolitarios, maledicos, lugubri ſemper habitu, impudentes, ſuperſtitioſos, laborioſos, ſuorum liberum, & neceſſariorum negligentes, domeſticis ſuis inſidiantes, triſtes, valetudinis ſuæ rationem nullam habentes. Si verò Ioui ſit prædicto modo conciliatus, & honorato loco conſtitutus, bonos,

nos, reuerentes maiorum natu, compositos, bene sentientes, alijs commodantes, impigros, exacti iudicij, quæstuosos, magnanimos, liberales, temerè nihil inceptantes, familiæ suæ studiosos, mites, prudentes, patientes, philosophos. Si secus, ineptos, furiosos, formidolosos, superstitiosos, sacra versantes, incantatores, suspicaces, liberorum suorum osores, amicis destitutos, abditis locis latentes, infidos, ineptè elegantiam affectantes, virulentos, dissimulantes, imbecilles, ambitiosos, ad pœnitudinem pronos, fatuosque, ac proindè tolerantes malorum, & iniuriarum. Marti verò prædicto modo conciliatus, in prospera constitutione, reddit homines citra delectum multa inceptantes, ore libero, laboriosos, turbulentos, timidè audaces, rigidos, immisericordes, fastidientes aliorum, asperos, bellaces, temerarios, seditiosos, fraudulentos, insidiatores, implacabili ira, perturbationibus inhiantes, tyrannicos, cupidos, Reipub. aduersantes, contentiosos, illatæ iniuriæ memores, funditus improbos, vehementes, intolerabiles, tumidos, & inflatos, importunos, gloriosos, infestos, iniquos, impunitos, ab omni humanitate alienos, immobiles, pluribus sese negocijs implicantes, agiles tamen, & artificijs idoneos, inuictos, & omnino lucrosos. Si verò infeliciter situs est, raptores, latrones fallarios flagitiosos, turpi lucro incumbentes, incompositos, à liberis, & necessarijs abhorrentes, contumeliosos, insidia-

ſidiatores, fures, periuros, crudeles nefarios, maleficos, homicidas, incantatores, impios, ſacrilegos, ſepulchorum aſſeſſores, ac planè improbos. Veneri cõciliatus, proſperèque cõſtitutus, efficit homines ingenio à mulieribus abhorrenti, ad ſenes verò propenſo, ſolitarios, inamœnos, in conuictu ab ambitione remotos, formoſa natiuo odio declinantes, inuenuſtos, inuidos, auſteros, alienos à congreſſu, & conuictu, ſuis ſententijs innixos, vates, religioſos, myſteriorum, & oraculorũ cupidos, ſacrificos, diuinos, venerabiles, & verecundos, philoſophos, fideles in conuictu, ſtabiles, continentes, ratiocinandi vi prædictos, cautos, ad indignationem pronos, in re vxoria ſuſpicaces, & zelotypos. Si infeliciter ſitus eſt, laſciuos, incontinentes, obſcœnos, ſine deliberatione plerunq; agentes, impuros in congreſſu, immundos fœminarum dolis expoſitos, ac maximè domeſticarum, audaces, prorſus infames, procliues in Venerem, pulchra declinantes, obtrectatores, maledicos, temulentos, obſequioſos, nefariè in coeundo affectos, non in eo tantum qui naturæ conſentaneus eſt, verum etiam præter naturam, ſeniorum, ac vilium hominum, ac deniq; beſtiarum lege vetitos congreſſus appetentes, impios, deorum irriſores, myſteriorũ ſacrorumq; prophanatores, infidos, calumniatores, nihil non tentantes. Mercurio conciliatus, honorato loco poſitus curioſos efficit, ſuſcitandi auidos, iuris indagatores, rerum me-

medicarum studiosos, arcanorum, & eorum quæ vulgò efferre religio est non expertes, miraculorum architectos, captiosos, in diem viuentes, agiles, procuratores, solertes, acutos, amarulentos, diligentes, sobrios, industrios, lucrosos. Contra infelicitet situs, nugones, iniuriæ illatæ memores, duris animis, laboriosos, suorum osores, inuidos, tristes, nocti vagos, insidiatores, proditores, immisericordes, fures, magnos, incantatores, machinatores, ma'a fide in negocijs versantes, offensatores facilèq; impingentes.

Iouis verò sidus quãdo solùm gubernationẽ animi nanciscitur in felici situ, efficit magnanimos, gratiosos, pios renerentes, hilares, humanos, magnificos, liberos, iustos, misericordes, affabiles, excogitãdi vi præditos, liberorũ, & affiniũ studiosos, principatui, & regno idoneos. Diuerso modo positũ, similia veluti simulachra iã dictorũ animis imprimit, obscurius, & humilius omnia, vt pro magnificentia, prodigalitatẽ: pro pietate, superstitionẽ: pro verecũdia, timiditatẽ: pro veneratione, multitudinis existimationẽ tantũ: pro humanitate, fatuitatẽ: pro amore pulchrarũ rerũ, studiũ deliciarũ, pro magnanimitate iactantiã, pro libertate respõsandi, & quibusuis sine discrimine obloquẽdi assuetudinẽ, & id genus cætera.

Marti verò conciliatus, honorata collocatione asperos producit, pugnaces, militari ingenio, & ad res procurandas idoneos, dominos, nemini parentes; audaces, sponte se

periculis obiectantes, negociosos, ore libero, ad reprehendendum pronos, cœpta prosequentes, contentiosos, primatum nusquàm non affectantes, prudenter insidiantes, vincendi studiosos, magnanimos, ambitiosos, animosos, omne iudicandi arbitrium sibi sumentes, & hæc omnia fœliciter. Si aduersa fuerit Iouis constitutio, contumeliosos, sine discrimine vnicuiq; manus inijcientes, crudeles, irreconciliabiles, seditiosos, contentiosos, peruicaces, calumniatores, insolentes, cupidos, raptores, variabiles, leues, & quos crebrò actorum pœnitet, temerarios, inconstantes, infidos, nullo iudicio, cognitione nulla, turbulentos, insidiosos, faciles ad verbera, querulos, prodigos, nugaces, enormes, & inconstantes.

Veneri conciliatus Iupiter fœlici situ, putos, voluptuarios, pulchrorum amantes, artificiosos, sciendi cupidos, musicos, cantores, leues, fraudi expositos, beneficos, argutos, minimè malos, pios, & deorum cultores, certaminum studiosos, prudentes, amatores, venustos, sed non sine maiestate quadam, splendidos, gnaros, liberales, literarum studiosos, iudicio præditos, modestos ac honestos erga rem Veneream, contentiosos, æqui amantes, & honoris cupientes, ambitiosos, & vt vno verbo dicam, decenter, & eleganter probos. Si minus fœliciter situs est, delitijs operam omnem nauantes, effœminatos, saltatores, muliebri, & euirato animo, sumptuosos,

ama-

amatores, segnes, somnolentos, in Venerem pronos, adulteros, ornatui nimis indulgentes, molles, ignauos, prodigos, ad cauillandum propensos. propè fatuos, affectuum impulsus non coercentes, cultum, & muliebrem elegantiam affectantes, muliebribus sententijs, sacris insistentes, lenones, mysteriorum indagatores, fidos sanè, & non improbos, gratiosos, & affabiles, iucundo conuictu, & in occursationibus liberiores.

Mercurio verò fœlici statu conciliatus, literarum cupidos, & linguarum, geometriæ amantes, mathematicos, artifices, concionatores, ingeniosos, sapientes, bonos, dapsiles, ciuiles, & politicos, beneficos, quibus tutò aliquid mandetur, bene moratos, liberales, & qui turba delectentur, callidos, lucrosos, veluti principatui genitos, pios, deorum amantes, mira in tractando dexteritate præditos, pios erga liberos, & parentes, & necessarios, familiæ studiosos, eruditos, philosophos, in existimatione ob hæc constitutos. Si secus, fatuos, nugones, in errorem procliues, contemptibiles, furore diuinatorio correptos, sacrificos, vaniloquos, amarulentos, simulantes sapientiam, stultos, superbos, commentores, incantatores, incompositos, multa scientes, & memoriæ tenacis, ad docendum habiles, minimeq; impuris cogitationibus obnoxios.

Martis sydus quando solùm animi formandi munus nanciscitur in situ fœlici, genero-

ſos facit, animoq; ad principatum propenſo, diuitiarum cupidos, verſipelles, fortes, multis ſeſe periculis exponentes, temerarios, nulli parentes, ſine diſcrimine inter homines agẽtes, peruicaces, acutos, audaces, faſtidientes aliorum, tyrannicos, ad pugnam procliues, iracundos, ad exercitum ductandum idoneos. Sin aliter crudeles, contumelioſos, ſanguinis profundendi, & tumultus concitandi cupidos, prodigos, vociferatores, percuſſores, temerarios, tumulentos, raptores, infeſtos, immiſericordes, perturbationibus obnoxios, furioſos, familiæ, & domeſticorum negligentes, impios.

Veneri conciliatus, in proſpero ſitu, amabiles, beneq; tractabiles, ſociorum ſtudioſos, ſuauiter conniuentes, lætos, luſui deditos, ſimplices, & apertos, modeſtos, ſaltatores, amatores, liberorum amantes, imitatores, voluptuarios, cultum corporis non ſpernentes, in veneria vitia pronos, & ſalaces, ſed ſine incommodo aut damno, quiq; vitia ſua tegere norint, prouidos, repræhenſionem, & iudicium, ſiue cenſuram aliorum non incurrentes, iuuenum amatores, maſculorum æquæ ac fœminarum, ſumptuoſos, iracundos, & zelotypos. Si ſecus ſe habet, natos facit oculis emiſſitijs, ſegnes, procliues ad Venerea, omnium ſecuros, cauillatores, adulteros, contumelioſos, mendaces, aſtutos, corruptores domeſticorum, & alienorum, vtq; feſtinos ad ſatisfaciendum cupiditatibus, ita facilè ſatiabiles,

tiabiles, mulierum ac virginum constupratores, crebrò se periculis obiectantes, calidos, immoderatos, insidiatores, periuros, faciles ad lapsum, & dementiam, interdum etiam seipsos ornare gestientes, audaces, peruersos, & insolenter petulantes.

Mercurio conciliatus situ fœlici vehementes reddit in dicendo, militares, strennuos, agiles, indespectos, versipelles, habiles, sophistas, laboriosos, veteratores, lingua promptos, ad inuadendum faciles, dolosos, inconstantes, ex insidijs hominem adorientes, malis artibus imbutos, ingeniosos, deceptores, simulatores, insidiatores, malè moratos, curiosos, malorum amantes, prosperè tamen agentes, & cum æqualibus, & similibus facilè, iucundèq; conuersantes, amicè recipientes, ac omninò, vt inimicis incommodantes, ita amicos, prouehentes. Si aliter situs est, decoctores, alienorum vsurpatores, crudeles, periculis se exponentes, audaces, & quos non rarò actorum pœniteat, faciles ad verbera, immoderati motus, mendaces, fures, impios, periuros, irruptores, seditiosos, incendiarios, histriones, infestos, latrones, sepulchrorum effossores, truculentos, falsarios, mala fide rem tractantes, incantatores, magos, veneficos, homicidas.

Venus sola animi gubernaculo præsidens, honorifico loco sita, blandos, bonos, voluptuarios, omnibus expositos, cordatos, puros, saltandi studiosos affectatores, lætos, laboris

fugientes, artium amantes, decentes, deorum mirè reuerentes, habiles, in somnijs fœlices, pio affectu erga liberos, & necessarios, beneficos, misericordes, liberales, lucrosos, ac deniq; Venerios. Sin aliter, ignauos, amatores, effœminatos, muliebres, timidos, præcipitabundos, in rem Veneream procliues, neq; infames neq; claros, sed obscuros, & latentes.

Mercurio conciliata fœlici situ, reddit ad opificia manuaria promptos, animo philosophico, & scientijs apto, ingeniosos, opifices, poetas, elegantes, bene moratos, voluptuarios, delicatos, lætos, sapientiæ amantes, amicis amicos, pios, prudentes, varia machinantes, meditabundos, aptos mente, gaudentes officio, celeriter atq; adeo libenter discentes, idq; sine magistri opera, æmulatores optimorum, affectantes eorum quæ pulchra sunt, ore honesto, gratiarum affatim plenos, sermone amabili, moribus moderatis, probos arenæ, delectatos, & palæstra, iudicandi acumine non destitutos, magnificos. Quantum ad Venerea pertinet à mulierum consuetudine abstinentes, ad puerorum congressus propensiores, & zelotypos. Si secus, irruptores, machinatores, ore impudico, nunc harũ nunc illarum partium, peruersis sententijs, deceptores, perturbatores, mendaces, calumniatores, periuros, penitus peruersos, insidiatores incompositos, inhospitales, falsarios, mulierum constupratores, & puerorum. Amplius cultui corporis deditos, molles, infa-

mes, quiq; in ore sint omni populo, omnibus se immiscentes, interdum rectè iudicantes interdum secus, turpia perpetrantes, & pro vario affectionum motu vnumquenq; contumelia afficientes.

Mercurius sine collega animum gubernans fœliciter situs, solertes, ingeniosos, mentis vi præditos, multarum rerum peritia instructos, ad inueniendum idoneos, experientes, bene ratiocinantes, coniectando scopum ferè attingentes, naturæ rerum peritos, bonæ indolis, imitatores, beneficos, contemplandi vi præditos, mathematicos, arcanorum conscios, & prosperè hæc omnia. Si aliter positus est, vafros, impræmeditatos, obliuiosos, impetuosos, leues, variabiles, ineptè elegantiam affectantes, insipientes, facilè per errorem peccantes, mendaces, nullo discrimine vtentes, inconstantes, infidos, alienis imminentes, iniustos, & omninò menti labili, & in errores seductili. Cum his ita constitutis, conferenda etiam erit Lunæ cōstitutio. Nam si in flexuris extiterit austrini, & borei limitis, cooperatur ad mentis animiq; naturam, quod efficiat omnia variabiliora, & indolem plurium machinatricem, ac deniq; inconstantiorem. In nodis verò, acutiorem, magisq; industriam, & agiliorem. Amplius ascendens, & aucta lumine, nobiliorem, illustriorem, ac solidiorem, liberioremq; Si minuta lumine aut Solis iubare oppressa est, tardiorem, hebetiorem, & ad pœnitudinem propensiorem;

obſcuriorem, & rectiorem quoque. Sol etiam ad partes vocatur quocunq; tandem modo animæ gubernatori conciliatus in felici conſtitutione, eo quòd omnia reddat æquiora, rectiora, perfectioraq; & plus dignitatis ſiue maieſtatis præ ſe ferentia, magis deniq; pia. Infeliciter ſitus, neq; hoſpitio receptus, humiliora, difficiliora, minus præ ſe dignitatis, minus maieſtatis ferentia, ſimpliciora, ſeueriora, magiſque cruda, intractabiliora, atq; omninò correctu aſperiora.

DE VITIIS, ET MORBIS ANImi. Cap. XVIII.

Ratio ferè eadem quæ ſuperioris capitis: nam ſignificatores ijdem. Epileptici, & furioſi intemperata quidem natura, ſed omninò contraria; vt ab infortunis, ſed contrario modo poſitis contingunt: Energumeni, & lunatici ſi Luna Solis inſuper radios, ſiue etiam hoſtiles configurationes offendat. Proſequitur verò an curabiles huiuſmodi morbi nec ne: tandem nonnulla merum alia vitia.

QVandoquidem poſt animæ explicatam peculiarem naturam, proximè ſequitur, de præcipuis eius affectionibus ſeu morbis tractatio. In genere igitur rurſus obſeruare expedit Mercurium, & Lunam, quo pacto habeant ſe ad inuicem, adq; angulos, & malefaciendum idoneas ſtellas. Vt ſi ipſi inter ſe inconiuncti ſunt, & apud orientalem finitorem à maleficis aut male affectis ſtellis ſupploduntur, aut circundatur, aut ex oppo-

ſito

sito feriuntur, multorum animi morborum authores sunt, quorum temperatio, & mistura, ex præcognitis siderum his locis conciliatorum proprijs conditionibus intelligenda est. Bona igitur pars mediocrium, & minutiorum animi morborum explicata in præcedentibus est, & potest eorum intentio aut remissio, ex eorum authoribus maleficis stellis, colligi. Verùm eunuucrò quæ insigni interuallo è mediocritate dissident, eam videlicet aut superaria, aut non attingentia, ac veluti morbosa ex omni parte, ac secundum vniuersam mentis constitutionem, hanc habent velut in tabula explicatam summatim considerationem. Epileptici plerunq; fiunt, quotquot Luna, & Mercurio nulla familiaritate cohærentibus, in orientali finitore, Saturnum perdiu, Martem verò noctu sustinent intuentem prædictam figurationem. Furiosi verò, quando præter ea quæ dicta sunt è diuerso Saturnus nocte, Mars die figurationi dominatur, potissimum in Cancro, Virgine, aut Piscibus. Dæmonioplecti nascuntur, & Lunatici quando sic constitutæ maleficæ Lunam præhendunt ad Solis radios properantem, Saturnus quidem cum Sole congredientem, Mars verò oppositam, maximè in Sagittario, & Piscibus. Solæ igitur maleficæ prædictum ad modum victoriam schematis nanciscentes immedicabiles reddunt, quos diximus, morbos, tectos tamen neq; passim in populum dispersos. Si verò conciliatis Ioue, & Venere, ma-

lesicæ

leficæ in occidentalibus partibus sint, beneficæ verò beneficis locis, & angulis sitæ, medicabilia quidem, sed illustria nimis hæc vitia constituunt, ac veluti publica ostenta. Iupiter enim medicorum opera sanabilia significat. Venus oraculis, & deorum subsidijs. At si contra maleficæ in orientali angulo consistunt, beneficis ad occasum reiectis, incurabilia iuxta ac illustria, maximèque omnibus inuulgata. Epilepticis continuitatem morbi afferunt, vociferationes, & mortis sæpe terrores inijciunt. Ad insaniam, & stuporem adijciunt in domesticos incoercitā licentiam, denudationem crebram, & blasphemias, hisq; cognata. Ad dæmonoplexiam, aut cerebri vuiditatem, bacchantium consuetudinem, occulta passim prodendi morem, verberationes, & his similia exempla. Peculiariter verò ex locis quæ figurationem compræhendunt, Solis, & Martis loca ad insaniam efficacia in primis sūt. Iouis, & Mercurij ad comitiales. Veneris ad numinis adflatus, & arcanorum reuelationes. Saturni, & Lunæ ad humorum copiam, ac dæmonoplexias. Hi sunt ferè morbi qui circa vniuersam agentis animæ constitutionem eueniunt, & ex his figurationibus colliguntur. Quæ ad eius partis quæ affectionibus percellitur naturam pertinent, è potissimo genere æstimata, videntur maximè, circa masculini aut fœminini sexus excessum, ac defectum, iuxta vtriusq; naturā, versari. Iudicantur verò simili cum prædi-

ctis

ctis ratione, nimirum cum Luna Solem in Mercurij locum surrogantes, & Martis cum Venere ad illos configurationem. His ita oculis expositis, si lumina sola in masculinis signis sunt, mares naturam masculinam superant, fœminæ ad virilem nimium indolem naturamq; transeunt. Si verò Mars quoque, & Venus, siue vterq; siue alteruter masculini fuerint, viri ad conuenientes naturæ congressus procliues admodum fiunt, adulteri, incoercibiles, & nunquàm non accincti ad turpem, & illegitimam commiscendorum corporum voluptatem. Fœminæ verò coitus præter naturam instituti appetentes euadūt, salaces, oculis emissitis, & quas tribades appellant, virilia sibi munia sumentes. Et si quidem sola Veneris stella mascula fuerit, clancularia hæc, & latentia vitia significat. Si etiam Martis, aperta, vt legitimarum vxorū loco habeant nōnunquàm quibus cum commiscentur. E diuersò cùm luminaria in prædicta figuratione in locis fœmininis inueniuntur, fœminæ in ijs quæ sibi natura cō-ueniunt modum non sciunt, viri præter naturam ad fœminarum mollitiem, & euirationem propendent. Cum adhæc Venus quoq; fœminina est, fœminæ procliues in Venerem, adulteræ, & salaces fiunt, Venereamq; operam, & conuenientes potissimum sexui suo congressus, neq; vllo tempore, neq; hominum vlli recusantes, turpe aut illegitimum sit, nihil pensi habentes. Viri verò molles, & ad

& ad naturæ ignotas coitiones præcipites, & concitatos; quiq; muliebres sibi partes congrediundo vendicant, occultè id sanè, & tectè. At si Martis quoque stella effœminata fuerit apertè ac liberè, & vrbana prorsus fiõtè, quę diximus, exercebunt, meretriciam illam, & publicæ prostitutorum turpem, & execrabilem personam induti, vsq; ad cõmunem populi indignationem, & deuotionem infames. Conferũt etiam orientales, & matutinæ figurationes Martis, & Veneris, vt hæc omnia viriliora sint, & illustriora, notioraq; occidentales autem, & vespertinæ muliebria magis, & tecta. Haud dissimiliter Saturnus his accedens, vt sint insolentiora, & impuriora hæc omnia, & cum maiori turpitudine ac dedecore coniuncta. Iupiter verò, vt decentiora, verecundia quadam velata, & tutiora. Deniq; Mercurius hæc reddit vulgo notiora, agiliora milleq; modis varia, & cautius instituta.

Finis libri Tertij.

CL. PTOLEMÆI PELVSIENSIS DE IVDICIJS Astrorum Liber 4.

Hactenus de ijs, quæ genesis tempore, fato innascuntur: hoc vltimo libro proponit ea quæ aliunde, & deinceps aduentant,

QVæ igitur genituram præcedunt, illiue connexa sunt, amplius ea quoq; quæ eam comitantur, cuiusmodi sunt vniuersæ animi, & corporis constitutionis propria, hęc ferè sunt quæ diximus. Eorum verò quæ aliunde accedunt, & deinceps explicandorum primus est de opibus, & dignitate existimationeq; nati sermo. Cohæret enim vt rerum possessio ijs quæ corpori propria sunt, ita honoris quæ ad animum pertinet.

DE NATI FORTVNIS. Cap. I.

Scilicet possessione facultatum; inuestigat à sorte, quæ modo prorsus eodem, siue de die, siue de nocte collocanda. Gubernatores assumit, si valentes, & felices, & tùm ratione signi, tùm familiaritatum an faueant, an dissentiant. Singulorum proprias qualitates memorat; quæ si liberi ab infelicibus astris, tuentur facultates, si subijciantur labefactant, tempore in genere sumpto ex comparatione ad cardines. Nam malefici angulares innuunt statim, tardius verò pro maiori distantia.

Quæ

QVæ igitur possessionis sunt, à sorte siue parte fortunæ petenda sunt tantum. illa ob quàm Solis à Luna distantiam ab Horoscopo abijcimus, tam in diurnis, quàm nocturnis genituris, propter eas quas, vbi de vitæ spatio egimus, causas attulimus. Videre igitur oportebit eos, qui signi hac ratione inuenti gubernationem sibi vendicant, vt valeant, an commodis, & familiaribus in locis sint, sicut in principio disseruimus. Amplius consulendæ sunt stellæ quę eis configuratæ sunt, aut supra eos euectæ eiusdem sectæ aut contrariæ. Si validi sunt ij qui fortunæ sortem gubernant, diuites efficiunt, maximè si à luminibus testimonio familiaritatis corroborentur. Verum Saturnus diuitias largitur per ædificia, nauigationes, agriculturam, Iupiter per ea quæ ipsi concredita sunt, per præfecturas, per sacerdotia. Mars per militiam, & exercitus ductationem. Venus amicorum, & fœminarum donis, & beneficijs. Mercurius per eloquentiam, & negociationem. Peculiariter autem Saturnus fortunarum sorti conciliatus si cum Ioue configuratus fuerit, hæreditates donat, maximè quando in supernatibus angulis hoc acciderit, Ioue occidente in bicorpori signo, aut applicationem ad Lunam habente, tunc enim ad liberorum procreationem deducti alienorum hæredes scribuntur. Ac si quidem stellæ eiusdem sectæ cum ipsis gubernatoribus, gubernationis testimonia ipsæ contulerint, posses-

sessio-

sessiones illabefactatas cõseruãt. Si verò stellæ contrariæ sectæ eleuantur supra loca dominium exercentia, aut ijs succedunt, labefactionem significant futuram bonorum. Cuius euentus tempus in genere accipere licet, ex stellarum id efficientium ad angulos, & succedentia loca annutus:

DE FORTVNA HONORIS, ET dignitatis. Cap. II.

Luminaria perpendit, an robusta, & felicia se gerant; nam in masculinis signis virilitatem, cardinalia efficaciam, & promptitudinem ad imperia, ad attingenda ardua, maxima, sublimia: Si benefica tum Luminaribus, tum Culmini famulentur, maximè in angulis posita, felicitatem insignem; si verò malefica, humiliora, & incertiora vniuersa, atque inconstantem fortunam afferunt. Singulorum denique proprietates exponit. Cum verò Luminaria largiantur animi qualitates, & mores, liquidò constat, omninò naturalem esse huius capitis doctrinam, vt quisque sua sit fortunæ faber.

QVæ ad dignitatem, & ad hanc beatitatis partem pertinent, à luminarium statu, & satellitum astrorum, accipimus, obseruantes eorum familiaritates, nam si in masculinis signis fuerint ambo lumina, & in angulis, siue alterum horum, maximè conditionarium, & stipatim quinque erronibus erga Solem quidem matutinis, vespertinis verò erga Lunam, reges erunt qui nascentur. At

si satellites planetę vel in angulis ipsi fuerint, vel ad superiorem cœli cardinem configurati, magnam decernunt, & stabilem potentiam, orbisq; imperium: quæ quidem maior erit fœlicitas si hæ configurationes dextræ fuerint. Si verò alijs, ita habentibus, solus Sol in masculino, Luna verò in fœminino signo, & angulare alterum lumen solum extiterit, duces tantum nascuntur vitæ necisq; domini. Si ad hæc ne laterones quidem planetæ angulares fuerit, neq; cum angulis configurati, magni tantummodo, & natalium splendore conspicui, aut præfecturis, aut exercituum ductationibus, minimè verò ducatibus illustres. At si luminaria quidem in cardinibus non sint, cardinales tamen satellites planetæ extiterint, aut cum angulis configurati, in illustrioribus quidem dignitatibus non constituentur, in ciuilibus tamē hi promotionibus, & in sui generis vitæ mediocritate excellent. Si neq; stipatrices stellæ cum angulis coniunguntur, obscuros homines, & nullis honoribus promouentes, decernuntur. Extremæ verò, abiecti, & infœlicibus animis nascuntur, quibus neutrum luminare in cardinibus, neq; in masculino signo reperitur, neq; stipatur à beneficis. Hæc igitur in genere, propositæ considerationis, descriptio, dignitatum veluti excellentiam quandam constituit. Mediocres verò constitutiones, quæ infinitæ sunt, coniectare oportet de forma ipsa tum luminum, tum stipationis ipsorum particulari variatione,

ne,

deq; satellitij dominio: Nam hoc si con-
:rit circa beneficas, eiusdemq; conditionis
las, maior ipsis dignitatibus authoritas, &
ıstantia accrescit. Si verò circa contrarios,
maleficos humiliora, & incertiora omnia.
turæ dignitatis genus de stipantium astro-
n peculiari natura coniecturabimus: quan-
quidem Saturnus satellitij præfecturam
ctus ex opum cupiditate, & reconditis di-
:ijs potentiam conciliat. Sed Iupiter, aut
:nus, grata; & donis, premijs, & magnifi-
ıtia. Mars expeditionibus victorijs, & sub-
torum terrore. Mercurius intelligentia,
uditione, cura, ordineq; rerum suarum.

)E ACTIONIBVS SEV OPI-
ficio nati. Cap. III.

Quoniã ars è potissimo hominis studio fluit, tique pendere videtur ex astris, quæ in pri-ıa à Sole apparitione, siue orientalitate lucẽt; unc enim validissimè suam naturam patefa-iunt; & quæ familiaria ad Lunam, cui ani-ni ius effingendi, vt supra docuerat. Cùm verò opificium obsequium sit quoddam seruile, à planetis humilioribus, & effaminatis, vt sunt Mars, Venus, & Mercurius, ortum ducere manifestum est: nam duo superiores quod ma-sculi, & nobilissimi meritò eximuntur, fami-liares tamen prædictis permiscent suas quali-tates. Exponit autem singulorum proprietates &c. tùm denique exitum ex magisterio felicẽ, vel infelicem, eiusque peculiaria tempora.

Quis

QVis verò opificij moderationi præsideat, è duobus colligitur, Sole nimirum, & signo quod cœli fastigium obtinet. Videre enim oportebit apparitione matutina Soli proximum, & eum qui cœli culmini cōciliatur, maximè quando Lunæ se applicat. Et si idem Planeta vtroque iure potitur, hoc solo vtendum, sic si vtrumq; neuter habet, eo qui alterum habet contentum esse oportet. Si verò vnus proximè apparuerit, & alter medio cœlo, aut Lunæ cōciliatus sit, vterque in consilio adhibendus est, primas tamen partes tribuemus ei, qui plura ad dominandum suffragia adeptus est, quemadmodum in prioribus diximus. At si nullus reperitur huic muneri idoneus, neq; mane apparens, neq; in cœli culmine constitutus, dominum medij cœli accipiemus, vt officium, aut exercitium, studiumq; nati, cui vacare consueuit, quando scilicet commodum est, cognoscamus. Solent enim ex huiusmodi constitutione ociosi plerunq; prognasci. Hac igitur ratione inuestigabimus, quæ nam stella actionibus opificioq; nati formando idonea sit. Quales verò eæ futuræ sint ex propria trium stellarum Martis, Veneris, & Mercurij, signorumq; in quibus vagantur natura, censendum est. Mercurius enim opificium gubernans, efficit vt figuratim quis dixerit, scribas, grammaticos, à rationibus, doctores, mercatores, numularios, vates, astrologos, sacrificos, ac omninò in literis, & interpretatio-

ne,

, in datis, & acceptis occupatos. Et si illi
urnus suffragatur, alienorum bonorum
ıderatores, somniorum interpretes, in tem-
s desidentes, ibiq; vaticinijs, veluti furore
iinitus correpti sint, victitantes. Si iupi-
·, legum latores, rhetores, sophistas, cum
ıgnatibus conuersantes.

Venus quando actiones regit, efficit homi-
s odoribus florum, aut vnguentorum, vino,
loribus, tinctionibus, aut aromatis alijsq;
genus operam nauantes, qui videlicet vn-
.enta vendant, corollas texant, hospites re-
piant, mercatores, pharmacopolas, texto-
s, qui aromata distrahant, & pigmenta, pi-
:ores, vestiarios. Si illi Saturnus suffragatur,
ıercatores rerum ad voluptatem, fruitionem
: ornatum pertinentium, incantatores verò
: veneficos, lenones, & hinc victum quæri-
antes. Si Iupiter, athletas, victores in certa-
ıine, honoratos, mulierum opera euectos.
Mars verò cum Sole configuratus, ignibus
ıperantes, efficit, coquos videlicet, fusores
ıstulatores, æramentarios, fabros. Si Sol abest,
forte per ferrum operantes, vt nauium com-
pactores, fabros, agricolas, lapicidas, quiq; la-
pideas structuras ædificent, gemmarios, ligno
rum fissores, horumue ministros. Et si Satur-
nus ipsi suffragatur, nautas, & qui sentinam
exantlant, cloacarum expurgatores, milites,
cocos, qui balneis, & lotionibus præsint. Si
Iupiter, milites, calones, publicanos, hospites
publicos, portitores, victimarum cæsores,

Rursus

Rursus si duo sunt qui actionibus, & viuendi instituto præsideant, vt Venus, & Mercurius, negociosum reddunt in cantilenis, & instrumentis musicis, concentu, carmine. Ac potissimum cum loca sua mutuò permutant, efficiunt cytharędos, mimos, mangones, qui organa musica fabricent, fides tractitent, saltatores, textores, qui ex cera imagines fundant, pictores. Si Saturnus rursus ipsis astipulatur, quos diximus, & muliebres ad hæc mundos distrahentes. Si Iupiter causidicos, à rationibus primos, Reipub. operam nauantes, puerorum magistros, multitudini præfectos. Si Mercurius, & Mars simul imperium officiorum nanciscuntur, statuarios producunt, armorum opifices, sacrorum monumentorum, fusores, luctatores, medicos, chirurgos, delatores, falsarios, maleficos, scalptores. Siq; illis Saturnus suffragatur, carnifices, alienarum vestium direptores, raptores, latrones, abigeos, malis artibus victum quæritantes. Si Iupiter, industrios, & agiles, vehementes, curiosos, aliena opera subeuntes, & inde vi-ctitantes. Si Venus, & Mars simul officijs moderandis præficiuntur, tinctores producunt, vnguentarios, qui æs, plumbum, argentum, & aurum tractitent, & fundant, agricolas, pyrrhicam saltantes, medicamentarios, medicos. Si illis suffragatur Saturnus, sacrorum animalium curatores, vespiliones, designatores funerum quique nænias præcinant, diuinos, & vbi arcana sacrorum, luctus, &

macta-

mactationes fiunt versantes. Si Iupiter, homines in sacris versantes, augures, sacrificos, fœminarum cœtui præfectos, nuptiarum, & connubiorum interpretes, & ex his viuentes, voluptuarios iuxta ac temerarios, & proinde periculis obiectos. Conferunt etiam signorum propriæ vires, in quibus gubernatores actionum, & opificiorum planetæ extiterint, nonnihil ad operationum officiorumq; variationem. Nam humanæ figuræ signa, & operationes, & opificia quæ arte scientiaq; constant, & ad hominum vsus instituta sunt, conducunt. Quadrupedia verò, ad res metallicas, negociationes, ædificationes, artesq; fabriles Tropica, & æquinoctialia, ad res translatitias, ad interpretationes, ad rem geometricam, rusticam, ac medicam. Terrestria, & aquatilia, ad res aquaticas, & humidas, ad herbariam ac naualem. Amplius ad res funebres, ad salsamenta, ad piscatum. Rursus, si Luna locum propositum gubernet à congressu cum Sole properans, cum Mercurio, in Tauro, Capricorno, & Cancro vates facit, sacrificos, per peluim diuinantes. In sagittario, & piscibus ex mortuis vaticinantes, & dæmonum prouocatores. In Virgine, & Scorpione magos, astrologos, futurorum consultos, præscita edoctos. In Libra, Ariete, & Leone diuinitus furore correptos, ex somnijs coniectantes, coniuros. Hac igitur via qualitatem naturamq; actionum exercitiorumq; ex horum commistura colligere oportet. Modum verò

H eorum,

leficæ in occidentalibus partibus sint, beneficæ verò beneficis locis, & angulis sitæ, medicabilia quidem, sed illustria nimis hæc vitia constituunt, ac veluti publica ostenta. Iupiter enim medicorum opera sanabilia significat. Venus oraculis, & deorum subsidijs. At si contra maleficæ in orientali angulo consistunt, beneficis ad occasum reiectis, incurabilia iuxta ac illustria, maximèque omnibus inuulgata. Epilepticis continuitatem morbi afferunt, vociferationes, & mortis sæpe terrores inijciunt. Ad insaniam, & stuporem adijciunt in domesticos incoercitã licentiam, denudationem crebram, & blasphemias, hisq; cognata. Ad dæmonoplexiam, aut cerebri vuiditatem, bacchantium consuetudinem, occulta passim prodendi morem, verberationes, & his similia exempla. Peculiariter verò ex locis quæ figurationem comprehendũt, Solis, & Martis loca ad insaniam efficacia in primis sũt. Iouis, & Mercurij ad comitiales. Veneris ad numinis adflatus, & arcanorũm reuelationes. Saturni, & Lunæ ad humorum copiam, ac dæmonoplexias. Hi sunt ferè morbi qui circa vniuersam agentis animæ constitutionem eueniunt, & ex his figurationibus colliguntur. Quæ ad eius partis quæ affectionibus percellitur naturam pertinent, è potissimo genere æstimata, videntur maximè, circa masculini aut fœminini sexus excessum, ac defectum, iuxta vtriusq; naturã, versari. Iudicantur verò simili cum prædi-

ctis ratione, nimirum cum Luna Solem in Mercurij locum surrogantes, & Martis cum Venere ad illos configurationem. His ita oculis expositis, si lumina sola in masculinis signis sunt, mares naturam masculinam superant, fœminæ ad virilem nimium indolem naturamq; transeunt. Si verò Mars quoque, & Venus, siue vterq; siue alteruter masculini fuerint, viri ad conuenientes naturæ congressus procliues admodum fiunt, adulteri, incoercibiles, & nunquàm non accincti ad turpem, & illegitimam commiscendorum corporum voluptatem. Fœminæ verò coitus præter naturam instituti appetentes euadũt, salaces, oculis emissitis, & quas tribades appellant, virilia sibi munia sumentes. Et si quidem sola Veneris stella mascula fuerit, clancularia hæc, & latentia vitia significat. Si etiam Martis, aperta, vt legitimarum vxorũ loco habeant nõnunquàm quibus cum commiscentur. E diuersò cùm luminaria in prædicta figuratione in locis fœmininis inueniuntur, fœminæ in ijs quæ sibi natura cõueniunt modum non sciunt, viri præter naturam ad fœminarum mollitiem, & euirationem propendent. Cum adhæc Venus quoq; fœminina est, fœminæ procliues in Venerem, adulteræ, & salaces fiunt, Venereamq; operam, & conuenientes potissimum sexui suo congressus, neq; vllo tempore, neq; hominum vlli recusantes, turpe aut illegitimum sit, nihil pensi habentes. Viri verò molles,

& ad naturæ ignotas coitiones præcipites, & concitatos; quiq; muliebres sibi partes congrediundo vendicant, occultè id sanè, & tectè. At si Martis quoque stella effœminata fuerit apertè ac liberè, & vrbana prorsus frõte, quę diximus, exercebunt, meretriciam illam, & publicæ prostitutorum turpem, & execrabilem personam induti, vsq; ad cõmunem populi indignationem, & deuotionem infames. Conferunt etiam orientales, & matutinæ figurationes Martis, & Veneris, vt hæc omnia viriliora sint, & illustriora, notioraq; occidentales autem, & vespertinæ muliebria magis, & tecta. Haud dissimiliter Saturnus his accedens, vt sint insolentiora, & impuriora hæc omnia, & cum maiori turpitudine ac dedecore coniuncta. Iupiter verò, vt decentiora, verecundia quadam velata, & tutiora. Deniq; Mercurius hæc reddit vulgo notiora, agiliora milleq; modis varia, & cautius instituta.

Finis libri Tertij.

CL

CL. PTOLEMÆI PELVSIENSIS DE IVDI-cijs Astrorum Liber 4.

Hactenus de ijs, quæ genesis tempore, fato innascuntur: hoc vltimo libro proponit ea quæ aliunde, & deinceps aduentant,

QVæ igitur genituram præcedunt, illiùe connexa sunt, amplius ea quoq; quæ eam comitantur, cuiusmodi sunt vniuersæ animi, & corporis constitutionis propria, hęc ferè sunt quæ diximus. Eorum verò quæ aliunde accedunt, & deinceps explicandorum primus est de opibus, & dignitate existimationeq; nati sermo. Cohæret enim vt rerum possessio ijs quæ corpori propria sunt, ita honoris quæ ad animum pertinet.

DE NATI FORTVNIS. Cap. I.

Scilicet possessione facultatum; inuestigat à sorte, quæ modo prorsus eodem, siue de die, siue de nocte collocanda. Gubernatores assumit, si valentes, & felices, & tùm ratione signi, tùm familiaritatum an faueant, an dissentiant. Singulorum proprias qualitates memorat; qui si liberi ab infelicibus astris, tuentur facultates, si subijciantur labefactant, tempore in genere sumpto ex comparatione ad cardines. Nam malefici angulares innuunt statim, tardius verò pro maiori distantia.

Quæ

QVæ igitur possessionis sunt, à sorte siue parte fortunæ petenda sunt tantum. illa ob quàm Solis à Luna distantiam ab Horoscopo abijcimus, tam in diurnis, quàm nocturnis genituris, propter eas quas, vbi de vitæ spatio egimus, causas attulimus. Videre igitur oportebit eos, qui signi hac ratione inuenti gubernationem sibi vendicant, vt valeant, an commodis, & familiaribus in locis sint, sicut in principio disseruimus. Amplius consulendæ sunt stellæ quę eis configuratæ sunt, aut supra eos euectæ eiusdem sectæ aut contrariæ. Si validi sunt ij qui fortunæ sortem gubernant, diuites efficiunt, maximè si à luminibus testimonio familiaritatis corroborentur. Verum Saturnus diuitias largitur per ædificia, nauigationes, agriculturam, Iupiter per ea quæ ipsi concredita sunt, per præfecturas, per sacerdotia. Mars per militiam, & exercitus ductationem. Venus amicorum, & fœminarum donis, & beneficijs. Mercurius per eloquentiam, & negociationem. Peculiariter autem Saturnus fortunarum sorti conciliatus si cum Ioue configuratus fuerit, hæreditates donat, maximè quando in supernatibus angulis hoc acciderit, Ioue occidente in bicorpori signo, aut applicationem ad Lunam habente, tunc enim ad liberorum procreationem deducti alienorum hæredes scribuntur. Ac si quidem stellæ eiusdem sectæ cum ipsis gubernatoribus, gubernationis testimonia ipsæ contulerint, pos-

sessio-

sessiones illabefactatas cōseruāt. Si verò stellæ contrariæ sectæ eleuantur supra loca dominium exercentia, aut ijs succedunt, labefactionem significant futuram bonorum. Cuius euentus tempus in genere accipere licet, ex stellarum id efficientium ad angulos, & succedentia loca annutus:

DE FORTVNA HONORIS, ET dignitatis. Cap. II.

Luminaria perpendit, an robusta, & felicia se gerant; nam in masculinis signis virilitatem, cardinalia efficaciam, & promptitudinem ad imperia, ad attingenda ardua, maxima, sublimia: Si benefica tum Luminaribus, tum Culmini famulentur, maximè in angulis posita, felicitatem insignem; si verò malefica, humiliora, & incertiora vniuersa, atque inconstantem fortunam afferunt. Singulorum denique proprietates exponit. Cum verò Luminaria largiantur animi qualitates, & mores, liquidò constat, omninò naturalem esse huius capitis doctrinam, vt quisque sua sit fortunæ faber.

QVæ ad dignitatem, & ad hanc beatitatis partem pertinent, à luminarium statu, & satellitum astrorum, accipimus, obseruantes eorum familiaritates, nam si in masculinis signis fuerint ambo lumina, & in angulis, siue alterum horum, maximè conditionarium, & stipatim quinque erronibus erga Solem quidem matutinis, vespertinis verò erga Lunam, reges erunt qui nascentur. Ac

si satellites planetę vel in angulis ipsi fuerint, vel ad superiorem cœli cardinem configurati, magnam decernunt, & stabilem potentiam, orbisq; imperium : quæ quidem maior erit fœlicitas si hæ configurationes dextræ fuerint. Si verò alijs, ita habentibus, solus Sol in masculino, Luna verò in fœminino signo, & angulare alterum lumen solum extiterit, duces tantum nascuntur vitæ necisq; domini. Si ad hæc ne laterones quidem planetæ angulares fuerit, neq; cum angulis configurati, magni tantummodo, & natalium splendore conspicui, aut præfecturis, aut exercituum ductationibus, minimè verò ducatibus illustres. At si luminaria quidem in cardinibus non sint, cardinales tamen satellites planetæ extiterint, aut cum angulis configurati. in illustrioribus quidem dignitatibus non constituentur, in ciuilibus tamẽ hi promotionibus, & in sui generis vitæ mediocritate excellent. Si neq; stipatrices stellæ cum angulis coniunguntur, obscuros homines, & nullis honoribus promouentes, decernuntur. Extremæ verò, abiecti, & infœlicibus animis nascuntur, quibus neutrum luminare in cardinibus, neq; in masculino signo reperitur, neq; stipatur à beneficis. Hæc igitur in genere, propositæ considerationis, descriptio, dignitatum veluti excellentiam quandam constituit. Mediocres verò constitutiones, quæ infinitæ sunt, coniectare oportet de forma ipsa tum luminum, tum stipationis ipsorum particulari variatione,

ne, deq; satellitij dominio: Nam hoc si constiterit circa beneficas, eiusdemq; conditionis stellas, maior ipsis dignitatibus authoritas, & constantia accrescit. Si verò circa contrarios, aut maleficos humiliora, & incertiora omnia. Futuræ dignitatis genus de stipantium astrorum peculiari natura coniecturabimus: quandoquidem Saturnus satellitij præfecturam nactus ex opum cupiditate, & reconditis diuitijs potentiam conciliat. Sed Iupiter, aut Venus, grata; & donis, premijs, & magnificentia. Mars expeditionibus victorijs, & subditorum terrore. Mercurius intelligentia, eruditione, cura, ordineq; rerum suarum.

DE ACTIONIBVS SEV OPIficio nati. Cap. III.

Quoniã ars è potissimo hominis studio fluit, vtique pendere videtur ex astris, quæ in prima à Sole apparitione, siue orientalitate lucēt; tunc enim validissimè suam naturam patefaciunt; & quæ familiaria ad Lunam, cui animi ius effingendi, vt supra docuerat. Cùm verò opificium obsequium sit quoddam seruile, à planetis humilioribus, & effæminatis, vt sunt Mars, Venus, & Mercurius, ortum ducere manifestum est: nam duo superiores quod masculi, & nobilissimi meritò eximuntur, familiares tamen prædictis permiscent suas qualitates. Exponit autem singulorum proprietates &c. tùm denique exitum ex magisterio felicē, vel infelicem, eiusque peculiaria tempora.

Quis

QVis verò opificij moderationi præsideat, è duobus colligitur, Sole nimirum, & signo quod cœli fastigium obtinet. Videre enim oportebit apparitione matutina Soli proximum, & eum qui cœli culmini cōciliatur, maximè quando Lunæ se applicat. Et si idem Planeta vtroque iure potitur, hoc solo vtendum, sic si vtrumq; neuter habet, eo qui alterum habet contentum esse oportet. Si verò vnus proximè apparuerit, & alter medio cœlo, aut Lunæ cōciliatus sit, vterque in consilio adhibendus est, primas tamen partes tribuemus ei, qui plura ad dominandum suffragia adeptus est, quemadmodum in prioribus diximus. At si nullus reperitur huic muneri idoneus, neq; mane apparens, neq; in cœli culmine constitutus, dominum medij cœli accipiemus, vt officium, aut exercitium, studiumq; nati, cui vacare consueuit, quando scilicet commodum est, cognoscamus. Solent enim ex huiusmodi constitutione ociosi plerunq; prognasci. Hac igitur ratione inuestigabimus, quæ nam stella actionibus opificioq; nati formando idonea sit. Quales verò eæ futuræ sint ex propria trium stellarum Martis, Veneris, & Mercurij, signorumq; in quibus vagantur natura, censendum est. Mercurius enim opificium gubernans, efficit vt figuratim quis dixerit, scribas, grammaticos, à rationibus, doctores, mercatores, numularios, vates, astrologos, sacrificos, ac omninò in literis, & interpretatio-

ne,

ne, in datis, & acceptis occupatos. Et si illi Saturnus suffragatur, alienorum bonorum moderatores, somniorum interpretes, in templis desidentes, ibiq; vaticinijs, veluti furore diuinitus correpti sint, victitantes. Si iupiter, legum latores, rhetores, sophistas, cum magnatibus conuersantes.

Venus quando actiones regit, efficit homines odoribus florum, aut vnguentorum, vino, coloribus, tinctionibus, aut aromatis alijsq; id genus operam nauantes, qui videlicet vnguenta vendant, corollas texant, hospites recipiant, mercatores, pharmacopolas, textores, qui aromata distrahant, & pigmenta, pictores, vestiarios. Si illi Saturnus suffragatur, mercatores rerum ad voluptatem, fruitionem & ornatum pertinentium, incantatores verò & veneficos, lenones, & hinc victum quæritantes. Si Iupiter, athletas, victores in certamine, honoratos, mulierum opera euectos. Mars verò cum Sole configuratus, ignibus operantes, efficit, coquos videlicet, fusores vstulatores, ærramentarios, fabros. Si Sol abest, fortè per ferrum operantes, vt nauium compactores, fabros, agricolas, lapicidas, quiq; lapideas structuras ædificent, gemmarios, lignorum fissores, horumue ministros. Et si Saturnus ipsi suffragratur, nautas, & qui sentinam exantlant, cloacarum expurgatores, milites, cocos, qui balneis, & lotionibus præsint. Si Iupiter, milites, calones, publicanos, hospites publicos, portitores, victimarum cæsores.

Rursus

mactationes fiunt versantes. Si Iupiter, homines in sacris versantes, augures, sacrificos, fœminarum cœtui præfectos, nuptiarum, & connubiorum interpretes, & ex his viuentes, voluptuarios iuxta ac temerarios, & proinde periculis obiectos. Conferunt etiam signorum propriæ vires, in quibus gubernatores actionum, & opificiorum planetæ extiterint, nonnihil ad operationum officiorumq; variationem. Nam humanæ figuræ signa, & operationes, & opificia quæ arte scientiaq; constant, & ad hominum vsus instituta sunt, conducunt. Quadrupedia verò, ad res metal licas, negociationes, ædificationes, artesq; fabriles Tropica, & æquinoctialia, ad res translatitias, ad interpretationes, ad rem geometricam, rusticam, ac medicam. Terrestria, & aquatilia, ad res aquaticas, & humidas, ad herbariam ac naualem. Amplius ad res funebres, ad salsamenta, ad piscatum. Rursus, si Luna locum propositum gubernet à congressu cum Sole properans, cum Mercurio, in Tauro, Capricorno, & Canero vates facit, sacrificos, per peluim diuinantes. In sagittario, & piscibus ex mortuis vaticinantes, & dæmonum prouocatores. In Virgine, & Scorpione magos, astrologos, futurorum consultos, præscita edoctos. In Libra, Ariete, & Leone diuinitus furore correptos, ex somnijs coniectantes, coniuros. Hac igitur via qualitatem naturamq; actionum exercitiorumq; ex horum commistura colligere oportet. Modum verò

eorum, & amplitudinem ex astrorum gubernantium vi. Nam orientalia cum sunt, aut in angulis opificia sua authoritate, & fama minime caritura pronunciant: occidentalia verò, aut à centris delapsa, hæc sub alterius manu imperioque fore: & superata à beneficis, magna significant opera, illustria, lucrosa, inculpabilia, venusta. Si à maleficis superantur, vilia, obscura, minime frugifera, vtpote in quibus error commissus sit. impedit verò Saturnus tarditate, & tepiditate. Mars calore nimio, & temeritate, importunaq; diuulgatione. Vterq; ob vastationes seu euersiones. Tempus augmenti, & decrementi in genere coniectandum est ex astris horum accidentium authoribus, ex eorum videlicet ad orientalem, & occidentalem angulum, inclinatione,

DE CONIVGIO. Cap. IV.

Si de legitimo in viris spectat Lunam, in fæminis Solem. Sæpe iterari coniugium, ad de post alterius obitum; nam contra leges Astra nihil valent; atque vnusquisque coniux suam habet vitæ prorogationem ab alterius constellatione omnino liberam, & solutam; itaut stultum omnino sit pranunciare iteratum coniugium, nisi alterius etiam coniugis natalis inspiciatur. Quoniam verò ratione dispositionis quisque coniugio se dedit, at verò Luminaria proprias etiam qualitates demonstrat, vt dictum est, & singuli homines sibi similem semper diligunt, & eligunt, clarè patet posse Lumina-

minaria alterius coniugis ostendere qualitates, & forsitam etiam vita diuturnitatem, hoc tamen non est certo credendum. Conuictus prater leges à Venere, Marte, & Saturno inuestigat, clam enim fiunt; legitimi palam, quod Luminarium est proprium. Particulares demum constellationes exponit.

CVm proximum sit his de coniugio dicere. In legitima viri cum fœmina coniunctione ita coniectandum est. Si de viris agitur, ad Lunam respicimus vt affecta sit. Primum quidem quando in orientalibus quadrantibus reperitur, viris in adolescentia matrimonium decernit, aut post ætatem statam iuuenculam dominum ducet. Si in occidentalibus, tarde contractum matrimoniũ, aut tempori quidem, sed cum vetula. At si radijs oppressa est, & Saturno configurata, prorsus vxorem non ducturum. Ad hæc si in signo vnius figuræ, aut vni alicui stellarum se applicans reperta fuerit, vno coniugio contentum. Si verò in bicorpori signo, aut multi formi, aut pluribus se in eodem signo applicans inuenitur, sæpe coniugium iterabit. Ac si planetæ applicantes, aut secundum appropinquationem, aut secundum testificationem boni fuerint, bonas ducet. Si malefici, malas. Saturnus enim applicationem nactus, fœminas efficit laboriosas, & tetricas. Iupiter venerabiles, familiam gubernantes. Mars audaces, rebelles. Venus formosas, gratiosas, hilares. Mercurius sagaces, & acu-

mine præditas. Amplius Venus cum Ioue, aut Saturnus cum Mercurio, victui queritando vtiles, coniugis amantes, & liberorum. Cùm Marte, animosas, instabiles, variabiles. In vxoribus verò ipsis earumq; coniugio spectare oportet Solem. Nam is repertus in quadrantibus orientalibus, significat eas vel in prima adolescentia nuptu dari, vel post ætatem consistentem cum adolescente matrimonium contrahere. In occidentalibus, tarde nubentes, aut matura ætate cum seniculo contrahentes, indicat. Et in signo vnius formę, aut cum planeta vno matutino deprehensus, semel tantum nubentes. in multiformi verò aut pluribus matutinis configuratus, sæpe coniugium iterantes. Ac si Saturnus hoc modo Soli configuratus sit, compositos maritos habebũt, & commodos, ac industrios. Si Iupiter, venerabiles, & magnanimos. Si Mars, strennuos, à liberis, & vxore alienos, immorigeros. Si Venus, iucundos, & formosos. Si Mercurius, victui consulentes, & agiles. Venus autem cùm Saturno, ignauos facit, & in Venereis frigidos. Cum Marte, calidos, procliues ad congressum, adulteros. Cùm Mercurio, liberorum amantes. Orientales quadrantes hoc loco accipimus, cùm de Sole agimus, antecedentes, & signum signiferi ascendens, & occidens. Cùm de Luna, à noui lunio, & plenilunio, eo vsq; vbi Luna diuidua est. Occidentales autem his scilicet oppositos. Omnino verò constantes, & diu-

turni

turni conuictus permanent, quādo in vtriusque coniugis genitura luminaria contigerit configurata esse concorditer, hoc est, quando vel triquetra sunt inter se ipsa, vel sexangula, maximè quando mutua huc receptio accesserit: multo magis quando quæ viro Luna est fœminæ Sol fuerit. Dirimuntur verò leui occasione matrimonia, aut diffident coniugum animi, cùm prædictæ luminarium conditiones, vel in signis inconiunctis acciderint, vel sint ex opposito aut quadrato. Deinde si concordes luminum configurationes, beneficæ stellæ aspexerint, iucundos, blandos, & vtiles conuictus significant. Si maleficæ, contentiosos, inuerecundos, inuidos. Similiter in discordi statu luminarium beneficæ ijs suffragantes, non penitus conuictum rescindunt, sed redintegrant, placant, & conseruant coniugale illud blandum, & natura nobis inditam in comparem propensionem. Maleficæ non sine contumelia, & execratione conuictus perturbant, & demoliuntur. Siquidem Mercurius cum eis solus extiterit, vociferationibus, improperijs, & accusationibus inuoluit. Si Venus adulterijs, incantationibus, & his similibus. Quæ verò alio quouis pacto contrahuntur coniugia, reijcienda sunt in vtrouis genere in Veneris astrum, Martem, & Saturnum. Congredientibus enim illis cum luminibus, cum familiaribus necessarijs atque affinibus siue consanguineis conuictus decernuntur, prout Ve-

nus erga alterutrum, affecta est. Si enim erga Martem cum coniuge iuuene, quandoquidem in mutuis signorum trigonis alternatas habent altitudines: erga Saturnum cum seniore, nam rursus in mutuis trigonis vicissim domos possident. Vnde Venus cum Marte planè amatorias affectiones producit, quibus si accedat Mercurij stella, non sine diuulgatione. In promiscuis, & familiaribus signis Capricorno, & Piscibus, fratrum, aut cognatorum coniugationes decernuntur. Et Luna si in virorum genituris ad hæc accurrat, significat cum duabus sororibus, aut consanguineis congressurum. Si in mulierum genitali constitutione Sol, duobus fratribus aut cognatis. Cum Saturno rursus Venus forte reperta, omnino lenes, & stabiles hos conuictus efficit, accedente verò Mercurio vtiles, concurrente Marte instabiles significantur, noxij nec sine mutua inuidia, & emulatione. Ac si illis concorditer configuratus fuerit, cum æqualibus matrimonium contracturum; si tamen orientalior ipsis fuerit, cum adolescentioribus, ac si occidentalior, cum prouectioribus. Si verò in promiscuis signis sint Venus, & Saturnus, hoc est Capricorno, aut Libra, congressurum cum affinibus. In Horoscopum, & cœli culmen, quando dicta configuratio incidit, Lunaq; concurrerit, viros facit cum matribus, matrumùe sororibus, aut nouercis rem habere, fœminas cum filijs, aut filiorum fratribus, aut filiarum maritis.

ritis. Sol si concurrat, & maximè occidentales cùm sunt planetæ, mares cum filiabus rem habentes, aut filiarum sororibus, aut filiorum vxoribus, fœminas verò cum patribus, aut patruis, aut vitrico. Quando prædictæ figurationes in signis vnius generis nō exciterint, in fœmininis autem locis, & personis, efficiūt omnino ad Venerea accinctos, & propensos, tam ad agendum quàm patiendum omni ratione paratos, in quibusdam figuris etiam flagitiosè obscœnos, vt in partibus prioribus, & posterioribus arietis, & succulæ, in posterioribus Leonis, in facie Capricorni. Verum si hæc figuratio in prioribus duobus angulis inuenitur orientali nimirum, & medij cœli, prorsus detegit hæc flagitia, & in publicum profert: in posterioribus duobus occidentis nimirum, & imi cœli, spadones efficit, & eunuchos steriles, genitalibus meatibus concretos. Mars autem accedens mares genitalibus abscissis, fœminas, quas tribades vocitant atq; omninò priuum quiddam in Venereis habentes. Quæ verò sit hominum in congrediundo affectio, & natura, in viris, à Marte colligimus: Is enim à Venere, & Saturno separatus, adiutus verò Iouis suffragijs puros, & verecundos efficit in re Venerea explenda, & naturalem tantum vsum spectantes. Cum solo Saturno forte repertus pigros, frigidos. Configuratis autem Venere, & Ioue agiles, & cupidos, temperantes tamen, & se refrenantes, infamiæq; fugitantes. Cum

sola Venere, aut Ioue, absente Saturno, segnes, ignauos, vndequaq; voluptatem captantes. Et si hic quidem planeta vespertinus est, ille matutinus, natus tam marium quàm fœminarum congressu capietur, non tamen supra modum erga vtrunq; sexum affectus. Si ambo vespertini sunt ad fœminarum solum coitus procliues fiunt, atq; adeo si fœminina sunt signa, ipsi subagitabuntur. Si matutinus vterque puerorum tantum cōcubitus flagitantes, sigoaq; si fuerint masculina, in masculis ætatis discrimen nullum habentes. Ac si Venus occidentalior est, cum vilibus hominibus, seruis aut aliegenis, congredientes. Si Mars, cum eminentioribus se viris, ac dominis. In fœminarum verò genituris Venus consulenda est. Ea enim configurata Ioui aut Mercurio, prudenter, puréq; Venerea tractantes, ac absente Ioue Mercurio configurata, procliues quidem, & Venereorum cupidas, cautas tamen, & pigriores paulo, plerunque turpitudines fugientes. Marti Soli configurata, aut congressa salaces, & concitatas ad Veneria: segniores, si his accedat Iouis stella. Ac si Mats sub radijs extiterit, cum seruis congredientes, obscurioribus, & alienigenis, Sin Venus sub radijs latuerit, cum superioribus aut dominis, meretricum, aut adulterarum consuetudine miscebuntur. Si in locis aut figuris fœmininis fuerint planetæ, ad patiendum solum procliues. Si verò masculinis, etiam ad arrigendum. Saturni

stella

stella prædictis figurationibus conciliata si & ille effœminatus fuerit, insolentis ac pudendæ libidinis auctor est. Si orientalis, & virilis, vituperio, & repræhensioni ob Venerea flagitia obnoxios. Iouis benigno sidere rursus, quod solet, ad decentiorem harum affectionum formam iuuante, Mercurij ad celebriorem diuulgationem, & deprehensionem

DE LIBERIS. Cap. V.

Benefici, & aquea triplicitas fœcundissimi: superati illi à malefici, minuunt vel destruunt prolem: maleficis, erga supremum cardinem hostiliter configurati denegant, maximè à signis sterilibus. Pro singulis figura erigenda, eodem modo quem supra diximus.

CVm coniugij locum proximè sequatur liberorum: considerare oportebit planetas cœli fastigio, aut succedenti loco, qui est boni dæmonis coniunctos aut configuratos, sin minus, eos qui locis his oppositis: Lunam etiam, & Iouem Veneremq; pro liberorum largitoribus assumere. Solem verò, Martem, & Saturnum pro orbitatis auctoribus. Mercurium prout configuratus fuerit illis promiscuum: & largitorem, quando orientalis est, recusatorem, quando occidentalis. Largitores igitur simpliciter ita siti, solitarij vnicam prolem decernunt. In bicorporibus, & fœmininis, item in fœcundis signis, videlicet Cancro, & scorpione, & piscibus, duas aut plures. Et dum masculini sunt ob signa masculina, & ad Solem configuratione m...

marem, effeminati verò, fœminam. Superati à maleficis aut in sterilibus signis reperti puta Leone Virgine largiuntur quidem, sed non sat pulchre, neque constanter, nec diuturnas proles. Sol autem, & maleficæ obtinentes imperium in dicta loca, si in signis masculinis aut sterilibus fuerint, eisq; beneficæ suffragentur, concedunt quidem, sed valetudinarios, vitijs corporis impeditos, ac breuis ætatis. Quando vtraq; conditio rationem habet ad signa prolifica, datorum liberorum reiectiones significantur, aut omnium, aut multorum, aut paucorum, pro imperio suffragantium, vtriusque sectæ planetarum, quos vel plures, vel potentiores, vel orientaliores, vel dignioribus angulis sitos, vel elatos, supra cæteros, vel succedentes angulis inuenerimus. Si igitur dictorum signorum dominatores orientales fuerint, si ad hæc in proprijs locis claros, & illustres liberos donant. Si occidentales, & in locis alterius sectæ, humiles, viles, & obscuros. Et si conueniunt cum Horoscopo, & parte fortunæ, amabiles parentibus, venustos, gratiosos, bonis parentum hæreditario iure fruentes. Si inconiuncti, aut ex aduersum siti, rebelles, odiosos, noxios, nec parentum bonis succedentes. Sic quando mutuam habent inter se figurationem, concordes donant, fraternis animis operas mutuas tradentes. Si inconiuncti sunt aut oppositi, inimicitiarum cupidos, insidiantes sibi inuicem. Quæ minutiora

sunt,

sunt, iterum quispiam coniectarit, vsus singulorum qui liberos pollicentur astrorum Horoscopo, ex reliqua collocatione non secus ac in genitura considerationem in genere instituens.

DE AMICIS, ET INIMICIS.
Cap. VI.

Assumit contemplandum duorum vtriusq; natalem, atque constitutiones ad inuicem relatas ponit. Caterum naturam quandam in genere cunctis vel amabilem, vel odibilem, cum communi Professorum sententia puto inuestigari posse.

Beneuolarum igitur affectionum, & contrariarum, quarum has quidem medias & diuturnas appellamus amicitias, seu inimicitias, illas verò minores, & tẽporaneas, societates, aut contentiones, examinatio nobis sit hæc. Quando igitur quæ ex his præcipua sunt, & maxima inquirimus, obseruare oportet in vtraq; genitura præcipua loca, Solis videlicet, & Lunæ, & Horoscopum, partemq; fortunæ. Nam si in eadem signa inciderint, aut loca mutuo permutauerint, aut omnia aut complura: maximè quando vtriusq; Horoscopi 17. partibus inuicem distiterint, amicitias constituunt sinceras, & insolubiles, nec vllis offensionibus expositas. Si inconiuncta sint mutuo opposita, inimicitias maximas, & diuturnas: si neutrum accidat, sed tantum in locis configuratis extiterint, si hexagonis, aut trigonis, minorem beneuolentiam conciliant,

ſi quadratis minores inimicitias, vt interdum occurrant in amicitia ſilentium, & ſimultas, quando maleficę haſce configurationes tranſeunt, in contentionibus reconciliationes, & beneuolentiæ viciſſitudines per beneficorum ad configurationes ingreſſum. Cùm amicitiarum, & inimicitiarum genera tria ſint, aut enim ex inſtituto, & electione libera, ita inſeinuicem affecti homines ſunt, aut vſus neceſſitatiſq; gratia, deniq; voluptatis iniuræùe cauſa, quando omnia aut complura dictorum inter ſe mutuo familiariter conueniunt, ex omnibus his amicitia ſpetiebus conflata eſt, quemadmodum quando diſſident odium. Quando ſola luminarium loca, ex delectu libero, quod eſt beneuolentiæ genus optimum, & firmiſſimum, ſicut contra, odium acerrimum, & cui credere nihil oporteat. Sic ſi ſortes conueniant, vſus neceſſitatiſq; gratia contrahitur. Quando Horoſcopi, voluptatis, & contumeliæ. Obſeruare autem conuenit, locorum configuratorum ſupploſiones, ſtellarumq; ad hæc aſpectus. In quibus enim genituris inciderit configurationis ſuperatio, ſiue in idem ſignum ſiue in proximè ſuccedens illis præcipuæ partes in amicitia tribuēdæ ſunt, aut odio. In quibus verò fuerit aſpectus ſtellarum meliorum, illis ex amicitia vberiores fructus, ex inimicitia damna grauiora decernuntur. In temporaneis autem ſocietatibus, & contentionibus animum aduertere oportebit ad motiones ſiderum in

vtraq; genitura, hoc est, quibus temporibus vnius genituræ astra ad loca astrorum alterius promoueant. Hoc enim modo contingunt amicitiæ, & inimicitiæ imbeciliores, & partiles, & perstare solent vsq; ad separationem ipsorum astrorum, plerunq; verò tantisper donec alius quispiam succedentium planetarum irrumpat. Saturnus igitur, & Iupiter subeuntes mutua loca, amicitias gignunt per conspirationes, aut agriculturam, aut hæreditarias successiones. Saturnus, & Mars per rixas insidias, easq; vltroneas. Saturnus, & Venus coniunctionem per affinitates cito labescentem, & euanescentem. Saturnus, & Mercurius, affinitates, & conuictus conciliat per largitiones, munera, mercaturam, aut arcanorum communicationem. Iupiter verò, & Mars dignitatum & gubernationis causa: Iupiter, & Venus, hominum publica munera, eaq; sacra obeuntium, cultus scilicet diuini, oraculorum, & his similium. Iupiter, & Mercurius conuersationes disserendi, discendiùe, & philosophandi causa instituit. Mars, & Venus amorum, adulteriorum aut ocij ignaui gratia, instabiles tamen, & non rectissime institutas. Mars verò, & Mercurius inimicitias, & vociferationes, & lites, literarum, & pharmacorum occasione. Venus autem, & Mercurius conuictus ob artis eiusdem studium, aut canendi, aut literarum cõmunicationem, aut fœminarum causa. Magnitudinem igitur, & paruitatem, intentionem,

nem, & remiſſionem, ſocietatum, aut contentionum, ex comprehenſorum locorum ad præcipua quatuor loca comparatione iudicare oportet, nam in angulis, aut ſortibus fortunæ, aut circa luminaria ſi occurrant, euidentes ſignificant, & vehementes affectiones mutuas: Sin ab his deſtiterint obſcuras. Commoditatem verò aut incommoditatem illis ex ſocietate maiorem, ex aſtrorum inſpectantium prædicta loca ad bene maleùe faciendum propenſione.

DE SERVIS. Cap. VII.

Ex diſpoſitione domus duodecimæ ſcrutatur, itaut hæc domus famulis dedita ſit; & iuxta eius affectiones &c.

DE ſeruis, & eorum erga dominos animo beneuolo, aut maleuolo, ex ſigno mali genij iudicandi modum accipimus, & ex iis qui hunc ſigniferi locum intuentur, tam ſecundum genituram ipſam, quàm acceſſus, aut oppoſitiones. Maximè vt gubernatores huius partis ſigniferi conuenienter præcipuis geniture locis, aut repugnanter configurati fuerint.

DE PEREGRINATIONE. Cap. VIII.

Angulares Domus patriam, cadentes loca extranea præ ſe ferunt. Moderatores igitur in locis cadentibus, maximè à Marte læſi; item Luna, & Mars, à Culmine deſcendentes, itinera ſignificant. Benefica cum ſignificatoribus permixta felicitatem; malefici infelicitatem itine-

itinerum, & singillatim enumerat.

QVæ verò ad Peregrinationem spectant, colligimus ex luminum erga angulos statu amborum, magis verò Lunæ. Occidens enim hæc, aut ab angulis decidua, peregrinationes, locorumq; mutationes indicat. quod propemodum etiam Mars aliquando prętat siue occidens & ipse, siue ab angulo qui vertici incumbit decidens, quando luminaribus ex opposito aut quadrangulo loco situs est. Si verò, & pars fortunæ insignis peregrinandi authoribus extiterit, vitam omnem, & conuersationes, actionesq; vniuersas in peregrinatione exequuntur. Benefici igitur hæc loca intuentes, eisue succedentes, honorificas præstant, & lucrosas profectiones, reditusq; celeres, & expeditos. Malefici contra, laboriosas, damnosas, & periculis obnoxias, & impeditos reditus. nusquàm tamen omittere conuenit temperandi decreti rationem, secũdum authoritatem vniuscuiusque inspectantium, quemadmodum in prioribus disseruimus. Ferè autem in orientalium quadrantum deiectis locis si luminaria reperta fuerint versus ortum, & meridiem itinera instituuntur. In occidentalem verò aut in ipso occasu, septentrionem versus, & occidentem. Ac si vnius figuræ sint quæ itineribus causam dant, signa siue illa ipsa, siue gubernatores horum planetæ, rarius, & non nisi quando commodum est iter significant. Si verò duum corporum, aut formarum,

continuum multoq; tempore. Iupiter igitur, & Venus domini constituti locorum, & luminum quæ profectionem significant, non solum periculis nullis expositas, sed placidas etiam peregrinationes decernunt, aut enim à præfectis earum regionum, aut amicorum causa legati proficiscuntur, fauet aeris constitutio, & sine inuidi opibus affluant, his si Mercurius accedat sæpe numero propter iam dictam fœlicitatem adiumẽta, & dona accumulantur. At verò Saturnus, & Mars luminaria occupantes maximè si mutuo sibi opponantur, inutilia hæc omnia, & pericul s inuoluta ingentibus. in humidis reperti signis, per difficiles nimirum nauigationes, & naufragia, aut per inuia desertaq; loca. In fixis verò per percipitia, & tempestates ventorum. In Tropicis, & æquinoctialibus per inopiam rerum necessarium, & affectam valetudinem. In humanæ figuræ signis per latrocinia, & insidias, & regum violentiam. in terrestribus per ferarum inuasiones, aut terræ concussiones. Mercurio accedente per ea quæ insublimi fiunt, & accusationes periculosas, amplius verò per reptilum aliorumq; venenatorum ictus. Peculiaris horum decretorum ratio, qua vtilia quoq; noxia sint, ex differentia eius quod causam dat, locorumq; causam comprahendentium, opificiorum, & possessionis, valetudinis, & dignitatis, iuxta horum quæ prima est precipuaq; constitutionem accipienda

pienda est. Temporum verò quibus se maximè significationes produnt ex figuratione incursus temporum succedentium. Et hæc quidem hactenus nobis explicata sint.

DE MORTIS GEnere. Cap. IX.

Occurrentes moderatoribus vitæ qualitatem mortis, immò & valetudinis per totam vitam ostendunt idipsum præstant quę vel succedunt, vel proximè præcedunt: nam mitem decessũ cũ authores feliciter se gerũt, & à nemine, qui maligniorẽ, & illustriorẽ efficere possint, superati. Violentam verò ambo malefica concurrentes, & maleficio in natali Luminaria afficientes. Magnitudinem, scilicet in ostentum, ipsa Luminaria; genus ex familiaritate reliquorum, & à signis, quibus insident malefica: cuncta demum singillatim recenset.

CVm reliqua sit ex omnibus de mortis genere contemplatio, primum ex ijs quæ de vitæ spatio docuimus, constare oportet: Vtrum secundum radiorum ductationem interemptio, an secundum dominantis sideris occasum accidet. Nam si iuxta radiorum ductum, & occursationem eueniat interfectio, locum occursus in consiliũ adhibere pro mortis genere coniectando oportet. Si verò iuxta occasum illum ipsum occasus locum. Quales enim fuerint siue ij qui dicta loca sequuntur, aut si nulli sequantur, qui primi aliorum ad ea feruntur, tales nimirum è vita decessus futuros opi-

nau-

nandum eſt, quorum natiuis ſignificationibus, vt varietatem illam euentuum complectamur, cõfiguratorum aſtrorum, locorumq; interremptoriorum peculiares ſignificationes coniungemus, tam pro ſigniferi, quàm finium natura. Saturnus igitur morti præfectus, obitus efficit poſt diuturnos morbos, & tabes, & humorum defluxus, & febres, per lyenis aquæ intercutis, colicas, vteriue affectiones, & quotquot ex frigoris multitudine conſtant. Iupiter verò ab angina, & peripneumonia, apoplexia, & conuulſionibus, capitisq; doloribus, & ſtomachi, & quotquot à pulmonis peruerſa conſtitutione proueniunt. Mars à febribus continuis, & tertianis, & repentinis plagis, & renum affectionibus, ſanguinisq; excretionibus, & defluxu, abortionibus, & partu, ſacro igne, & peſtilentibus morbis, quiq; per inflammationem, & feruorem eueniunt. Venus per ſtomachi, & hepatis affectiones, impetigines, & dyſenteriam, mortem infert. Amplius verò per hulcera, puſtulas, & fiſtulas, & adhibita pharmaca, ac deniq; quotquot humore nimium increſcente, aut corrupto naſcuntur. Mercurius per inſaniam & amentiam, & ex atræ bilis copia proficiſcentes lapſus, perque comitiales morbos, & tuſſes, & crebras expuitiones, & quotquot ſiccitate copioſa, & corrupta conſtant. Miti igitur hoc moriendi genere è vita diſcedimus, cum mortis authores, in proprijs, domeſticisùe na-

turæ

turæ suæ conuenientibus locis, reperiuntur, à nullo superari qui maligniorem illustrioremq; exitum reddere posset. Violenta verò, & conspicua morte decedimus, cùm aut vterque maleficus imperat interemptorio loco, aut per congressum, aut per radios quadrangulos oppositosùe, aut alteruter eorum, amboùe Solem, aut Lunam, aut vtrumq; luminare maleficio affecerint: vbi mortis quidem maliciam ab eorum congressu constitui putabimus. Magnitudinem verò à luminum testificatione. Genus verò rursus ab astrorum reliquorum intuitu, & signis quæ à maleficis occupantur. Enimuerò Saturnus Solem quadrangularibus radijs præter conditionem feriens, in fixis quidem à multitudine obrutos, aut strangulatos, suffocatosùe curat, ita si occidat Lunæque succedat. In feralibus verò signis, à feris interimendos, ac si Iupiter suffragetur, & ipse maleficio imbutus, in locis publicis aut celebribus, interdum ad bestias damnatos. In occasu vtriuis luminarium oppositus, in carceribus vitam finientes. Configuratus Mercurio, potissimè si id circa serpentes qui in sphæra sunt aut terrestria signa eueniat, à morsu venatorum morientes: his verò si Venus accedat veneficijs, & fœminarum dolis. Quod si in Virgine, & Piscibus aut aquaticis signis Lunæ configuratur in aquis suffocandos, circa Argo nauem etiam naufragijs succumbentes. In Tropicis Soli congrediens,

aut

aut oppositus, aut Marti vice Solis, à ruina oppressos, quod si cæli medium obtineat, ab alto præcipitandos. Martis verò stella Soli præter conditionem aut Lunæ infensa, tetragonis oppositisue radijs, in signis humanæ figuræ, in seditionibus, aut bellis interficiendos tradit, aut sibi ipsi qui manus inferant: fœminarum verò opera interimendos, quando Venus illi testificatur. Quando verò Mercurius, à piratis aut latronibus, aut maleficis hominibus. In mutilatis, & imperfectis signis, aut circa caput Medusæ, decollandos aut mutilandos. In Scorpione, & Centauro vstionibus sectionibùsue, aut medicorum reuulsionibus è vita decessuros significant. In cœli medio imòue crucibus affigendos, meximè circa Cepheum, & Andromedam. In occasu Horoscopo oppositús viuos comburendos: in quadrupedibus verò ruina aut distractione vitam cum morte commutantes. Quod si & hic Iupiter testificetur simul prauitatem indutus, illustri rursus mortis genere decedunt, condemnatione nimirum, & ira principium ac regum. Coniuncti verò mutuo malefici, atq; ita oppositi in aliqua dictarum constitutionum, plus faciunt ad mortis malitiam, quæ cuiusmodi potissimum euasura sit ex principe interemptorij loci gubernatore cognoscitur multis concurrentibus, & in genere, & in magnitudine acerbitatis, quando vterq; ad interfectoria loca rationem aliquam habet.

Ta-

Tales verò etiam sepultura orbati deseruntur: absumuntur autem à feris aut auibus, quando in signis eiusmodi figurarum malefici reperiuntur, nec vllus beneficus supra terram existit qui interemptricibus locis occurrat. Peregrè moriuntur, quorum interemptricia loca occupantes planetæ ab angulis ceciderint, maximè cum Luna etiam accurrit, aut tetragonis, oppositisue radijs dicta loca intuetur.

DE TEMPORVM DIuisione. Cap. X.

Hucusque Ptolemaus vniuersalem partium doctrinam exhibuit: in hoc vltimo capite exponit vniuscuiusque rei peculiaria tempora: in quibus distinguendis, & numerandis potissima consistit huius artis perfectio. Pracognitis igitur natalitijs constitutionibus, de effectibus deinde suis statis temporibus ad lucem erumpentibus, non aliter iudicandum, quam iuxta natalitias illas habitudines; neque contra gentilium leges & mores: neq; tandem prater vnamquamq; hominis atatem: Nam ob has causas impossibilia qua sunt omnino cauenda. Ætatum hominis primò suas proprietates recenset. Catera non nisi naturali modo è suis videlicet significatoribus disquirit: nam ab Horoscopo ea qua corporis, & itinera, à sorte possessiones, à Luna qualitates animi, & in viris coniugium, à Sole dignitates, à Culmine actiones, amicitias, liberos &c, Neque enim, inquit, eadem est ratio corporis,

poris, & animi &c. Sed neque de spatio vitæ iudicandum nisi ex ipso selecto vitæ vnico moderatore: in quibus omnibus (pace dixerim) professorum nonnulli turpiter offendunt. In singulis autem capitibus omnes ad moderatorem familiaritates occursantium assumendæ præter quam in vitæ spatio, vbi tantum hostiles infortunarum penduntur. Priora tempora ex primis astrorum familiaritatibus, succedentia, ex subsequentibus: permanent verò eorum qualitates vsquequo alij diuersæ proprietatis sufficiantur, semperque finium domini ad significandum concurrunt. Directionis methodum hic rursus memorat & per eam occursantes vocat arbitros generales, è quibus potissimum effectus ortum habent. Deinde docet Progressiones, Ingressus, Transitus &c. ad præcipua effectuum tempora cognoscenda, de quibus omnibus tum in nostra Calest. Philosophia, tum in Primo Mobile satis dictum est.

ENarrata à nobis summatim in singulis generibus contemplandi ratione, ad eas vsq; tantum quæ sicut in initio proposuimus vniuersalium partium sunt tractationes. Reliquum sanè fuerit ad eundem modum quæ etiam in temporibus distinguendis videre oportet, adijcere, idq; & naturæ consentaneè, & nostræ particulari quam proposuimus explicationi. Omnino igitur in vniuersis genituraram capitibus propositum nobis est prius quoddam, & antiquius, ve-

luti

luti fatum, aut ipsi regioni peculiare, cui reliqua quæ in genituris singulatim explorantur subiacere oportet: quemadmodum quæ ad corporis formam, & animorum constitutiones attinent, morum item & consuetudinum diffidentia. Itaq; par est naturæ obsequentem iudicem primas vbiq; potioresq; causas comprehendere, vt ne quemadmodum in genituris præfari solent Æthiopem, verbi gratia, candidum, aut leuibus capillis, Germanum verò aut Gallum nigrum faciat, & crispum. Aut hos quidem mites, & literarum, artiumue studiosos, Græcos verò immanes, & ineruditos. neue contra mores ac leges Italo decernat sororis matrimonium, cùm hoc apud Ægyptios, aut Aegyptio matris, cùm apud Persas fas sit. Prorsus igitur præponere oportet vniuersalis fati rationem: deinde singula aucta minutaue accommodare. Ita quoq; in temporibus partiendis, ætatum in vnoquoq; decreto quid cuiq; conueniat, prima ratio habenda est, ne ex vulgari, & simplici exploratione per inscitiam prædicemus, puero nuptias, virilesùe operationes, aut decrepito seni liberorum procreationem, aut hisce iuueniliora; sed in vniuersum quæ de temporum partitione tradentur, pro vt ætas postulare videbitur, interpretabimur. Est enim accessus vnus, idemq; in omnibus ad ea quæ pro temporis vicissitudine vniuscuiusq; naturæ humanæ conueniunt, qui ex similitudine, & ordine acci-

accipitur ſeptem ſtellarum errantium, initio ſumpto à prima ætate, & à viciniſſimo nobis orbe, nimirum Lunæ, vt extrema in vltimum deſinant quem Saturni nominamus. Ac re vera naturam reſpondentis ſibi erronis affectionemq; vnaquæq; ætas refert quæ obſeruare conuenit, vt inde ſummariam temporum conſtitutionem colligamus, ac ſingularia deinceps diſcrimina ex geniturarum peculiaribus decretis inueniamus. Nam ad primores ferè quatuor annos, pro ſui quadriennij numero, infantilem ætatem Luna gubernans efficit in illa corpuſculi humiditatem, & imbecillitatem, itemq; ſubita incrementa, alimoniæ liquiditatem, valetudinis inconſtantiam, & in mente inchoata, & inemendata omnia quæ ſingula reſpondent ijs, quæ Lunares effectiones cenſentur. Proximum decennium quo puerilis ætas comprehenditur moderatur, qui proximum Lunæ orbem obtinet Mercurius, pro viginti annorum ſuorum dimidiato numero, incipit animum ad intelligentiam rationemq; componere, ac veluti fingere, diſciplinarumq; ſemina, & elementa inſerere, morum ſtudiorumq; peculiares conditiones patefacere, animoſq; doctrina, & inſtitutione primiſq; exercitijs excitare. Veneris verò ſtella adoleſcentem tertiamq; ætatem ſortita ſequenti octennio, quod illi iuxta circuitus ſui ſpatium tribuitur, ſeminales meatus mouere incipit ac implere, & ad Venereos congreſ-

ſus

ſus ſtimulare, quo maximè tempore inſania quadam, & intemperantia agitantur, miſeroq; cupidine efferueſcunt, & in errore ac cęcitate apertis etiam oculis verſantur. Quartam ætatem, & mediam iuuenilem videlicet gubernans, medij orbis dominus Sol, annis vndeuiginti, dominium ſuique iuris vſum animo concedit, rei etiam familiaris, & exiſtimationis cupiditatem inijcit, vt & vitæ ſuæ modum habere deſideret, & puerili vanitate, & inconſtantia, peccatiſq; amotis, ſeſe ad iuris, pudoris, & honeſtatis amorem recipere. Poſt Solem Mars virilem ætatem ſibi vendicat, quintus ſcilicet, pro circuitus ſui ſpatio annis quinq; & decem, hic vitæ triſtitiam, & malitiam adducit, curis ac doloribus, animum ſimul, & corpus afficit, ſenſum nimirum iam inſtillans, & cogitationem ætatis deflořeſcentis, & inſtigans ad memorabile aliquod incœptorum operum ante obitum laborioſè perficiendum. Iupiter deinceps ſenilem ætatem nactus iuxta peculiarem circuitus rationem annis duodecim, laborioſum illud & turbulentum, ac periculis expoſitum viuendi genus, declinare paulatim iubet, & decentius, officioſius, quietiuſque capeſſere. Amplius nihil præcipitanter agere, alios admonere, & conſolari, honoris tunc maximè, & laudis, & liberalitatis ſtudioſos eſſe, cum pudore, & grauitate. Extrema verò Saturni ſtella extremam, & confectam ætatem ſortita eſt vſq; ad id quod supereſt

I vitæ

vitæ cùm refrixerint ac impeditæ sunt corporis animiq; motiones ac vires, & in concitatioribus cupiditatibus, & voluptatibus natura languida neruis destituitur, vita iam conuulsa, misera, & infirma exposita offensis, & ad omnes morosa promotus ex virium ignauia. Sint igitur hæ temporum singulares inclinationes iuxta naturæ generalem, & communem statum in hunc modum expositæ: particulares verò ex genitura inquisitiones, quemadmodum prius proposuimus, iterum ac summatim à præcipuis progressionibus constituemus, idq; ab omnibus, non veluti in vitæ spatio perquirendo, ab vna tantum, sed ab Horoscopo pro ijs quæ corpori eueniunt, & profectionibus, à fortunæ sorte pro possessionibus, à Luna, pro animi morbis, & coniugio, à Sole pro dignitate & gloria, à cœli fastigio ad reliquas, & partiliores vitæ rationes, nimirum actiones, amicitias, liberorum procreationes cognoscendas. Hoc sanè pacto ijsdem temporibus non idem erit beneficus horum dominus, cùm multa ferè eueniant sub ijsdem temporibus contraria, vt si cui morte necessarij hæreditas accrescat, aut aliquis lecto decumbens dignitatem consequatur, & promotionem, aut priuatus liberos suscipiat, quæq; eiusmodi accidere solent. Neque enim eadem est ratio corporis, & animi, fortunarum, & dignitatis, & familiarium bonorum, aut malorum, vt necesse sit ex omni parte fœlicem ali-

quem

FINE